

POTEK REPUBLIŠKE PROSLAVE V KOČEVJU

Teden boja proti ognju

Gasilska služba ima pomembno mesto tudi v obrambi domovine

Požarnovarnostni teden septembra, v času, ko se praznujemo od 23. do 29. na številnih proslavah spominjamo ustanovitve narodnoosvobodilnih enot, razvoja NOV in zmage nad fašističnim okupatorjem.

Naše prostovoljno gasilstvo s stoletno tradicijo ima za seboj tudi že četrto stoletja novega socialističnega razvoja. Če v zasnovi temelji na zavesti tovariške pomoči človeku, ki je v nevarnosti za življenje in imetje.

Da bi mogli pravilno razvijati službo požarnega varstva, moramo najprej ugotoviti, v kakšnih okoliščinah, objektih in zakaj se požari pojavljajo, kolikšne so žrtve in škoda, kakšen je uspeh gašenja, koliko pomagajo pri tem gasilske organizacije in koliko občani. Sele tedaj, ko izdelamo takšno analizo, lahko pravilno ukrepamo. Hkrati mora biti taka analiza za podlago pri celotnem delu, v organizaciji, tehničnem in administrativnem delu, propagandi in vzgoji gasilcev ter drugih občanov v požarnovarnostni službi.

Iz poročila gasilske zveze Slovenije na VI. kongresu, ki je bil letos maja v Kranju, povzemamo, da je zavod za požarno varnostno službo v Novem mestu pomagala gasiti lani na Dolenjskem 32 požarov s 182 gasilci, ki so na požariščih opravili 1092 delovnih ur. Štirje gasilci pa so 16 ur pomagali reševati premoženje občanov pred poplavo. Gasilci so pomagali tudi v prometnih nesrečah na cestah, s katerih so odstranili (tudi pogasili) 132 karamboliranih vozil in opravili pri tem 528 delovnih ur. Pri tem so precej pomagale tudi prostovoljne gasilske organizacije.

Vsi ti podatki dokazujejo, da gasilska organizacija v sedanji družbeni ureditvi ni več samo za gašenje požarov, marveč je vsestranska humana organizacija za pomoč ljudstvu. Ista statistika pove, da je še vedno največ požarov na gospodarskih poslopih (25,2 odst.), na stanovanjskih stavbah (23,2 odst.) in v gozdovih (11,7 odst.), ki jih imajo na vesti predvsem nepazljivost, brezbržnost in malomarnost.

Iz navedenega vidimo, da so gasilci na našem območju opravili lani nelzerno veliko delo in si pridobili še večje zaupanje družbe, čeprav hkrati ugotavljamo, da je preventivna služba še vedno (Nadaljevanje na 18. str.)

Odposlanci spet v Šeškovem domu

Ob 25-letnici Zbora odposlancev 3. oktobra letos v Kočevju

Republiška proslava se bo pričela 3. oktobra ob 11. uri v dvorani Šeškovega doma v Kočevju s slavnostno sejo republiške skupščine. Pred Šeškovim domom bo začela ob 10.30 godba milice iz Ljubljane igrati partizanske koračnice, pri vhodu v dvorano pa bo skupina pionirjev iz kočevskih osnovnih šol pripenjala povabljenim udeležencem proslave šopke v znak dobrodošlice.

Dvorana bo dekoracijsko urejena približno tako, kot je bila pred 25 leti na prvem zboru. Na slavnostno

okrašenem odru bo pripravljen prostor za tedanje delovno in častno predsedstvo, ki ga bodo zasedli:

Bogdan Osolnik, tedanji delovni predsednik zbora, ter člani: Pepca Ahlin, Jaka Avšič, dr. Marjan Breclj, Tone Fajfar, Edvard Kardelj, Edvard Kocbek, France Lubelj, dr. Metod Mikuz, Zoran Polić, Jože Rus, Franc Škerlj, Josip Vidmar in Marija Ivančič ter častni gostje dr. Vladimir Bakarič, dr. Pavle Gregorič in Vlado Zevčević. Razen njih bosta v predsedstvu še predsednik republiške konference SZDL Slovenije Janez Vipotnik.

Ob 11. uri bo stopil na govorništvo predsednik republiške konference SZDL Slovenije Janez Vipotnik, ki bo pričel proslavo in najprej pozdravil navzoče udeležence proslave, in sicer: delegacije zvezne skupščine, delegacije drugih republik, častne goste prvega zasedanja Kočevskega zbora, preživele udeležence Zbora odposlancev iz leta 1943, delegacije zborov skupščine SR Slovenije ter druge vidne predstavnike, ki se bodo udeležili proslave. Nato bo ugotovil, da je od prvega Zbora odposlancev do danes padlo in umrlo 158 odposlan-

cev Zbora in predlagal, da udeleženci proslave počaste spomin umrlih z enominutnim molkom.

Po zaključeni komemoraciji bo sporočil, da je republiška skupščina na zasedanju republiškega zbora in organizacijskopoličnega zbora sprejela predlog Socialistične zveze delovnega ljudstva Slovenije, da se 27. aprila, to je dan ustanovitve Osvobodilne fronte, proglasi za republiški praznik. Hkrati bo objavil, da je prišla iz Ljubljane v Kočevje štafeta Zveze za telesno vzgojo »Partizana«, ki je izpred nekdanje Vidmarjeve hiše pod Rožnikom, kjer je bila leta 1941 ustanovljena Osvobodilna fronta, prinesla štafeto palico s pozdravi in jo bo izročila predsedniku skupščine SR Slovenije Sergeju Kraigherju.

Po odhodu štafete bo imel slavnostni govor predsednik skupščine SR Slovenije Sergej Kraigher. Po slavnostnem govoru bodo udeleženci proslave poslali pozdravno pismo Titu, nakar bo republiška proslava 25-letnice Zbora odposlancev v Kočevju zaključena.

Vabljeni udeleženci proslave bodo nato odšli na sprejem k predsedniku občine

sko skupščine Kočevje Miru Heglerju, ki ga bo priredil v predvečer nove osnovne šole v Kočevju. J. P.

Kočevje: letos prvič Šeškove nagrade

V poonedeljek, 23. septembra, se je v Kočevju sestel upravni odbor sklada Jožeta Šeška in izvolil za predsednika Janeza Žužka. Na seji so sklenili, da bodo iz tega sklada letos prvič nagradili tri zaslužne javne in kulturne delavce. Nagrade bodo podelili v okviru proslave občinskega praznika 2. oktobra. Letošnje nagrade sestojijo iz bron odlične plakete (delo akademskega kiparja Staneta Jarma), denarne nagrade in pismenega sklepa o nagradi. Šeškove nagrade bo podeljeval sklad vsako leto ob občinskem prazniku.

Samo poravnana naročnina vam zagotavlja vsak teden novo številko »DOLENJCA«!

Viniška cesta bo 20. oktobra odprta

Gradnja asfaltna ceste od Črnomlja do Vinice napreduje hitreje, kot so računali. Po izjavi direktorja Cestnega podjetja Novo mesto inž. Kotlička bodo dela končana mesec in pol prej. Tako bodo cesto izročili prometu že za viniški krajevni praznik 20. oktobra.

Švedska veleposlanica Aqda Rössl pri nas

Šolski center za gostinstvo in Dolenjsko turistično zvezo sta v soboto, 21. septembra, obiskala švedska veleposlanica v Jugoslaviji g. Aqda Rössl in g. Gustaf Hamilton. V spremljevalcu pomočnika sekretarja za zunanje zadeve Mitje Vošnjaka, urednika kulturne rubrike »Delo« Sergeja Vošnjaka ter predstavnikov šolskega centra za gostinstvo in Dolenjske turistične zveze je veleposlanica obiskala šolsko restavracijo Breg in Smarješke Toplice ter se zanimala za potek šolanja na gostinstski šoli ter predvsem za turistične zanimivosti Dolenjske. Zelo ugodno se je izrazila o opremljenosti in ureditvi učnih delavnic šolskega centra za gostinstvo. Ugodni gostje so po obisku v Novem mestu odšli v Belo krajino ter na Bazo

V Trebnjem republiški seminar za gojenje gozdov

3. in 4. oktobra bo v Trebnjem republiški seminar o gojenju intenzivnih gozdnih nasadov. Prireditelj bo organiziralo poslovno združenje gozdnogospodarskih organizacij v sodelovanju z gozdarskim inštitutom, mentor seminarja pa bo dr. Janez Božič. Doslej se je prijavilo že čez 50 gozdnarstev strokovnjakov, ki si bodo med seminarjem ogledali intenzivne gozdne nasade v Koritih pri Dobrniču, na Miakah in na Vahtu. Proti koncu oktobra bo v istih krajih tudi zvezni seminar.

V nedeljo, 22. septembra, so zaključili letošnji mednarodni zagrebški velesejem, ki je, kot vsi dosedanja, dosegel nov rekord: na 190. kvadratnih metrov razstavne površine je 500 razstavljavcev iz 52 držav in 1250 domačih podjetij razstavilo več kot 200.000 različnih proizvodov. Tudi s področja spodnjeoposavskih in dolenjskih občin je bilo veliko razstavljavcev. Na sliki je razstavni prostor novomeškega NOVOTEKSA. (Foto: M. Vesel)

PRED ZASEDANJEM SKUPŠČINE SR SLOVENIJE

Bližnji ukrepi bodo morali bolj krepiti položaj proizvajalcev

Pripombe, pomisleki in predlogi kmetijcev v dolenjskih občinah

O mnogih razpravah v dolenjskih občinah ter o sedanjih razmerah našega kmetijstva smo že obširneje poročali. Ker pa se bliža čas zasedanja slovenske skupščine, ki naj bi uzakonila nekatere rešitve in ukrepe, naj še enkrat na kratko strnemo najvažnejše ugotovitve in zahteve dolenjskih kmetijcev.

Naj navedemo nekatere tovanja v Črnomlju, na konkretnih pripombah in predlogih z medobčinskega posve-

Predlaganemu osnutku stališč, sklepov in priporočil v zvezi z nekaterimi problemi kmetijstva v Sloveniji so udeleženci odrekli pomembnejše učinke, če bo vse to pomenilo le začasno izboljšavo položaja kmetijstva. Predlagano gradivo je v

(Nadaljevanje na 5. str.)

OD 26. SEPTEMBRA DO 6. OKTOBRA

Prehodne padavine okrog 27. septembra, 2. in 5. oktobra; v ostalem lepo vreme. Po 5. oktobru ustalitev suhega vremena.

Dr. V. M.

»Ne samo naprave, ampak tudi vrtove, redke cvetlice in celo ptice in čebele smo vrnili nedotaknjene,« je pisala moskovska »Pravda«, ko je poročala o tem, kako so okupacijske oblasti vrnile brat-slavski radio slovaškim organom. Ko bi jim še vrnile neodvisnost... Poljski tisk se je domislil še ene obtožbe proti Jugoslaviji: poleg vseh drugih grehov smo tudi — cionisti. Revizionisti in kontra-revolucionarji smo že tako in tako. Se sami ne vemo, kaj vse bomo postali v obeh »pravovernih«. Portugalski diktator Salazar je na smrtni postelji in številni komentatorji se zdaj sprašujejo, kaj bo s to nesrečno deželo. Najbolj jedrnat je portugalski režim označil britanski novinar Kingsley Martin, ki je zapisal, da je »fašizem v Jezusovem imenu...«. Rimske policije je obsedla panika pred začetkom predavanj na rimski univerzi. Povsod ridi študentske zarote in se pripravljajo na nove spopade. Metoda je nepogrešljiva: študenti jih bodo dobili po grbi v vsakem primeru, če bodo rogovili ali če ne bodo rogovili... V mehiški pasi San Miguel de la Canea je nekaj sto vaščanov linčalo dva tujca in dva domačina, češ da so člani študentskega komunističnega gibanja. Tujca sta bila navadna turista, ki sta prenočila pri dveh domačinih. Pri teh »akcijah« so pomagali vaški desničarji in župnik. S turizmom se vaščani odleže res ne bodo mogli preživljati... Rodezijski rasistični premier je dejal, da mora oblast v Rodeziji ostati v civiliziranih rokah. Vsi, ki so ga poslušali, vedo, da so civilizirane roke lahko samo bele... Demokratiški predsedniški kandidat Humphrey je izjavil, da bi ZDA uleglele prihodnje leto zmanjšati število svojih vojakov v Vietnamu, če se ne bi zgodilo kaj nepričakovane. Američani radi slišijo obljube, da bo manj ameriških »fantov« v Vietnamu, toda pri tem ne pozabljajo, da bodo novembra volitve in da si skuša Humphrey s tem pridobiti čim več glasov. Ko bi bil Humphrey izvoljen, pa bi se lahko zgodilo tisto »nepričakovano«.

Kako je z energetiko?

Dve leti že terjajo poslanci bilanco pa je še ni — Ne morejo se sporazumeti, kateri obliki energije bi dali prednost — Kaj je z jedrskimi elektrarnami in nafto?

V vseh razpravah o problemih naših premogovnikov se poudarja, kako potrebno je določiti nacionalno politiko razvoja energetike. Ko so bili nedavno sprejeti ti novi ukrepi za izboljšanje ekonomskega stanja premogovnikov so poslanci znova postavili vprašanje kako je z dolgoročno bilanco energije.

Od srede do petka

Dolgoročni načrt razvoja energetike namreč še ni izdelan. Kot kaže, nihče ne more odgovoriti na vprašanje, kdaj bodo poslanci dobili ta načrt v razpravo in potrditev. Na to vprašanje niso mogli odgovoriti niti predstavniki Zveznega zavoda za gospodarsko načrtovanje, v čigar pristojnost to delo spada.

Na potrebo, kako nujno je določiti dolgoročno politiko v energetiki poslanci ne opozarjajo iz radovednosti ali zgolj zato, da se ta načrt izdela, ampak zaradi tega, ker brez energetske bilance ni mogoče trajnejše in solidnejše reševati vprašanj premogovnikov, nafte in energetike sploh. Saj: kakšna je rešitev za prodajo premoga na temlju izgradnje termoelektrarn, če pa se bomo jutri morda odločili, da damo prednost hidro ali jedrski energiji?

Ce je tako in če poslanci in drugi, že dve leti terjajo da se napravi dolgoročna energetska bilanca zakaj jo torej še zavlačujejo?

Po sklepu zvezne skupščine bi bilo moralo to delo biti opravljeno do septembra lani. Potem so rok premaknili do začetka tega leta. Tedaj so poslanci res dobili načrt te bilance, toda hitro se je pokazalo da so mnenja o tem vprašanju tudi neskladna, da je praktično treba vse opraviti znova, pretehtati in uskladiti najprej v energetskih panogah in v republikah šele potem o stvari razpravljati na zvezni ravni.

Cemu dati prednost?

Vse kaže, da so razlike glede dolgoročne politike razvoja energetike precejšnje in da jih je težko uskladiti. Na kratko povedano: ni mogoče najti enotnosti glede vprašanja, kateri obliki energije bi dali prednost. Zastopnik hidroelektrarn in krajev, ki imajo velike potencialne vodne energije, si prizadevajo in tudi dokazujejo, da je za

Član zveznega izvršnega sveta Aleksander Grlić je v ponedeljek odpotoval v Moskvo na zasedanje SEV (vzhodnoevropska organizacija za gospodarsko sodelovanje). Na sliki ga vidimo v razgovoru s sovjetskim ambasadorjem v Jugoslaviji Ivanom Benediktovim (desni) v salonu beograjskega letališča. Telefoto: TANJUG

naše razmere najgospodarnejše, da gradimo hidrocentrale in damo prednost tej obliki energetike. Predstavniki premogovnikov in termoelektrarn pa trdijo, da je treba koristiti velike zaloge premoga za proizvodnjo električne energije, s čimer dobimo razmeroma ceneno in stalno energijo, hkrati pa rešujemo vprašanje rudnikov. Predstavniki krajev, ki nimajo ne vode ne premoga, pa menijo, da moramo začeti graditi jedrske elektrarne kasneje, nihče ne ve. Nest in ker Jugoslavija ne sme zaostajati za ostalim svetom. Nekateri spet menijo, da je treba za proizvodnjo električne energije porabljati naftne derivate.

Očitno je, da vsa ta mnenja ne bo lahko uskladiti. Zato zastopnik Zveznega zavoda za načrtovanje v zvezni skupščini ni mogel odgovoriti na vprašanje, kdaj bo energetska bilanca izdelana. Ali bo to do konca leta ali morda ne, ker pripada njim prihodovno pa sleherni odlašanje lahko povzroči resne posledice, kajti napake v energetiki je težko popraviti. Dokler pa ne bo dolgoročnega načrta razvoja energetike, bodo take napake kar na prež.

tedenski zunanjepolitični pregled

Moskovska propaganda je v zadnjih dneh stopnjevala napade na Jugoslavijo, na njeno notranjo in gospodarsko ureditev in celo na osebnost predsednika Tita. V televizijski oddaji so sovjetskim gledalcem povedali, da je Tito že leta 1956 podpiral kontra-revolucijo na Madžarskem, kakor jo podpira zdaj v CSSR. S citati, samovoljno iztrganimi iz Titovega govora v Pulu leta 1956, so skušali torej očrtniti našega predsednika ne samo kot revizionista, ampak kot kontra-revolucionarja.

Sovjetski propagandisti in tisti, ki jim dajejo navodila, najbrž niso tako neumni, da bi mislili, da bodo s takimi osebnimi napadi na Tita kaj dosegli pri naših narodih. Če niso leta 1948 vedeli, morajo danes vedeti, da z napadi na Tita dosežejo pri nas prav nasproten učinek: ogorčenje ljudstva zaradi takšnih klevet in pa še večjo enotnost. Zato je verjetno, da so napadi na Tita namenjeni »domači uporabi«, to je prepričevanju sovjetske javnosti, ki tako in tako zmeraj sliši le eno plat zvonja, da so Jugoslovani »pokvarjeni«. Dosti bolj dvomljivo je, kaj s tako propagando dosega v svetu. Po vsej verjetnosti nasprotni učinek od onega, ki si ga želijo doseči.

Medtem se okupacija CSSR nadaljuje, toda proces ne miruje. Okupacija še vedno ni prinesla tiste politične rešitve, ki si jo v Moskvi želijo. Vse se obrača nekako drugače, kakor si zamišljajo. Hoteli so ponovno uvesti cenzuro in češkoslovaški tisk je res nekoliko znižal ton, toda ust jim niso zamašili. Tudi voditelji CSSR niso zamašili ust. Prvi sekretar CK KPC Dubček je izjavil, da se zelo motijo tisti, ki upajo, da se bodo povrnil časi izpred letošnjega januarja. Černik, predsednik vlade, je celo dejal, da se bodo vojaki varšavskih sil kmalu umaknili. Nikjer ni opaziti klečeplazenja. Nasprotno, vse kaže, da so češkoslovaški voditelji potegnili črto, ki je ne mislijo prekršiti. Sem sodijo predvsem zagotovila ljudstvu, da ne bodo nikogar sodno preganjali zaradi političnih nazorov. Pred sodišče lahko pride samo tisti, ki bo prekršil zakon. To je v popolnem nasprotju s krikom in vikom, ki prihaja predvsem iz NDR in Bolgarije in tudi iz Moskve, da je treba siliti »kontrarevolucionarjem«.

To ne pomeni, da je pritisk popustil. Pritisk se še stopnjuje in bližnji sestanek v Moskvi med voditelji CSSR in ZSSR utegne položaj še bolj zaostri, posebno če bodo Rusi od češkoslovaških voditeljev zahtevali, naj prekoraj usodno črto.

Medtem ko leži portugalski diktator Salazar, ki je vladal Portugalski z železno roko od leta 1932, v agoniji zaradi srčnega napada, se za kulisami te nesrečne dežele — kakor v orientalskem senenem gledališču — dogajajo

Moskovske violine

premiki na vrhovih oblasti. Salazarjev naslednik je že določen, ker se vodilna kasta, podprta od vsega močnega tajne policije in armade, nikakor ne misli odpovedati oblasti.

Portugalska je podobna mrtvemu ribniku, pokritemu z zabokrečino. V Spaniji vre in se kljub temu, da je Franco še vedno na oblasti, pojavljajo nove in mlade sile s svojimi načrti in nazori, kako preobraziti javno življenje in gospodarstvo države. Na Portugalskem pa gre vse po starem. In to v znamenju boja za ohranitev kolonij, ki jih uradno imenujejo »čezmorske pokrajine«.

Noben časnik na Portugalskem ne izide brez dovoljenja cenzure. Sleherni politični članek je navdihnen v vrha. Ljudstvo kratko malo ne sme vedeti, kaj je politika. Nad polovico Portugalcev je nepismenih — računajo — četudi od leta 1959 ne objavljajo več statistik o nepismenosti. Vrhovi v vladajočem razredu se nenehno bogatijo, toda na temelju politike ohranitve za vsako ceno portugalske kolonije v Afriki, predvsem Angolo in Mozambik. Portugalska je prerевна, da bi lahko v njej naglo bogateli generali, politiki in bankirji. Zato je treba držati v armadi 200.000 mož in krepiti garnizije v Afriki.

Vrhinja plast pravilno računa, da bo Portugalska ostala mirna pod železno peto čim dlje bodo množice živele na robu lakote in čim dlje bodo ostale kolonije. Obračun, ki bo moral nekega dne priti, skušajo z vsemi sredstvi čim bolj odložiti. Salazarjeva smrt ne bo dosti spremenila položaja, ker je bil Salazar sicer železen diktator, a vendarle v bistvu samo predstavnik oligarhije, ki je v njem videla najboljšo jamstvo za svoj obstoj.

tedenski notranjepolitični pregled - tedenski notranjepolitični pregled

■ MIKA TRIPALO NA ZBOROVANJU V KARLOVCU — V Vukovi Gori pri Karlovcu je bilo v nedeljo veliko zborovanje, posvečeno 25-letnici ustanovitve okrožnega narodnoosvobodilnega odbora karlovskega vojaškega okrožja. Na njem je govoril tudi sekretar IK CK ZK Hrvatske Mika Tripalo, ki je, ko je odgovarjal na napade na našo državo, med drugim dejal:

»Hočemo svoj samoupravni socializem, socializem brez tabojev s prisišnim delom. Hočemo socializem, v katerem ne bo policija vodila ideološkega boja. Hočemo socializem, v katerem postaja delovni človek aktivni dejavnik politike ter gospodar uspehov svojega dela, ne pa apolitična brezosebna množica... Hočemo socializem visoke življenjske ravni brez poltraznih prodajal blaga široke potrošnje — hočemo socializem enakopravnosti in svobode.«

Tudi v drugih krajih po vsej Jugoslaviji so odločno obsodili kampanjo, ki jo vodijo v Sovjetski zvezi proti naši državi in še posebej predsedniku Titu. To, da so napadli tovariša Tita, češ da je naklonjen kontrarevoluciji, je najboljši dokaz, da lažejo in da je Jugoslavija na pravi poti. Če bi bil naš socializem slab, jih ne bi motilo. Bojijo se socializma, ki temelji na samoupravljanju, to je demokraciji in svobodi.

■ MLADINA IN ZVEZA KOMUNISTOV — Na zborovanju mladih komunistov, ki so te dni vsto-

pili v Zvezo komunistov v Skopju, je govoril Krste Crvenkovski, predsednik CK ZK Makedonije. V svojem govoru je med drugim poudaril, da pomeni vstop v Zvezo komunistov pripravljenost na boj, pripravljenost na žrtve, ki so potrebne boju za socializem. Mladi ne sprejemajo rdečih knjižic zato, da

Socializem enakopravnosti in svobode

bi laže napredovali, da bi se laže vzpenjali na hierarhični lestevici, temveč zato, da bi navdušenji, ki ga nosijo v sebi, prešli v akcijo organizacij, v katere vstopajo.

Na zborovanju v Nišu je govoril Veljko Vlahović, član predsedstva CK ZKJ. Ko se je obračal k mladim ljudem, ki so te dni vstopili v ZK, je dejal, da mladi zlahkaj našo stvarnost. Oni odpirajo nove perspektive in vnašajo v gibanje nov, koristen nemir.

Svečanost ob sprejemu mladih v Zvezo komunistov je bila tudi v tovarni avtomobilov v Mariboru.

■ NIKOLA MINCEV, NOVI PREDSEDNIK SOBRANJA — Namesto nedavno umrlega Mita Hadži-Vasileva so izvolili za predsednika makedonskega sobranja (skupščine) Nikolo Minceva, dosedanjega predsednika izvršnega sveta. Za novega predsednika IS so izvolili dosedanjega podpredsednika dr. Ksenteja Bogoeva.

■ IZREDNI ODKUP ŽIVINE — Direkcija za rezerve bo odkupila 40.000 glav živine. Živinovorejem bodo izplačali po 300 do 390 Sdin za kilogram mesa. Tako bodo ublažili veliko ponudbo živine in to zlasti še tam, na primer v Srbiji, kjer je položaj najtežji.

POPLAVE, POPLAVE... — Letošnjega muhastega vremena še ni konec. Po sobotnem in nedeljskem nalivu je voda marsikje preplavila družbene obrate in stanovanjske hiše. Najhuje je bilo v Idriji. V Ljubljani so morali intervenirati gasilci. Pri Trojanah je plaz zaprl promet na cesti Ljubljana-Celje. Tudi drugod je velika škoda na cestah. Onemogočena so tudi skoraj vsa poljska dela.

■ VEC STIKOV Z AVSTRILJO — Skupščinska komisija za mednarodne odnose je predlagala, da bi postali naši stiki, predvsem stiki Slovenije z Avstrijo še tesnejši in številnejši. V ta namen bi bilo treba še bolj odpreti meje, urediti obmejne prehode, zgraditi nove ceste, skleniti sporazume o kooperaciji in malem obmejnem prometu itd.

UPANJA

TA ČAS LJUDJE ŠE VEDNO veliko upajo, pričakujejo, hkrati pa jih je tudi strah pred razočaranjem. Študentsko gibanje, Titov govor, smernice in deklaracije vrhovnih političnih teles in še kaj drugega so ponovno razgibali politično zavest in utrdili prepričanje, da se bodo pri nas mnoge stvari vendarle »spremenile« in da se bodo številne vrednote, ki jih je uveljavil brionski plenum, hitreje in verneje uresničevale v praksi. Upanja in pričakovanja so povezana tudi z napovedanimi kongresi Zveze komunistov. In če si ta hotenja, želje in upe ogledamo nekoliko bolj natančno, bomo videli, da merijo tudi na tole:

a) **VEČJA PRAVICNOST** v družbi od osebnih dohodkov do tistih pogojev, ki naj zagotovo popolno osebno varnost in to, da boš napredoval na družbeni lestevici, če imaš za to potrebno strokovnost, delovno voljo in prakso kot dokaz dosedanje uspešnosti.

b) **VEČJA ODGOVORNOST** vseh in vsakega od najvišjega do najnižjega, odprava zidu anonimnosti in nedotakljivosti, zlasti pri odločitvah na višjih ravneh.

c) Na vsa odločilna mesta v upravi, oblasti in drugod naj pridejo **STROKOVNO** usposobljeni in delovni ljudje. Uveljaviti je treba kriterij strokovnosti, znanja in zavreči kriterij preteklih zaslug, ki ne bi upoštevali sedanjega odnosa do dela in sposobnosti.

d) **ZAVREČI JE TREBA NEKATERE SHEME, DOGME IN FETISE** o tem, kakšna naj bi bila naša družba, potem ko je življenje neizprosno pokazalo, kako neplodni in neustrezni so. Mednje štejemo tudi oboževanje nekaterih samoupravnih institucij, ki so postale popoln antipod samoupravljanju v pravem pomenu besede.

e) **PREPREGATI ALI OMEJITI** je treba delovanje vseh tistih, ki kljub ugovarjanju brez predsodkov vztrajajo pri tem, da imajo vedno samo oni prav, da so kratkoma lo nezmisljivi, da vsak ugovor pomeni že upor, da je vsa resnica le pri njih in ki zato vedno govorijo ex cathedra.

f) **Odločujoče ustanove** in forumi, ki odločajo o usodi naše dežele, o skupinah državljanov pa tudi o posameznikih, morajo **DELATI PO POLNOMA JAVNO**.

g) **PRENEHATI JE TREBA S TEM**, da v različnih ustanovah in družbenopolitičnih organizacijah na popolnoma

enak ali podoben način razpravljajo o aktualnih družbenih vprašanjih, saj to podražuje družbeno delo in razblinja pomen vprašanja. Se posebej pa odpraviti prakso, da sprejemamo dolge deklaracije, priporočila splošne in abstraktne narave, saj s tem nič ne spremenimo, marveč le prigrtenimo okus po moralističnih pridigah: treba je, dobro bi bilo, se morajo boriti itd.

h) **RAZKRITI JE TREBA TRIUMFALISTIČNA UTEMLJEVANJA**, da je bilo prav vse v naši preteklosti neizbežno, da je bila vsaka napaka in zmotna neizbežen korak nazaj, da bi šli potem naprej, da se ima vsak pravico motiti in da mu zato ni treba nikoli nič odgovarjati.

i) **JAVNO SE JE TREBA POGOVORITI** o vseh odprtih vprašanjih preteklosti, sedanjosti in prihodnosti, ki tarajo nekatere skupine ljudi, zlasti pa mlade generacije: prepričevati je treba z močjo argumentov, ne pa z grožnjami ali namigovanji.

j) **ODPRAVITI JE TREBA PRAKSO, DA OBJAVLJAMO KOMUNIKEJE** ali sporočila z zasedanj političnih, skupščinskih in oblastnih organov vsakokrat, kadar odločajo o širših vprašanjih, pomembnih za vse ljudi.

k) **KONKRETNO SE MORAMO POGOVORITI** o vseh »zaviralnih silah«, »tujih elementih«, »starih znanjih«, »antisocialističnih težnjah« in podobnem, da teh formul ne bi mogel kdaj kdo uporabiti le za azil ali da bi prikril lastno nesposobnost ali prave vzroke za neko stanje, dejanje ali polom.

K temu »spisk« bo ta ali oni lahko še kaj dodal ali pa mu kaj odzvel. To bi bilo prav in bi ustrezalo pričakovanjem mnogih, večine ljudi pri nas, ki so srečni v tej domovini, a bi radi živeli bolje, še bolj svobodno in samozavestno. Prav pa bi bilo tudi zato, ker bi na ta način preprečevali, da ne bi obnavljali nekaterih navad in običajev, ki sodijo v preteklost, a jih vidimo tudi, kako se obnavljajo in ponavljajo. Mislim na kadrovske politike. Ne morem se znebiti vtisa in prepričanja, da gre pri kadrovske politiki tudi v Zvezi komunistov še vedno vse po starem. Ne sicer for-

Bo spet primanjkovalo umetnih gnojil?

Nismo še pozabili jenskih tožba naših kmetovalcev in zadrag, ki niso imele dovolj gnojil za setev, ko se spet čujejo podobne težave oz. ovire. Tovarna dušičnih gnojil v Kutini je pred kratkim izjavila, da zaradi tehničnih težav ne bo mogla proizvesti in dobaviti obljubljenih količin umetnih gnojil. Kaže, da bo spet primanjkovalo kakih 100.000 ton dušičnih gnojil in 40.000 ton kompleksnih gnojil.

malno, pač pa v resnici. Res je, da že naprej razpravljamo ali bomo razpravljali o različnih kandidatih listah, res je, da legalno imenujemo ali volimo kadrovske komisije, res je, da so ali pa še bodo za nami »demokratske« volitve v organe ZK, ko smo volili že naprej izbrane in smo tudi vedeli, da pač tako mora biti in da se ne da nič spremeniti. Res je, da prihajajo novi ljudje, mladi, doslej neznani, in da odhajajo znani in doslej nepremakljivi. Toda kramarskega barantanja in pogovorov o ljudeh, ki bi prišli v postavo, v različnih neformalnih grupah, ki pa imajo stvarno moč, še vedno ni konec. In tu se začnejo tisti in takšni pogovori, dejanja in sklepi, ki jih imenujemo razvednotenje človekove osebnosti. Ne da bi bil zraven tisti, o katerem govorijo, ne da bi bila zraven kvalificirana javnost, izrekajo sodbe: »Premakni se v neopredeljenosti vplivoma!« »V preteklosti je dostikrat ravnal po svoje in se ni držal navodila!« »Zanimivo je, da o njem s simpatijami govorijo v nam tujih, sovražnih krogih!« »Ali ne vidite, da ni več tako borbena, dosledna, kot je bil prej!« »Zadnjič je imel čudno diskusijo, ki kaže, da je obremenjen z birokratsko miselnostjo, zato ne pride v poštev!« »Odlični človek, na katerega se lahko zanesemo!« ... itd. itd.

Na vseh teh in takšnih pogovorih so praviloma tudi vneti poslušalci, ki zvesto priknavajo in dodajo to ali ono pripombo. Hkrati pa poskrbe, da se vse te karakteristike »šepetaje« širijo naprej, dokler nekega dne ne pridejo tudi do prizadetih. Ti in podobni »pogovori o kadrih« so na isti ravni kot vsem znana prišepetavanja o življenju funkcionarjev, o njihovih otrocih in še o čem. Obe vrsti »pogovorov« slatijo ljudi, brskajo po njihovi notranjosti, raziskujejo korake v preteklosti, se spotikajo ob drže, obleke ali obnašanje. So nemoralen pojav, ki mu moramo napovedati neizprosno vojno, pa naj gre za zveneča ali nezveneča imena. Verjamem, da bomo takšne pojave premagali, verjamem, da bo z njimi pometel tudi kongres Zveze komunistov Slovenije.

O. R.
(Iz zadnje, 8.-9. številke revije TEORIJA IN PRAKSA)

Še o povprečnih junijskih OD

Poročali smo že, da je znašal povprečni osebni dohodek v juniju letos v Sloveniji 962 Ndin. Gospodarstvo je pri tem doseglo 930, negospodarske dejavnosti pa 1145 Ndin dohodka. Med gospodarskimi vejami je »najbogatejša« trgovska: njeni »priladniki« so dobili v povprečju po 1075 Ndin OD.

Kako pa negospodarske panoge? V družbenih in državnih službah so junija letos prejeli delavci po 1226 Ndin, v kulturno-socialni dejavnosti pa po 1121 Ndin. — Najvišji osebni dohodek so dobili junija delavci v zbornicah: po 1715 Ndin na osebo.

Dobro so se odrezali tudi 1399 Ndin; zunanja trgovina delavci v tehle panogah: projektantske organizacije — 1883 Ndin; zračni promet — 1548 Ndin; kultura in prostora — 1441 Ndin; družbene organizacije — 1335 Ndin; državni republ. organi — 1481 Ndin; pravosodje — 1416 Ndin na zaposlenega in pod.

Zaposlenost ne narašča v skokih

Junija letos se je število brezposelnih v Sloveniji zmanjšalo za 795 oseb, polletno povprečje nezaposlenih pa je še vedno visoko, saj znaša 19.828 oseb. Na brezposelnost je junija odpadlo 3,22 odst., vsem prvem polletju pa je ta odstotek znašal 3,66 odst. Števila zaposlenih v Sloveniji.

Junija se je število zaposlenih v naši republici povečalo za 1578 oseb. Lani se je v enakem mesecu zaposlilo 2416 ljudi, predlanskim junija pa celo 2670 ljudi. Zaposlovanje je zdaj torej bolj umirjeno. Skupno bo letos zaposlenih v SRS na novo približno 2400 ljudi oz. povprečna letna zaposlenost se bo dvignila za 0,44 odst.

V prvem polletju 1968 se je raven povprečne zaposlitve v SRS povečala le za 1372 ljudi, lani pa za 6236 oseb.

Naročite svoj list na domači naslov

Kmetijski nasveti

Jesenska setev

Če le vreme dovoljuje, mora biti ob koncu oktobra pšenična njiva že zelena. Ljudska modrost pravi k temu: bolje v mlin nesti, kot pozno sejati. Ječmen in rž je treba sejati še nekoliko prej, nekako v začetku oktobra; natančnega časa zaradi različnega vremena ni mogoče določiti.

■ **Pravočasna setev omogoča rastlinam, da si do zime opomorejo, naberejo dovolj sladkorja in se dobro prekalijo.** Pridelek žita je precej odvisen od vremena, precej pa tudi od človeka, kako zna poskrbeti za pripravo zemlje in za posevek.

Zemljo moramo dobro pripraviti. Preorjamo jo 15 do 18 cm globoko, lepo poravnamo, da se pozimi ne bo v kotanjah zadrževala voda; posebno pa je važno, da se zemlja pred setvijo »museda«. Jeseni dobro pognojimo s kalijevimi in fosfornimi gnojili, predvni pa moramo biti z dušičnimi gnojili, s katerimi dognujemo še spomlad.

■ **Sejemo raje več kot manj semen.** Gost posevek duši plevel, v zimo ne pride preveč bujen, več klasov dá tudi več pridelka. Seveda je pri tem meja: za intenzivne sorte priporočajo 500 do 550 kaljivih zrn na kvadratni meter; iz teže zrn, ki je označeno na semenu, pa lahko izračunamo, koliko moramo sejati.

Zal pri nas še vedno veliko sejemo na roke. Na stroj potrebujemo osmino manj semen, zrna pa so bolj enakomerno razporejena v zemlji. Sejemo 2 do 5 cm globoko. Če je posevek ob vstopu v zimo višji kot ped, ga moramo pokositi.

■ **Pšenica zahteva najboljše zemljo, tisto »v stari moči«.** Prija ji težja zemlja, ječmen pa se zadovolji tudi s peščeno. Prava potratna je sejati na odprte brazde ali celo pod plug, kar ponekod še delajo, zato pa potrebujejo tretjino več semen. Ko je seme v zemlji, se s tem še nismo otresli skrbi za posevek. Pozimi je treba razbijati ledeno skorjo, spomlad poveljati zemljo, če jo je dvignil mraz, dognojati z dušikom in uničevati nadležni plevel.

Inž. M. L.

Drugi del gradiva oziroma tez o idejno-političnih osnovah za izdelavo programa družbeno-ekonomskega razvoja SRS govori predvsem o samoupravljanju v delovnih organizacijah in njihovih združenjih.

■ **NAJVEČ SPOROV IN NEJASNOSTI** povzroča praksa, da samoupravni organi često prevzemajo nase strokovne posle in odločitve, dostikrat tudi zato, ker jih nanje prelagajo vodilni strokovni organi in s tem prikrivajo svojo nesposobnost in neodgovornost. Slabosti in nedograjnost samoupravljanja se pogosto izkoriščajo tudi v politične namene. Niso osamljeni tudi primeri, da nekritično prenašamo rešitve iz tujih razmer in jih hočemo uveljaviti v naših razmerah in pogojih, kar pa je, npr. v primeru menagerstva, proti naši družbeni ureditvi. Ozadje takih težav so poskusi oziroma težnje, da bi si posamezniki prisvojili oblast nad delovnimi ljudmi.

■ **PRAVILNEJŠA IN KORISTNEJŠA JE DRUGA POT:** na njej je večina naših organizatorjev proizvodnje, ko iščejo sodobne oblike za učinkovito in

PRED VI. KONGRESOM ZK SLOVENIJE

Resnična osnovna vez mora postati delovni človek

Jamstvo za reševanje ekonomskih, socialnih in kulturnih potreb čutimo v neposrednih samoupravnih skupnostih, na republiški ravni pa naj se uresničujejo predvsem dogovori za skladen družbeno-ekonomski razvoj

sodobno organizacijo dela ter skušajo postaviti na pravo mesto tudi odgovornost v pogojih delavskega samoupravljanja. To pomeni hkrati povečevanje poslovnosti; tako smer moramo podpirati, saj izhaja iz našega sistema in izpolnjuje samoupravno prakso.

■ **O DELOVNIH ENOTAH** so v Sloveniji mnega močno deljena: eni pretiravajo z njimi, drugi jih docela zapostavljajo. Treba pa je tudi tu poznati pravo pot: tehnična delitev dela izredno hitro napreduje in jo moramo na vse načine podpirati, prav iz tega pa izvira tudi nujnost proizvodnega povezovanja in sodelovanja. Stvar samoupravne odločitve delovnih ljudi pa je, ali je v vsakem posameznem slučaju delovna organizacija osnovna oblika združenega dela ali ne. Pri tem podjetja nikoli ne smejo videti samo sebe in svoje ozke interese. Mnogi se pri tem izgovarjajo na »pravice« razpolaganja z družbenimi sredstvi in se niso pripravljeni povezovati v višjih oblikah združenega dela.

■ **ENA IZMED BISTVENIH NALOG** nadaljnje razvoja samoupravljanja je njegovo izgrajevanje in izpolnjevanje v združenih in integriranih podjetjih, v raznih združenjih, kot tudi v zbornicah, bankah, velikih trgovini itd. Na tem področju je premalo pobud (in želja) za graditev samoupravnih odnosov. V praksi se kažejo prav zaradi tega tudi močne težnje po odtujevanju sredstev proizvajalcev in njihove koncentracije v novo nastajajočih centrih družbene moči. To niso le razne družbeno-politične skupnosti, temveč tudi banke, zunanjetrgovinska podjetja, kot tudi velike združbe v gospodarstvu. Vsi ti organi pa morajo biti pod kontrolo proizvajalcev, da delujejo kot neposredno podružljeni in ne kot samostojna sila nad družbo in zunaj samoupravnih odnosov.

■ **PRVE OBLIKE SIRŠEGA SAMOUPRAVNEGA** povezovanja na višji ravni obstajajo na področju družbenih dejavnosti čeprav imajo tudi pri njih neposredni proizvajalci in interesi še premalo vpliva. Delovni človek mora postati resnična osnovna vez v delovanju dejavnosti gospodarske in negospodarske sfere

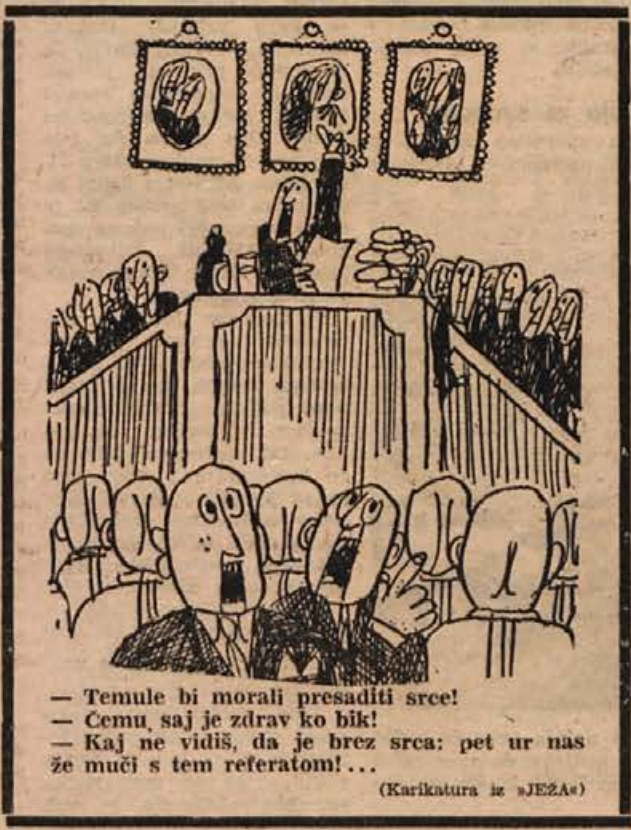
250.000 domačih „ZASTAV“

Doslej je iz tovarniških dvoran zavodov »Crvena zastava« v Kragujevcu prišlo že nekaj nad 250.000 avtomobilov z oznako »Zastava«, iz leta v leto pa bo teh vozil raznih tipov še več. Proizvodnja stalno narašča, zlasti še, odkar je trg pokazal veliko zanimanje za novejše tipe vozil Zastava. Tovarna skrbi čedalje bolj tudi za strokovno servisno službo. Zdaj ima v Jugoslaviji že 85 servisnih delavnic, v raznih krajih države pa pripravljajo nove servise.

Prodaja vozil znamke ZASTAVA je v Jugoslaviji organizirana prek 24 prodajnih organizacij.

V zadnjih 3 letih: povečanje za 17.200 Sdin

Povprečni osebni dohodek, izplačan na zaposlenega, je znašal letos junija v Sloveniji (za obdobje januar-junij) 939 Ndin. Lani v istem času je znašal tak OD v STS 879 Ndin, leta 1966 pa 767 Ndin.

— Temule bi morali presaditi srce!
— Čemu, saj je zdrav ko bik!
— Kaj ne vidiš, da je brez srca: pet ur nas že muči s tem referatom!...

(Karikatura iz »JEŽA«)

V NAROČJU DOMOVINE

Polotok Istra zajema okrog 2820 kvadratnih kilometrov površine in šteje približno 177.000 prebivalcev. Posebna zemljepisna lega tega polotoka je določevala tudi njegov zgodovinski razvoj. Od najstarejših časov pa vse do nedavno je Istra pomenila razpotje interesov treh etničnih skupin: Slovanov, Romanov in Germanov. Kadar koli je katera teh skupin bila politično, ekonomsko in vojaško močnejša je postala tudi gospodar Istre. Če določena sila že ni mogla podrediti sebi vsega otoka, si je prisvojila vsaj njegov del. Teh delitev je bilo v preteklosti Istre največ. V starem in srednjem veku so delili Istro na Istro do Raše in na Istro čez Rašo (Liburnijo), potem na Istro pod oblastjo nemških fevdalcev (srednji in vzhodni del) in na Istro pod vladavino Benečanov (južna in zahodna). Z ustanovitvijo nove Jugoslavije je Istra po trinajstih stoletjih skoraj vsa prišla v naročje matične dežele. Zunaj meja domovine je ostal le del v severozahodnem področju (Milje in Dolina v sklopu Italije).

Burna preteklost

Istra, čeprav majhna po obsegu, ima zelo bogato in burno zgodovino. Naseljena je bila že v prazgodovini in v starem veku. Stari prebivalci Istre so bili Histri, ilirsko pleme, po katerem je polotok dobil tudi ime. Spomniti leta 17 pred našim štetjem so Rimljani premagali Histre in osvojili utrjeno mesto Nesactium (Vizaca) blizu Pulja. Od tedaj pa do leta 476, do konca Zahodnorimskega cesarstva, je bila Istra pod oblastjo Rimljanov. V tem času je bilo zgrajenih tudi polno utrdb, okrog katerih so se kasneje razvila današnja istrska mesta.

Kasneje, od 476 do 539, so bili v Istri Germani in Goti, nato ji je zavladoval Bizanc, v osmem stoletju pa so jo zavzeli Langobardi. Od 13. stoletja pa vse do leta 1797 je bil največji del Istre pod vladavino Benečanov, nato je prišla pod Avstrijo, od leta 1809 do 1813 je bila del Napoleonovih ilirskih provinc. Po padcu Napoleona je spel prišla pod Avstrijo. S pogodbo v Rapallu 12. novembra 1920 je Istra z delom Slovenskega primorja prišla pod oblast fašistične Italije in je ostala v njenem sklopu do 8. septembra leta 1943.

Prve pisane dokumente o prihodu Slovakov v Istro imamo iz leta 509 v pismu, s katerim je papež Gregor I. čestital ravenskemu nadškofu zaradi zmage nad Slovani. Od tedaj pa do minulega stoletja so po Istri večkrat divjale vojne in bolezni. V opustošene kraje so prihajali novi prebivalci iz srednje in severne Dalmacije, iz Like, Crne gore in drugih naših krajev. Največje selitve so bile v 15., 16. in 17. stoletju.

S številnimi manifestacijami in proslavami praznuje Istra 25-letnico zgodovinskih septembrskih dni leta 1943, ko je bila po dolgih in težkih stoletjih priključena svoji matični domovini Jugoslaviji. To je velik jubilej za vse prebivalce našega največjega polotoka. Po tisoč tristo letih sužnosti, trpljenja, hrepenenj in borb, ki so trajale iz roda v rod so v viharju naše revolucije pobrateni istrski Hrvati, Italijani in Slovenci dosegli svojo osvoboditev.

S to reportažo se tudi naš list pridružuje jubileju istrskega ljudstva.

Pod fašističnim terorjem

Najtežja doba tuje oblasti je bila za Istrane vsekakor tista med leti 1920—1943. Ko se je večina naših krajev bila osvobodila tujega jarma, so Istra, del Slovenskega primorja, kvaderski otoki in Zadar prišli proti svojih volji pod oblast fašistične Italije. Vsi upi o osvoboditvi so bili začasno ugasnili in žrtve so bile zaman. Spet je bilo treba zbirati novih moči in znova začeti boj, bolj težak in krvav kot kdaj prej. Kajti z nobenim narodom v Evropi se ni tako ravnalo kakor s 600.000 Hrvati in Slovenci 1920 v Rapallu. Kraljev dekret je 15. oktobra 1925 prepovedal Hrvatov in Slovencev uporabo materinskega jezika v šolah, cerkvah in uradih. Italija je načrtno začela uničevati vse, kar je spominjalo na slovanstvo: z grobnikov so brisali slovenske in hrvatske napise, prepovedano je bilo dajati otrokom slovenska imena, priimke pa so poitalijančili. Hrvati Slovenci in napredni Italijani so se zbirali pod geslom »Fratellanza« (bratstvo) in začeli z uporjo.

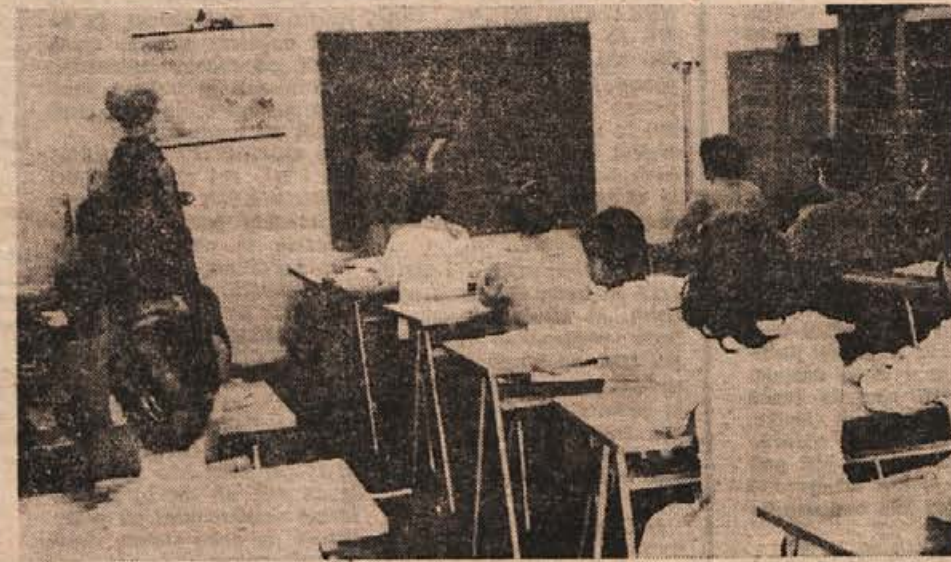
Leta 1920 je na Reki izbruhnil štrajk, ki se ga je udeležilo 10.000 delavcev. Nato so 35 dni stavkali puljski delavci, 3. marca 1921 pa so se uprli rudarji v Labinu in osnovali Labinsko republiko, ki je trajala 36 dni. Uprli so se tudi kmetje v Proštini (v okolici Pulja). Fašizem je te upore zatrl s krvjo in ognjem. Pobil je delavce na ulicah Pulja in labinske rudarje, proštinskim kmetom

pa požgal domačije. Teror je bil čedalje hujši in vse bolj organiziran. V tako hudem položaju je okrog 70.000 Hrvatov in Slovencev prebežalo v Jugoslavijo, 30.000 pa jih je odšlo v Južno Ameriko.

Nemogoče je v kratkem članku naštet vse zločine fa-

šistične Italije. Še po raznejši je podatek o smrtnih obsodbah: med 31 ustrelenimi antifašisti je bilo 5 Hrvatov in 19 Slovencev.

Spričo vseh teh dejstev res ni čudno, zakaj se je večina prebivalcev Slovenskega primorja in Istre tako odločno

Vsi istrski otroci — hrvatskih in italijanskih staršev — imajo pouk v svojem materinem jeziku. V novi Jugoslaviji poznamo enakopravnost v praksi, ne le na papirju!

sistov in italijanskih nacionalistov v Istri in Slovenskem primorju v letih 1920—1943.

Od 4595 antifašistov, ki jih je posebno sodišče za zaščito italijanske države v letih 1927—1943 obsodilo na zaporne kazni, je bilo 692 hrvatih domoljubov iz Julijske krajine, čeprav je prebivalstvo teh krajev predstavljalo komaj 2 odstotka prebival-

in enotno pridružila osvobodilni borbi jugoslovanskih narodov in zakaj je s takšno vulkansko močjo, kot redkokdaj v zgodovini, izbruhnila vsesplošna ljudska vstaja v teh krajih, ki sedaj slavijo svoj jubilej.

V boju za svobodo

Prva uporniška žarišča so začela nastajati v Istri že

1941, zlasti pa 1942, seveda v globoki ilegali. Po naročilu partije so snovali partizanske čete Istrani, ki so bili pod fašizmom emigrirali v Jugoslavijo. Zlasti je treba posebej omeniti Mija in Almo Pikuć ter Josipa Matasa. Leta 1942 so bili na Planiku in na Učki že partizanski odredi. Decembra istega leta so fašistične oblasti poslale kazensko ekspedicijo (15.000 vojakov) na sektor Planik-Učka, 26. aprila 1943 pa je brigada Simon Gregorčič imela ob Soči hude boje z italijanskimi fašističnimi silami.

Pravcati vihar upora pa je izbruhnil v septembru 1943, po kapitulaciji fašistične Italije. Tedaj so že nastale istrske partizanske brigade: prva, druga in tretja. 25. septembra 1943 se je v Pazinu,

V Pazinu (zgoraj) so 25. septembra 1943 sprejeli zgodovinski sklep o pripojitvi Istre k Jugoslaviji. Danes je Pazin industrijsko mesto; v njem bodo 28. in 29. septembra tudi sklepne slovesnosti praznovanja 25. obletnice priključitve Istre. Reke in otokov k matični domovini.

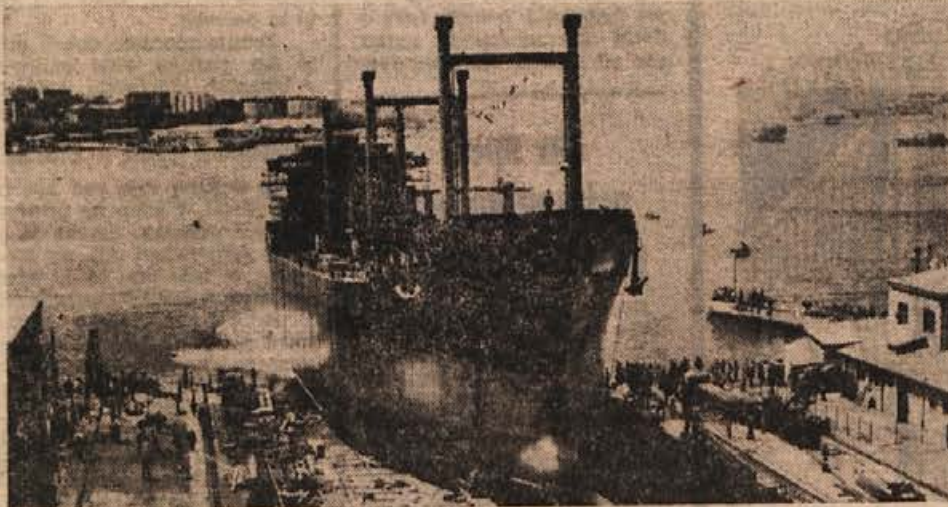
1945 do 1947 odvele v tujino. Moralo se je začeti vse znova. Mladina in ljudstvo Istre je začelo z veliko obnovo. Danes, po dvajsetih letih, bi že kar težko našli vse, kar je bilo narejeno. Zgrajena je bila proga Lupo-glav—Stališe, novi južnoistrski vodovod pa vodovod Buzet—Rovinj, sedaj pa se gradi vodovod Gradole. V dolinah Mirne, Raše, Čipškega polja, v pazinski kotlini in drugje so velika kmetijska gospodarstva. Ladjedelnica »Uljanika« v Pulju, ki je bila do temelja porušena, zaposluje blizu 5500 delavcev in gradi ladje tudi do 82.000 ton nosilnosti. V Plominu gradijo veliko termoelektrarno, mesta Rovinj in Poreč imajo milijonske nočitve turistov. Velika turistična središča nastajajo v Rabcu, okrog Pulja, Rovinja, Vrsarja, Poreča in Umaga. V Pazinu so bile zgrajene tovarne tekstila in živinske krme. In tako naprej.

Istra se razvija kot še nikoli v svoji zgodovini in vsekakor prizadevneje kot mnogi drugi naši kraji. Osnovno šolo obiskuje 100 odstotkov otrok in večina nadaljuje šolanje. Število kmečkega prebivalstva se je zmanjšalo za 30 odst. in več, saj je le malo družin, ki ne bi imele zaposlenega v industriji vsaj enega člana.

Vse večji so uspehi na področju družbenega, ekonomskega in kulturnega življenja. Najbolj pereče je vprašanje, kako povezati Istro z njenim naravnim zaledjem — z notranjostjo dežele. Tudi ta načrt se že uresničuje. Kmalu bo končana modernizacija ceste Poreč—Pazin—Plomin. Nedavno sta bili izročni prometni modernizirani asfaltirani cesti Pazin—Motovun in Rovinj—Zminj. Predvidena je tudi zgraditev predora skozi Učko. V Pulju je odprto civilno letališče, kjer med nedeljskim vikendom pristane tudi do 52 letal.

Primerni poljedelski bazeni z razvito živinorejo, vinarstvom in poljedelstvom, turizem, ki zajema skoraj ves polotok, ladjedelništvo in druga industrija — vse to bo pomagalo, da bo Istra v prihodnjem razdobju dosegla še večji razvoj. Vse to pa ji je omogočila priključitev matični domovini Jugoslaviji pred četrto stoletje. Če upoštevamo vse to, nam bo povsem razumljivo, zakaj je Istra v teh dneh tako vzradoščena in polna vsejugskega veselja.

IVE RUDAN

V ladjedelnici in tovarni diesel motorjev »ULJANIK« v Pulji delajo tudi že ladje do 82.000 ton nosilnosti. Jugoslovansko ladjedelništvo šteje puljske delavce med svoje najzvestejše in najposobnejše graditelje najsodobnejših ladij, ki jih prodaja svetovnim pomorskim silam

Kralj Samo je že »kralj«!

Na letošnjem vinskem sejmu v Ljubljani se je mirenska tovarna rastlinskih specialitet DANA predstavila s posebnim pelinkovcem, narejenim iz pelina, ki ima odstranjevalne človeškemu organizmu škodljive snovi. Novemu pelinkovcu je bilo izbrano tudi posrečeno ime: »Kralj Samo«. Vse to je vplivalo, da je trenutno ta pišča najbolj iskan proizvod mirenske tovarne in se je povzpел pred konjak, hermeliko in gorjan.

Omejitev zasebnega prevoznništva

Zasebni avtoprevozniki in avtotaksisti smejo imeti od 1. avgusta dalje le 1 vozilo, katerega morajo upravljati osebno in voditi knjigo voženj — Visoke kazni za kršitelje

V zveznem uradnem listu št. 30 so bile 24. julija letos objavljene spremembe in dopolnitve zakona o organizaciji prevoza z motornimi vozili v cestnem prometu, ki je izšel 1965. leta. Razen za družbene prinašajo spremembe in dopolnila tudi naslednje nove obveznosti za zasebne prevoznike:

Zasebni avtoprevozniki in avtotaksisti si morajo pri upravnem organu občine, v kateri imajo stalno bivališče, oskrbeti do 1. oktobra letos novo dovoljenje za opravljanje prevozov. Po 1. oktobru stara dovoljenja ne bodo veljala več.

Občan sme imeti takšno dovoljenje za tovarni promet

samo za vozilo do 5 ton nosilnosti. Vozilo mora upravljati osebno, ne sme imeti v to svrhu najete tuje osebe in sme torej imeti samo eno vozilo.

Zasebni avtoprevozniki in avtotaksisti so dolžni voditi knjigo dela (voženj), v katero morajo vpisovati datum, relacijo, vrsto tovora, ime in naslov porabnika in znesek, zaračunan za storitev. Ti podatki morajo biti vpisani v knjigo, preden začne avtoprevoznik ozir. avtotaksist opravljati storitev. Knjiga dela (voženj) je javna knjiga in mora biti overovljena pri upravi za dohodke, voznik pa jo mora imeti med vožnjo vedno pri sebi, da jo lahko pokaže inšpekcijskim organom.

Občan sme imeti in upravljati za lastne potrebe le vozilo do 2 ton nosilnosti, z njim pa ne sme opravljati javnega prevoza za druge ljudi.

Vsa pravkar našeta določila so veljavna od 1. avgusta 1968 dalje in se že uporabljajo. Zakon predvideva samo dve izjemi: občani, ki so imeli pred uveljavitvijo tega zakona vozilo z nad 5 tonami nosilnosti, smejo v okviru določil tega zakona uporabljati to vozilo še do 30. 6. 1969, občani, ki so imeli za lastne potrebe vozilo z nad 2 tonami nosilnosti, pa smejo uporabljati to vozilo do 31. 12. 1968.

Inšpekcijski organi že postopajo v smislu tega zakona, pri oddelku za medobčinske inšpekcijske službe ObS Novo mesto pa sta pooblaščenca dva inšpektorja za opravljanje inšpekcije cestnega prometa v občinah Črnomelj, Metlika, Novo mesto in Trebnje. Za kršitev katerega koli izmed prej omenjenih določil je lahko kršitelj kaznovan z do 10.000 din (1 mil. Sdin!) kazni, lahko pa se mu odzame tudi premoženjska korist, dosežena s prekrškom, ali pa motorno vozilo! Dolež je bilo predlaganih v kaznovanje že 8 avtoprevoznikov, 6 pa jih je še v postopku.

M. J.

Zahteva kmetov po zaščiti cen

Sekcija za kmetijstvo pri občinski konferenci SZDL v Krškem je na seji 18. septembra obravnavala povzetek pripomb, ki so jih našli v javnih razpravah o razvoju kmetijstva pri nas. Povsod so poudarjali, da je treba kmetijstvo načrtno urejati, mu nuditi več družbene podpore v obliki ugodnejših kreditov, podaljšati odplačevanje že najetih posojil, znižati obresti, zaščititi cene kmetijskih pridelkov in bolje organizirati odkup.

Da bi kmetijska zemljišča smotrneje uporabljali, jo potrebno z ukrepi preprečiti zazidavo teh površin. Večjo pozornost kot doslej bi morali nameniti izobraževanju kmetovalcev in strokovnjakov vseh vrst ter jih za delo na terenu primerno nagraditi. Kmetje želijo, da bi bilo socialno zavarovanje urejeno na prostovoljni osnovi za različne kategorije, za katere bi se ljudje svobodno odločali.

Ribez ima prihodnost

V zadnjem času se na južnih pobočjih vinogradov okrog Ravnih, Kobil, Rake in okoli Zdol vse bolj množijo nasadi črnega ribeza. Pokazalo se je, da je za vzgajanje te kulture potrebno razmeroma malo dela, da so stroški za ureditev nasadov nizki, medtem ko je finančni učinek izreden. Ribez gre namreč zelo dobro v denar, kaže pa, da tudi v bodoče s prodajo ne bo težav. Ponekod so dosegli proizvajalci donos celo 6-7 ton na hektar in izkupiček do 3 milijone S din! Zato predvidevajo, da se bodo v prihodnjih nekaj letih povečale.

Sejmišča

Za prašičke več kupcev

Na novomeškem sejmu je bilo v ponedeljek, 23. septembra, na odj. 677 prašičkov, prodali pa so jih 436. Tokrat je bilo kupcev nekaj več kot zadnje časa, cena pa je ostala neizpremenjena. Manjši so šli v denar po 80 do 140 din, večji pa po 150 do 240 din.

V Brežicah spet živahno

21. septembra je bilo na brežiškem sejmu naprodaj 700 prašičev, starih do 3 mesece, in 40 prašičev, starejših od 3 mesece. Prvih so prodali 490 (po 5,60 do 6,20 din za kilogram žive teže), drugih pa 22 (po 5 do 5,30 din kilogram žive teže).

MARMOR

GRADAC

tel. 76-177, lok. 8

Po konkurenčnih cenah izdelujemo vse vrste nagrobnikov, spomenikov, spominskih obeležij in vsa teracerska dela hitro in kvalitetno.

MALI OGLAS

ki ga objavite v Dolenjskem listu — sanesljivi uspehi! Prebere ga 130 tisoč gospodinjstev, kmetovalcev, dijakov, uslužbenk in voljakov doma in po svetu! — Poskusite!

1 300 000 dinarjev dolga

Socialno zavarovanje mora prispevke od obrtnikov tudi sodno terjati — S problematiko bodo seznanili tudi vse občinske skupščine

Po najnovejših podatkih so dolžni obrtniki socialnemu zavarovanju v Novem mestu več kot 1.300.000 dinarjev rednih prispevkov za zdravstveno in pokojninsko zavarovanje delavcev, ki so pri njih zaposleni, in okoli 105.000 dinarjev za zamudne obresti, ki so predpisane po 140. členu zakona. Pristojna služba pri Zavodu za socialno zavarovanje v Novem mestu ima podatke, ki dokazujejo, da se obrtniki najbolj upirajo plačevati prispevke za pokojninsko zavarovanje.

91 obrtnikov, največ iz novomeške občine, so dali v

Frutella

postopek občinskim sodnikom za prekrške, ker niso v redu plačevali prispevkov in obresti. 36 obrtnikov pa je Komunalni zavod za socialno zavarovanje v Novem mestu tožil na sodišču, ker niso hoteli prispevkov plačati niti potem, ko so dobili plačilne naloge in pismene opo-

mine. Po podatkih 31. avgusta je poslala služba socialnega zavarovanja 720 opominov za plačilo prispevkov (všteti so tudi opomini za prispevke za gospodinjstve pomočnice), izdala 282 plačilnih nalogov, poslala 2.450 obvestil s položnicami in predlagala 151 slabih plačnikov za prisilno izterjavo prek občinskih uprav za dohodke.

Kaže, da je tudi za socialno zavarovanje obrtniška problematika tako pereča, da so potrebne tehtne razprave o njej. Pa ne samo to, ker je očitno, da brez ostrih ukrepov teh vprašanj ne bi mogli zadovoljivo rešiti. Zato se je služba socialnega zavarovanja odločila, da bo to problematiko v kar najbolj kritični luči predložila predstavnikom občinskih skupščin.

»Lokalomanija«

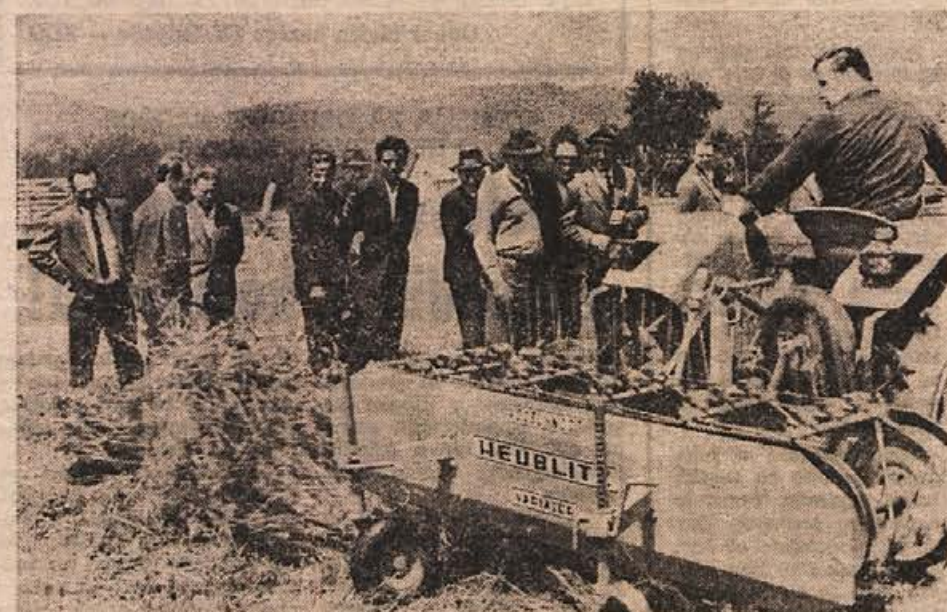
V zadnjem času so v Sevnici odprli vrsto novih lokalov, nastala je prava lokalomanija. Trgovci so odprli bife, gostilničarji pa so jim to vrtili s tem, da so odprli trgovino. To pa še ni vse: dvojne trgovskih podjetij si konkurira tudi tako, da ima v sosednjih trgovinah enake cene, v bolj oddaljenih pa različne. Tako je bilo namreč zadnjič s grozdem. Sicer pa: če bodo imeli kupci kaj od lokalomanije, ji ne nasprotujemo.

Jagoda za prvi jesenski dan

21. septembra, na prvi jesenski dan, se je oglašila v našem uredništvu Francka Mikec iz Črmošnjic 34 in nam dala šopek z osmimi popolnoma zreliimi sadeži gozdnih jagod. Jagode, redkost v tem letnem času, je našla Fanika Bučar, njena sosa-novalka, ko sta zjutraj grabili v Črmošnjicah otavo. Letošnjo jesen torej nismo začeli z običajnim simbolom, jesenskim podleskom, pač pa s pravimi zreliimi gozdnimi jagodami!

Kolektiv se je letos končno znebil neprestanih težav z nabavo surovin. Les so prej naročali pri posrednikih. Vedno ga je primanjkovalo. Posredništvo so odpravili in sami prevzeli nakup lesa. Pomankanje smrekovega lesa na domačem tržišču so odpravili z uvozom. Pravijo, da les, ki prihaja s Češkega, po kakovosti prekaša domače pošiljke in da je celo cenejši od našega. Iz uvoza dobiva tovarna približno 15 odstotkov celotne porabe. Z reorganizacijo nabavne službe so v CELULOZI izredno zadovoljni. Na ta način prihranijo nad milijon dinarjev.

J. TEPPEY

Iz več vzrokov je sodobna kmetijska mehanizacija pri nas predraga, zato največkrat preostane le — ogledovanje. (Foto: M. Legan)

Bližnji ukrepi bodo morali bolj krepiti položaj proizvajalcev

(Nadaljevanje s 1. strani) ja pri tem, da bi sprejeli

mnogih delih premalo, jasno, razen tega premalo upošteva sedanje težko stanje.

Eno najpomembnejših dejstev je globoko in dokumentirano prepričanje kmetijcev, da ni vprašanje: ali družbeno ali zasebno kmetijstvo, in da največje težave ne ležijo v organiziranosti niti v samoupravnih pravicah, temveč v premajhnem odnosu do kmetijstva ter v pretiranem odzivu dohodka v druge dejavnosti.

Vsi ukrepi naj imajo pred seboj najvažnejši cilj — krepiti položaj proizvajalcev. Sele potem je mogoče graditi izobraževalno, raziskovalno in pospeševalno dejavnost ter ustrezne institucije.

Na samo besedilo so imeli udeleženci tehtno pripombo, zakaj naj bi v investicijah za kmetijstvo sodelovala le ljubljanska Kreditna banka; nasploh pa so ocenjevali, da so taka priporočila bankam brez prave teže.

Na podlagi dosedanjih izkušenj so zatrjevali, da sedanja organizacijska in poslovna nadgradnja še daleč ne ustreza. Delovanje poslovnih združenj je preveč simbolično, zbornica pa nima zadostnih pravic in pooblastil.

Da bi pospešili kreditiranje in pomoč zasebnim kmetovalcem bi morali hranilno-kreditni odseki zadržati v kombinatov delovni v enakih razmerah kot banke.

Da bi odpravili ali vsaj ublažili velike težave kmetijskih organizacij, so na posvetu predlagali, naj izvršni svet sprejme predpis o podaljšanju odplačilnega roka za kmetijske naložbe, naj kmetijske delovne organizacije zveza oprosti plačevanja obresti na poslovni sklad, zvezni izvršni svet pa naj vztra-

više zajamčene cene za prašiče (6,70 din) in govedo (7,50 din). Uskladiti je potrebno tudi zajamčeno ceno za mleko.

Kako pomemben je za Dolenjsko razvoj kmetijstva, so pokazali tudi občinski odbori za organizacijo razprav o razvoju kmetijstva. Na mnogih sestankih po vaseh je bilo izrečenih cela kopa pripomb k sedanjemu položaju te gospodarske panoge.

Na razpravah so kar po vrsti predlagali, da je potrebno kmetijstvu pomagati zdaj, ko je v resničnih težavah. Zagotoviti je potrebno ustaljenost, prodajo, vezati kmetijski uvoz na izvoz, ustanoviti izravnalne sklade ter sklade za pospeševanje kmetijstva, ki morajo doseči tu-

di bolj oddaljene kraje.

Kmetovalci so predlagali: spremembo gozdnega zakona, povezavo trgovine s kmetijstvom, z ustreznim zakonom o dedovanju zaustaviti drobljenje kmetij, kmečko zavarovanje širiti v okviru delavske solidarnosti, za hribovske kmetije povečati zemljiški maksimum, v predstavniške organe izvoliti več kmetov, itd. Zanimiv je tudi predlog, naj bi del kupnine za gradbeno zemljišča porabili za pridobivanje novih kmetijskih površin.

Izrečenih je bilo še veliko misli, pripomb in predlogov. Če je za družbo važen razvoj kmetijstva, potem mora njene predstavniki v republiški skupščini glas kmetijcev dovolj upoštevati.

Inž. M. L.

DO KONCA LETA BODO IZVOZILI ZA 2.500.000 DOLARJEV IZDELKOV

Blago dobe le redni plačniki

Proizvodnja teče normalno — Nič več ni zastojev zaradi pomanjkanja lesa — Manjkajoče količine uvozijo iz tujine — Posrednike so izločili

V tovarni papirja DJURO SALAJ v Krškem so začeli odklanjati neredne plačnike. Svoje izdelke prodajajo le tistim, za katere vedo, da jim ne bodo ostali dolžni. V prvi polovici leta so imeli zunaj veliko vsoto denarja — blizu 30 milijonov dinarjev.

Ukrep o medsebojnem poravnavanju obveznosti je po mnenju podjetja uspel predvsem v tem, da je zagotovil poravnavo starih terjatev, kar bi sicer moralo reševati gospodarsko sodišče. Dobra stran kliringa je tudi ta, da je pokazal na plačilno nesposobnost nekaterih delovnih organizacij.

Izvoz je letos potekal normalno, brez zastojev. Do konca leta bo CELULOZA prodala na tuje za 2.500.000 di-

narjev izdelkov. Izraženo v vrednosti, pomeni to osem-odstotno povečanje. Svoje proizvode izvažata tovarna pretežno na Zahod. Na Vzhod proda le četrtino celotnega izvoza. Kljub temu, da v Jugoslaviji ni sodelovanja tovrstne industrije pri izvozu, zunanji ni občutil posebnih konkurenčnih domačih podjetij. CELULOZA uspeva v tujini predvsem zaradi kakovosti izdelkov in zaradi točnega izpolnjevanja rokov.

Kvalificirane delavce potrebujemo sami!

Na nedavnem posvetu predsednikov in tajnikov občinskih sindikalnih svetov Dolenjske, Bele krajine in Spodnjega Posavja v Novem mestu, katerega se je udeležil tudi predsednik Zveze sindikatov Slovenije Tone Kropušek, so razpravljali o delu in nalogah sindikatov pred letnimi občinskimi zbori.

Uvodoma je tov. Kropušek navedel naloge, ki stoje pred sindikati: sindikalna vodstva naj preučijo položaj gospodarskih organizacij, ki so imele v prvem polletju izgubo. Ugotovijo naj vzroke nerentabilne proizvodnje in predlagajo ukrepe za sanacijo. Samoupravniki dogovori morajo imeti večjo veljavo. V tej zvezi naj omenimo delitev dohodka, razporejanje skladov na OD in sredstva za akumulacijo podjetja, določitev meja za najnižji OD v podjetju, politiko zaposlovanja, rekreacijo itd.

Tov. Kropušek je poudaril, da je treba narediti med zaposlenimi diferenco, ker niso vsi, ki jih vodijo na zavodu za zaposlovanje kot nezaposlene, nezaposleni, kakor tudi niso vsi, ki so zaposleni, resnično zaposleni čeprav so v rednem delovnem razmerju. V številnih podjetjih imajo delovna mesta, ki bi jih lahko brez škode ukiniteli, med nezaposlenimi pa imamo tudi take, ki imajo doma kmetije ali se bavijo s kakim drugim dejavnostjo. Tov. predsednik je obsodil nepravilen postopek tistih zavodov za zaposlovanje v Sloveniji, ki s tujimi agenti novadijo kvalificirane delavce po naših tovarnah za delo v tujini. Kvalificirane delavce potrebujemo sami, če hočemo uresničiti reformo. Prav tem kad-

rom pa moramo omogočiti da bodo za svoje delo pravilno nagrajeni.

Nadalje je govoril o predlogu jugoslovanskih sindikatov na zadnjem kongresu o znižanju delovne dobe od sedanjih 40 na 35 let za moške in za ženske od 35 na 30 let. Tov. Kropušek je v svojem izvajanju opozoril, da zahteva to vprašanje temeljito obravnavo. Predvsem je potrebno najprej povišati nizke pokojnine. Posebna anketa, ki jo je izvedel med določenim številom zaposlenih o znižanju delovne dobe RO Zveze sindikatov Slovenije, je pokazala zelo zanimivo sliko. Vsekakor bi bilo prav, da bi zakon o pokojninskem zavarovanju tistemu, ki se želi upokojiti, še preden je dovršil potrebno število službenih let, to omogočil, seveda ob sorazmerno nižji pokojnini.

Udeleženci posveta so se obširno zadržali ob kadrovske vprašanjih. Ker je od kadrovske zasedbe v sindikalni podružnici odvisno delo sindikata v podjetju ali ustanovi, bodo na decembrskih občinskih zbora sindikalnih podružnic posvetili temu največjo skrb. Da bo delo v SP lažje, bodo vse podružnice imele poslovnik, ki bo urejal delo sindikata. Soglasje so bili, naj se za vso Slovenijo uzakoni enoten zajamčeni osebni dohodek, ki naj bi

znašal okrog 40.000 Sdin. Višino minimalnih osebnih dohodkov pa naj bi določevali v delovnih kolektivih ali pa v občini za vse delovne organizacije.

Razpravljali so tudi o kmetijstvu in v zvezi s tem o težavah, ki jih imajo nekatere kmetijske organizacije, o go-

zdarstvu, socialnem zavarovanju in drugih vprašanjih, ki pa jih ne moremo zajeti v okvir tega sestanka. Na kraju so se seznanili s politično situacijo v zvezi z dogodki na Češkoslovaškem in s pripravami na vseljudsko obrambo.

K. ORAZEM

Kje ste, mladi ljudje?

V avgustu letos so dogodki na Češkoslovaškem pretresli ves svet. Novomeški pločniki in zidovi so bili že uro nato, ko je radio objavil prve vesti, popisan z gesli, ki so izpričevala našo svobodo-ljubnost in obsojala uporabo srove sile. Gesla so napisali mladi ljudje, sami od sebe, ne da bi jim kdo to naročil.

Veseli smo bili tega. Mladina, revolucionarna po naravi in polna poleta ter želje po boljšem in po napredku, je tudi tokrat dokazala, da ve, kaj je prav.

Nič čudnega torej, če so organizacije ZK v Kanadi, ko so razpravljale o dogodkih na Češkoslovaškem, sklenile prirediti poseben razgovor o tem tudi za mladino. 450 mladim ljudem so bila za razgovor v dveh skupinah na njihove naslove po pošti poslana vabila. Prvi dan je bilo povabljenih 217, prišlo pa jih je 25, drugi dan je bilo povabljenih 223, prišlo pa je 16

mladincev in mladink. Organizacije ZK so bile razočarane in se sprašujejo: Kje ste mladi ljudje?

Posebej izbrana skupina članov ZK se je bila pripravljena pogovarjati z mladimi ljudmi razen o dogodkih v CSSR tudi o drugih stvareh. Vemo, da se mladina z marsičim ne strinja, da bolj kot drugi vidi marsikaj, kar je narobe. Nismo imeli namena tajiti napake. Namestniki smo povabili mlade ljudi, naj pomagajo s svojo ustvarjalnostjo in na organiziran način odpravljati nepravilnosti v naši družbi.

Toda udeležbe ni bilo, čeprav je bilo na vabilih jasno napisano, čemu je namenjen sestanek. Dve vprašanji ostajata ob tem odprti: zakaj ni bilo mladih ljudi in ali bi kazalo takšne razgovore še sklicovati. Odgovor na obe vprašanji pa lahko da samo mladina.

M. JAKOPEC

BORCEM IX. BRIGADE - ZDO!

Ob petindvajsetletnici Kočevskega zbora odposlancev slovenskega naroda slavimo tudi borci IX. brigade (bivši ZDO) 25. obletnico ustanovitve brigade. Program proslave v domicilni občini Kočevje bo 3. oktobra 1968 za borce Devete naslednji:

1. zbor pred osnovno šolo, kjer je bila ustanovljena brigada, bo 3. oktobra 1968 ob 9. uri;
2. takoj po zboru se udeležimo odkritja spomenika padlim borcem na pokopališču v Kočevju;
3. ob 11. uri krajša proslava s programom v kinu Jadran v Kočevju.

Po proslavi se zberemo na skupnem kosilu.

Posebni vabil odbor ne bo pošiljal. Udeležite se proslave 25-letnice ustanovitve brigade v čim večjem številu. Avtobus odpelje iz Ljubljane s Trga revolucije (pred univerzo) 3. okt. ob 7.30.

Odbor bivših borcev IX. brigade — ZDO

KOMISIJA ZA DRUŽBENI NADZOR
O NEGATIVNIH POJAVIH

Delovodja: še zidar, gospodinja: kovinarka!

Nedavno so na sestanku za družbeni nadzor in predsedstva skupščine v Ribnici govorili o izpolnjevanju smernic OK ZKJ ter o težavah Stanovanjske komunalnega podjetja.

V ribniški občini sicer ni večjih družbenih deformacij, so pa nekateri pojavi, ki jih je treba že v kili zatreti. Seveda oddelek za finance občinske skupščine ne more vsemu kaj, zato bodo nastavili še enega finančnega inšpektorja. Tako bodo lažje odkrivali številne utaje davkov, bogatenje na račun družbe itd.

Od 38 gostlin so kar v tridesetih gostilnah ugotovili utajo davkov za okrog 10 starih milijonov. Prav tako bo treba ugotoviti dejanske za-služke in davčne prijave avtoprevoznikov. O zdomarjih so menili, naj v prihodnje prodajajo suho robo le tisti, ki jo tudi sami izdelajo. Takih krošnjarjev pa je malo.

Oddelek za gospodarstvo naj temeljito pregleda vsa krošnjarska dovoljenja ter dovoljenja za dopolnilno obrt. Nerazumljivo je, kako imajo lahko gradbeni delovodja dopolnilno gospodarsko obrt, gospodinja pa obrt za kovinarsko stroko! Precej nepravilnosti je tudi z izplačevanjem neupravičeno visokih kilometrin (pri čemer so navajali primer iz Inlesa). Vča-

sih se v podjetjih dogajajo nepravilnosti, zamaskirane za legalnimi internimi predpisi, da jim finančna služba težko pride do živega.

Stanovanjsko podjetje se je znašlo v težavah, in komisija je sklenila poslati v podjetje strokovno komisijo, ki naj pregleda bilanco ter vodstvu svetuje, kako bi najlažje prešli trenutne težave. Ugotavljajo, da notranji odnosi med enotami niso najbolj urejeni, javnost poslovanja je premajhna, razen tega pa podjetje posluje brez samoupravnih aktov. Statuta še sedaj nimajo, čeprav bi ga po priključitvi Gradbenika morali dopolniti oziroma prilagoditi novi organizaciji. V težavah je predvsem gradbeni skupina, kjer niso znali prilagoditi razširjeni dejavnosti organizacije dela, medtem pa opekarna in vrtnari-ja poslujeta prav ugodno.

-vec

169 priznavalnin

169 aktivnih udeležencev narodnoosvobodilnega boja, ki živijo v novomeški občini, prejema po občinskem odloku priznavalnine, od 174 do 169. Najmanjša priznavalnina je 100 din na mesec, največja pa 200 din. Povprečna priznavalnina, ki jo izplačujejo v novomeški občini, znaša 145 din na mesec.

VABILO

Vabimo vse borce XVI. SNOB »Janka Premrla-Vojka«, artilerije IX. korpusa, osebje in ranjence SVPB »Frana« in SVPB »Pavla« ter osebje partizanske tiskarne Slovenija« na partizansko srečanje in slavnostno podelitev domicilna navedenim enotam, ki bo v nedeljo, 29. septembra, ob 10. uri v Cerknem. Posebnih vabil ne bo.

Pripravljalni odbor domicilnih enot

V šolo do 38. leta starosti

V prostorih AGROKOMBI NATA bo v zimskih mesecih kmetijska šola z rednim programom šole na Grmu. Predavali bodo domači strokovnjaki. Slušatelji bodo dobili spričevala kmetijske šole Grm, če so dokončali popolno osemletko. Šola lahko obiskujejo tudi tisti, ki so pred osmim razredom zapustili osnovnošolske klopi. Ti spričeval ne bodo prejeli, namesto teh jim bodo izdali potrdila.

Pouk bo štiri mesece pozimi vsak dan od 8. do 13. ure. Prakso bodo slušatelji opravljali na posestvu vse leto. Skupaj jih bodo poklicali v dobi škropljenja, setve in žetve in ob drugih pomembnejših delih na polju, v vinogradu in sadovnjaku.

Možnost za vpis imajo slušatelji do 38. leta starosti. Stroške šolanja bodo delno krili sami, delno sklad za pospeševanje kmetijstva pri Obs, delno AGROKOMBI NAT. Organizacijo šole je prevzela delavska univerza.

J. T.

Tudi letos brez izrednega prispevka?

Pričakujejo, da se bo primanjkljaj do konca leta bistveno zmanjšal - Vso skrb pripravam na volitve novih članov v skupščino - Skupščina prvič odpoklicala dva nedelavna člana - Soglasje za direktorja

Na seji 19. septembra je skupščina komunalne skupnosti socialnega zavarovanja delavcev v Novem mestu razpravljala o stanju sklada za zdravstveno zavarovanje delavcev, razpisala volitve za nove člane skupščine in nadomestne volitve v dveh volilnih enotah, nato pa potrdila izvolitev direktorja Komunalnega zavoda za socialno zavarovanje.

Primanjkljaj 1.299.423 dinarjev, ugotovljen ob koncu avgusta, je obrazložil predsednik izvršilnega odbora skupščine inž. Edo Tavčar, ki je hkrati povedal tudi, kako poteka izpolnjevanje pogodb med skladom in zdravstvenimi zavodi.

V razpravi so ugotovili, da so primanjkljaj povzročili predvsem preveliki izdatki za bolnišnično zdravljenje in za zdravila. Upoštevati pa je treba, da je imel sklad precej izdatkov tudi za poravnava lanskanih računov.

»Kljub temu pa smo lahko optimisti,« so poudarili v razpravi, »in upamo, da za izravnavo dohodkov in izdatkov sklada ob koncu leta ne bo treba predpisovati izrednega prispevka.«

Na tej seji je skupščina sprejela tudi sklep o razpisu volitev v volilnih enotah, kjer poteče članom skupščine mandat. Tako bodo v Črnomlju izvolili tri, v Krškem šest, v Metliki enega, v Novem mestu dvanajst in v Trebnjem dva nova člana. Volitve bodo opravljene v 30 dneh po razpisu.

O pripravah na volitve je poročal podpredsednik skupščine in predsednik volilne

komisije Tone Pirc. Povedal je, da bodo ta teden predvolilni sestanki, na katerih se bodo pogovarjali tudi o delu skupščine. Prav pa bi bilo, je med drugim poudaril, da bi se v priprave vključili vsi člani sedanje skupščine.

V dveh novomeških volilnih enotah je skupščina razpisala nadomestne volitve, ker je skupščina na predlog izvršilnega odbora odpoklicala svoja člana Simona

Simonitija in Veljka Troho. Simoniti in Troha se nista udeleževala sej skupščine, čeprav sta bila redno obveščena. To je privkrat, da je skupščina na podlagi statuta vzela mandat svojima članoma.

Skupščina je nato dala soglasje na ponovno izvolitev Zvoneta Suštaršiča za direktorja Komunalnega zavoda za socialno zavarovanje v Novem mestu.

Jernej pravico ali pravica Jerneja?

Začelo se je tistega aprilskega dne 1966, ko je dobil Jernej pismo take vsebine:

OPOMIN — Po členu 11, točka 3 družinskih pravil in točke 13, oddelek VI družinskega poslovnika vas opominjamo, da plačate kazen za neopravičeno izostanek od družinskih posvetov v lovskem letu 1966/67. Če kazni 10 dinarjev ne plačate do naslednjega družinskega posveta, vas bo upravni odbor izključil iz lovske organizacije. Lovski zdravilo! (Podpis tajnika, predsednika in žig lovske družine.)

Cez mesec in pol je Jernej sedel za mizo in svoji lovski družini napisal:

»Člani, ki jih navajate v opominu, so krivični, obrnjeni po obrazih, zato se s njimi in s poslovníkom ne strinjam. Dve leti sem bil član vaše družine, marsikaj sem videl in opazil nepravilnosti. V svoj zagovor navajam samo en primer:

Mračno se spominjam, da je bil gospod Mrak v dveh letih samo enkrat na posvetu. Gospod Mrak gre lahko sam na lov, če se mu ljubi, psička pa dobi pri gospodu tajniku družine... Ze na običnem zboru in kasneje na posvetu sem povedal, da ne bom plačal kazni, ker se ne čutim krivega... Na vaš odgovor in vrnitev članarine 56 dinarjev bom čakal do 7. junija 1967. Če ne bo nič, se bom pravičlani.«

Lovska družina je Jerneju 10. junija, torej tri dni po roku,

odgovorila:

»Na posvetu 4. junija smo sklenili, da vas izključimo iz članstva, ker se niste ravnali po poslovníku, ki ste ga lastnorodno podpisali kot član komisije in kot predsednik nadzornega odbora. Članarina — z odbikom 25 dinarjev — vam bo blagajnik takoj izplačal.

Ko boste prejeli ta dopis, ne boste več naš član. Lovski zdravilo!

Jernej se ni pomiril. Prepričan, da se mu godi krivica, je spet sedel za pisalo mizo in napisal pritožbo na Lovsko zvezo Slovenije. Na dolgo in široko je obrazložil svoj primer in pisal o tem, kaj se je dogajalo v družini.

»Na nekem sestanku lovske družine je gospodar družine zmehtal, naj mu odgovorjam, v katere organizacije sem včlanjen. Rekel sem mu, naj povsod napiše NE, kajaj tako, mu

pa nisem hotel odgovoriti. Izpolnjen obrazec sem podpisal in vprašal, zakaj je samo za me tak popis. Popisnik je od-

Vse to, kar berete, se je v resnici zgodilo in se še dogaja, kajti Jernejeva zadeva, kot kaže, še ne bo tako kmalu končana. Zapis je narejen na podlagi originalnih spisov o izključitvi in pritožbah lovca iz lovske družine nekje na Dolenjskem. Ali je imel lovca, ki ga imenujemo Jernej, prav ali ne, da se je pritožil, presodite sami. V zadevi je zanimivo predvsem to, kaj ob pritožbah prihaja na dan in koliko črnila, časa in napora je treba, da pride resnica na dan.

vrnil, da gre za orožni list. Pomislil sem, da je nekaj napačno proti meni.« Jernej je hotel biti kar naj-

bolj podroben in pri pisanju ni trčil besed. Njegovo pritožbo je 4. septembra 1968 pomotoma dobil v roke urad za pritožbe in pritožbe pri izvršnem svetu Slovenije in jo poslal Lovski zvezi.

Pred tem je Jernej zašel tudi v spor s krajevno organizacijo ZK. Na predsednika republike je naslovil dolgo pismo, v katerem je med drugim navedel, da je bila posledica teh sporov tudi njegova izključitev iz lovske družine. Njegovo pismo je generalni sekretariat predsednika republike poslal uradu za pritožbe in pritožbe pri republiškem izvršnem svetu. Urad je prepustil obravnavo Jernejevih lovskih sporov Lovski zvezi Slovenije in zaprosil kontrolno komisijo OK ZKS, naj prouči Jernejeve navedbe v zvezi s spori v ZK.

Celoten spis o zadevi sloves Jerneja je 13. septembra dobila Lovska zveza v Novem mestu.

Pred kratkim so v Novem mestu zaslišali nekoga, ki Jerneja dobro pozna. Povedal je, da je bil Jernej pred tem član v neki drugi lovski družini, kjer je hotel vsiljevati svojo voljo in delati, kar se mu je zdelo. »Jernejeva pritožba ni utemeljena, ampak hoče s njo samo nagajati.«

»Kdo bo koga?« bi se na koncu lahko vprašali. Ali bo Jernej našel pravico ali pa bo pravica poiskala njega?

Šola v socialistični družbi

V pokoncilski dejavnosti Cerkev se čuti vedno večje prizadevanje, da bi razširila svoj življenjski prostor. Njena dejavnost čestokrat že presega meje, ki so ji kot zasebno pravni organizaciji zaščitane s protokolom.

V septembski številki verskega lista »Družina« sem prebral članek, v katerem je nekaj besed namenjenih tudi šoli v socialistični družbi. Pisec, gospod škof Janez JENKO, suvereno nastopa v imenu vernikov. Med drugim je napisal tudi naslednje: »Koncil nas uči, da skušamo z vsemi ljudmi dobre volje živeti v miru, čeprav so drugačnega svetovnega nazora. Ne moremo pa dovoliti, da bi kdor koli nam in našim otrokom vsiljeval ateizem. Kako naj dopustimo, da po šolah, ki jih morajo obiskovati vsi otroci, verne in neverne, širijo ateizem? Če bi se torej ateizem širil po takih šolah, bi bila enakopravnost vernih državljanih izigrana. Zato je v danih razmerah edina rešitev v nevtralnosti šol,« zaključuje gospod škof Janez Jenko.

Res je, koncil uči vernike, naj skušajo z ateisti živeti v medsebojnem miru. To ni za nas običajna in državljane socialistične Jugoslavije nič novega. Za nas so smotri socialističnega humanizma tisto, po čemer drug drugega vrednotimo in ustvarjamo odnose med seboj, ne pa to, ali nekdo veruje ali ne. Za nas je to stvar vsakega posameznika. Če kdo izmed vernikov misli, da ni tako, naj si ogleda zgo-

ovinske trenutke iz naše narodoosvobodilne borbe, naj si ogleda svoje pravice in dolžnosti kot občana in samoupravljalca, in spozna bo, da je svoboden v svetovnonazorski odločitvi. Kot občan samo pozdravljam, da je Cerkev končno tudi neverne priznala za enakopravne svojim vernikom in da želi z njimi živeti v miru.

Če je začel koncil učiti to, kar je za nas državljane SFRJ že več kot četrstoletna praksa, kako si potem upa gospod škof Janez Jenko trditi, da vernim otrokom družba vsiljuje ateizem? Če bi bilo to res, potem bi bila svoboda našega občana okrnjena, naš socialistični humanizem izdan, saj le-ta ne dopušča kaj takega. In to naj bi delala naša šola? Ne, gospod Jenko, to je grda in umazana igra! Vsiljevati ali razširjati nekaj ni isto. Prvo se v naši družbi ne sme, drugo pa je dovoljeno in to pravico imajo tako ti, ki priznavajo dialektični materializem, kot ti, ki verujejo v Boga.

In v čem naj bi bila krivda šole? Mar ni zagotovljena enakopravnost mladine v šoli ne glede na to, ali verujejo ali ne, ali obiskujejo verouk ali ne? Mar ni dana svoboda verskega pouka? Mar niso v naših šolah verni in neverni prosvetni delavci z enakimi dolžnostmi in pravicami?

Nekaj pa je potrebno znova poudariti. Šola ne more biti mesto za versko prepričevanje. Za to so cerkveni prostori, saj tako določa zakon. Do učno-

vzgojnega procesa imajo enako dolžnost tako verni kot neverni prosvetni delavci. Učno-vzgojni proces pa temelji na znanostih. Dolžnost šole je, da pedagoško posreduje znanstvene resnice naravoslovja in družboslovja, ne pa da prisiljuje učence v ateizem oz. v verovanje. Socialistični humanizem tu ni napoti. Kolikor se gospod škof Janez Jenko boji, da bodo znanstvene resnice vsadile dvom v učence vernih o bivanju Boga, potem naj ne pozabi, da je dvom le začetek iskanja resnice.

Naj mi gospod Jenko ne zameri, a tokrat je šel predaleč: svetovnonazorsko nevtralna šola je v socialistični družbi čista utopija. Ali poznate v zgodovini šolstva kak primer za to? Je kdaj Cerkev to svojo zahtevo v šolah uresničevala? Sedaj se zavzemate za nevtralnost šole, prepričan pa sem, da bi, če bi to dosegli, šli dalje in postregli s povsem drugačnim konceptom šole, kot pa jo zahtevate sedaj! Toda protokol velja za vse nas in prav tako tudi ustava!

FRANC SALI
Novo mesto

„S predsedniki ni prave sreče“

Uredništvu DL!
Letos ste 5. septembra pisal o meni kot bivšem predsedniku PGD Prečna. Res je tudi, da je bil cestar Bratkovič nekaj časa moj tajnik društva, čeprav menim, da je bil v času teh petih let najslabši tajnik društva. Z njim se ni dalo delati, ker je bil velik gostobesednež.

Da sem bil kot predsednik upravnega odbora izključen, je čista Bratkovičeva laž. Kako sem se odzagal po končani prireditvi tega se točno več ne spominjam; poudarjam pa, da kot predsednik društva nisem bil dolžan na cesti razlagati, koliko je dobička od veselice. Zato so bile vedno seje, da so vsi člani odbora zvedeli za dogajanja v društvu, ne pa samo radovedni cestar.

Naj omenim še njemu naklonjenega Mesojedca, ki ga tudi omenja v članku, kako da so napredovali Lahko trdim tole: dokler sem bil predsednik PGD, je bilo društvo operativno bolj sposobno. To kažejo ocenjevanja komisij, ki so društvo ocenjevala in točkovala. Motorika v Prečni je bila vedno v redu, ne pa tako, kot je zdaj v Prečni: ko je zadnjič gorelo, se ni vedelo niti za ključ od gasilskega doma, da o po-kvarjenih motorih sploh ne govorim! Vem tudi, kako se je zadnjič gasilo, saj sem sam sodeloval.

Kaj vse so nabavili gasilci medtem, je tudi znano. Mislim pa takole: s polno blagajno se je dalo delati; ko sem jaz prevzel predsedniško mesto, je bilo v blagajni 35.000 Sdin. ko pa je bil izvoljen novi predsednik, je dobil v blagajni približno 300.000 Sdin. Mislim, da se je s temi sredstvi že dalo gospodariti. Razen tega je takrat banka na nezakonit način izplačala 180.000 Sdin in smo jo morali tožiti; takrat sem društvo osebno zastopal, kar spet ni bila lahka naloga.

Naj dodam še, da Bratkovič nikoli ni bil operativen delavec; prav zaradi njega in še nekaterih njegovih prista-

Obvestilo dopisnikom

Vsako pismo, namenjeno za to stran v našem domačem listu, je treba podpisati s pravim in celim imenom ter z naslovom. Nepodpisanih pisem ne objavljamo, prav tako pa tudi ne pisem, ki imajo zlagane (izmišljene) podpise. Ker vsako pismo glede pisca in vsebine preverimo, grede vsa nepodpisana pisma zanesljivo v koš!

Na željo pisca ohranimo njegovo ime v uredništvu, vendar se mora v takem primeru podpisati pod objavo vsaj s kraticami.

Ni nujno, da se uredništvo lista vedno strinja z vsebino pisem, ki so objavljena na tej strani.

UREDNIŠTVO
DOLENJSKEGA LISTA

Človekoljubje ni zatajilo

Tovariši uredniki!

Zadnje čase prihaja na naslov hišne št. 147 v Žužemberku vse več pisem in kartic. Glavanova Stanka z veseljem in zanimanjem prebira spodbudne in tolažilne vrstice nepoznanih prijateljev iz Sentjanža na Dolenjskem, z Mirne, iz Dragomira pri Ljubljani, Gabrovke pri Moravčah, iz Novega mesta in Karteljevega, iz Metlike pa iz Krškega, Kostanjevice in od drugod. Vsem tem dobrim prijateljem bi se rada sama pismeno zahvalila za plemenita dejanja v človekoljubni akciji, ki se je pričela s pismom, ki ga je 5. septembra objavil Dolenjski list izpod peresa Tončke Zupančič. Stanka zna pisati in tudi risati, ampak ne z roko, marveč z nogo, kar je seveda zelo utrudljivo in mučno. Ko sem jo obiskal, mi je naročila, naj se v njenem imenu prek Dolenjskega lista zahvalim za pisma, kartice in denarne prispevke. Povedala je, da je nadvse presenečena ob tolikšnem zanimanju zanjo. Pravi, da čuti, kako ji zdaj čas hitreje mineva in lajša težave. Prva prijateljica Tončka jo redno obiskuje. Bila je tudi pri njej, ko sem jo jaz obiskal; takrat sem ju skupaj slikal. Tudi Tončka je vesela odziva na svoje pismo.

Stanka se zlasti veseli televizorja. Povedala mi je, da so zbrali v ISKRINEM obratu v Žužemberku za televizor že precej prispevkov, za kar jim je iz srca hvaležna. Ob tem obisku sem se prepričal, da plemenite spodbude in plemenita dejanja res lajšajo velike težave in bolečine, ki jih trpi Glavanova Stanka.

že od rojstva, zato sem toliko bolj prepričan v uspeh te človekoljubne akcije. Ko sem se zatem oglašil v ISKRINEM obratu, mi je Jože Senica povedal, da je do zdaj zbral več kot 1.000 dinarjev prispevka za Stankin televizor samo med tamkajšnjimi delavci. Nabiralna akcija v obratu še teče, pa tudi drugi občani se oglašajo s prispevki.

MILAN SENICA
ŽUŽEMBERK

„Pošljamo za Stanko...“

Uredništvu DL!

Zivim v Stuttgartu in sem naročnik Dolenjskega lista. Vrstice o Stanki iz Žužemberka so me ganile in sem se odločil, da ji tuja mridva z ženo pomagava z majhno vsotico 10 mark. Pri meni se nahajata ravno tudi moja svaka Božidar Metelko in Karel Metelko; razložil sem ji Stankino življenje in tuč onadva sta takoj prispevala vsak po 10 mark.

Lepo jo pozdravljamo in ji želimo mnogo zdravja!

VINKO VOVK
7 Stg. — Bad Cannstatt, Nemčija

Ta teden: 18.285 Sdin za Stanko

Ko smo pred tremi tedni pisali o Stanki Glavan iz Žužemberka, je vest o njenem težkem življenju močno pretresla mnoge naše bralce in bralce. Da bi ji olajšali trpljenje, so poslali ta teden za Stanko:

Franciška Anglič iz Ornomlja 1000 S din; Marija Davšek iz Tuševskega Dola pri Ornomlju 5000 S din; naročnica Dolenjskega lista iz Jadranskega 3000 S din; Vinko Vovk ter Karel in Božidar Metelko, vsi iz Nemčije, 30 mark, oz. po zamenjavi v banki 9285 starih din.

V tork smo Stanko poslali 18.285 S din. V njenem imenu: prisrčna hvala vsem darovalcem! Več bomo o njej pisali prihodnji četrtak.

UPRAVA DOL. LISTA

Kurešček in NOB

Uredništvu DOL. LISTA!

Ob obisku Kureščka, pretepe izletniške točke, ki je tudi pomembna zgodovinska postojanka iz NOB, sem bil prav razočaran, ker komisija za zgodovino tako malo skrbi za ohranjanje spominov na vse, kar se je v tem kraju med NOV dogajalo. Ob vhodu v dom so posvetili naši borbi že tako obledela, da jih izletnik pri najboljši volji ne more prebrati. Mislim, da bi se za obnovo črk le našel malenkostni denar.

Pa še pozabljeni padli partizani na pokopališču! Ali res pozabljamo na tovariše, ki so darovali za nas in našo bodočnost prav vse — svoja mlada življenja? Sram me je in hudo mi je bilo, ko sem pomislil na nas, ki smo ostali in smo jih tako hitro pozabili. In kaj si mislijo turisti, ker dopuščamo tako skrunitev naših borbenih svetinj? Padli borci so naši heroji!

V. PREZELJ

Druga plat članka

„Nikar nam ne vzemite sonca!“

Na članek, ki je bil pod gornjim naslovom objavljen na tej strani 12. 9. 1968, pripominjam:

Ze omemba udeležbe zdravih stanovalcev Cankarjeve ulice na sestanku 16. 8. 1968 ni resnična, saj je bilo navzočih precej manj, kot jih je bilo podpisanih v zapisniku. Zbrani stanovalci so na sestanku kar sami podpisali odsotne. Poudarjam, da sem bil edini navzoči lastnik hiše na tem sestanku, vsi drugi navzoči »predstavniki« pa so le stanovalci, in ne lastniki hiš. Dva se sestanka sploh nista udeležila, medtem ko stane Ignac Grandlič na Cesti komandanta Staneta in je verjetno zastopal interese svoje sestre, ki stanuje v Cankarjevi ulici. Lastnica te hiše pa je Elza Božič, ki ima stalno bivališče v Italiji.

Sedanjí urbanistični načrt predvideva zidavo štirih hiš na vrtovih Cankarjeve ulice. Hiše bi bile prtilične in kakih 20 m oddaljene od sedanjih hiš. Tu se vrtovi posevno spuščajo in pridejo na zidavalnem prostoru precej nižje od hiš iz Cankarjeve ulice, tako da skoraj ne zapirajo sonca gornjim hišam. Mnogo več sonca vzamejo hišam ob Cankarjevi ulici visoka drevesa, zasajena na njihovih vrtovih. Vsi komunalni priključki so pri roki, kar je za zidavo posebno ugodno.

Torej: tako jaz kot lastnica hiše Franciška Ferfolja se strinja, da se na teh vrtovih zidajo hiše. Tudi Elza Božič

ne bi nasprotovala zidavi, saj bi imela predvsem ona korist. Lastnica tov. Svara se zazidavi pred štirimi leti ni upirala, čeprav so bili za lastnike hiš takrat slabši pogoji. Menim, da stanje le ni tako kritično, kot ga članek opisuje; tovariš Slavko Tešar je npr. izjavil: »Če bodo zidali na drugih vrtovih, naj zidajo še na mojemu!« (Na njegovem vrtu pa zazidava ni predvidena). Naj še omenim, da ležijo vrtovi Cankarjeve ulice, Prisojne poti in Koštalove ulice na pobočju hriba, ki je obrnjen proti jugovzhodu in ga ves dan obseva sonce.

Mislím, da ni smiselno sklicevati se na komisijo iz l. 1964: pogoji so zdaj za lastnike hiš veliko ugodnejši. Če bi bili že takrat pogoji tako ugodni, kot so zdaj, do komisije 1964 sploh ne bi bilo prišlo.

Naj se povrnem še k sestanku, ki je bil 16. avgusta in na katerem je bil sprožen predlog, naj se ob Cankarjevi ulici zazidajo parcele po načrtu, toda s pogojem, da dobijo prednost za zidavo lastniki zemljišč, hkrati pa bi jim zazidavo za določen čas odložili. S tem predlogom so se strinjali vsi člani, razen enega. Za zidavo novih hiš ob Cankarjevi ulici obstajajo torej vsi pogoji, treba je le nekoliko dobre volje in humanosti, od občinske skupščine pa je potrebno tudi razumevanje.

FRANC BOŽIČ
Novo mesto Cankarjeva 24

Tri prednosti

Nekoč, v davnih časih, so naše prababice še same kuhale mlo, perilo namakale, drgnile, žulile, splahovale, kuhale in spet drgnile, splahovale, potem pa se belile na soncu — vse zato, da bi dobile lepo belo perilo... S časom jim je industrija prevzela kuhanje mila, vedno boljša pralna sredstva so bila na razpolago gospodinjam — dokler niso pralni stroji prevzeli najbolj mučnega dela: drgnjenja, žuljenja, splahovanja in ožemanja. Seveda so morali tem spremenjenim pogojem pranja v industriji pralnih sredstev primerno izdelovati tudi nova pralna sredstva. Tako so se rodili po burnem razvoju sodobni praški za strojno pranje. Toda to je bil šele del poti: nekatere vrste umazanih se niso dale odstraniti — predvsem razni organski madeži: predvsem ostanki znojenja, kave, jajc, krvi... In tu so morale perice spet seči po starih sredstvih: namakanje in drgnjenje, žuljenje z roko ali krtačo. Pri tem pa je najbolj trpela tkanina. Tako so poiskali novo pomoč: organske madeže so sklenili odstranjevati biološko, s pomočjo encimov. In tako so dobili biološko aktivna pralna sredstva za namakanje in pranje.

Toda še vedno sta bila to dva ločena postopka: eden namakanje z biološko aktivnimi sredstvi, drugi pranje v avtomatskem pralnem stroju. Zato je bilo potrebno najti možnost, kako bi združili še ta dva postopka v pranju in našli idealno pralno sredstvo. Tako kot po vsem svetu, je tudi pri nas tovarna Zlatorog v Mariboru zastavila vse svoje možnosti za proučevanje takšnega idealnega pralnega sredstva. Pri tem so morali skrbno paziti, da bo novo sredstvo tudi v praksi dovolj preizkušeno, še preden pride v velikih količinah na tržišče — in tako so tekli vzporedno s poskusi in raziskavami v laboratorijih tudi praktični testi v gospodinjstvih, tako da doslej še ni bilo pri nas pralnega sredstva, ki bi ga tako obširno in temeljito pripravili, kot je novi — »BIO MAT«. »BIO MAT« s 3 prednostmi.

Tri prednosti novega idealnega pralnega sredstva so v tem, da pere vse vrste umazanih — tiste, ki jih izpirajo najboljši pralni praški za strojno pranje, kot tiste, ki jih morajo pomagati razkrajati po biološki poti encimi. Istočasno dosega »BIO MAT« zaradi optimalnih količin dodanega perborata popolno belino perila. Da bi pa varovali perilo in pralni stroj, dodajajo »BIO MATU« tudi mehčalec vode. In tako je prevzel novi pralni prašek vse tiste faze pranja — od namakanja, drgnjenja, beljenja itd. itd. — ki so našim prababicam grenile življenje, sodobnim gospodinjam pa omogoča ob pralnem stroju brez truda vse tisto veselje, ki ga daje lepo, negovano, bleščeče belo perilo. V. V.

Misel živa, denarja ni!

V Novem mestu se ved- kultura, četudi so svojčas no živi misel na sklad za na občinski skupščini po- vedali, da sklada ne bo prej, dokler ne bodo našli stalnih virov za sredstva. Letos se ob tolikšnih pro- računskih težavah tudi ni bilo možno resneje pogo- parjati o takem skladu, kako bo prihodnje leto, pa se nihče nič ne ve. Za zdaj bo ostalo pri upo- vitvi, da je tak sklad v Novem mestu potreben, vsaj zaradi številnih kul- turnih ustanov in zavo- dov, ki jih imamo, ko pa bo možnost, naj bi kulta- ra ne bila zadnja pri do- deljevanju sredstev.

'Mladost v belem' bo še izhajala

»Mladost v belem«, glasilo dijakinj šole za zdravstvene delavce v Novem mestu, je izšla prvič ob koncu minule- ga šolskega leta, izhajala pa bo tudi letos. Prejšnja ured- nica glasila Roža Kavčič in sedanja urednica Vera Primc, zvesti sodelavki glasila, ki obiskujeta letos četrty letnik, sta povedali, da bosta v tem šolskem letu izšli vsaj dve številki »Mladosti v belem«, prva v prvem, druga v dru- gem polletju.

Glasilo bo ne le povečalo krog sodelavcev, ampak ob- javljalo razen pesmi in ertic tudi druge spise. Uredniški odbor želi, da bi list postal zrcalo življenja v šoli in zua- naj nje. »Mladost v belem« obeta, da bo še bolj zanimi- va in še bolj pisana, kot se je predstavila v prvi številki. Sodelavke razmišljajo tudi o tem, da bi prebile led bojaz- ni pred javnostjo. V načrtu imajo javne nastope oziro- ma bralne večere, na kate- rih pa bi sodelovale skupaj s sodelavci.

Prijave za občni zbor Slavističnega društva

Novomeška podružnica Slavističnega društva Slo- venije prosi svoje člane, ki se bodo udeležili občne- ga zbora Slavističnega društva Slovenije (12. in 13. oktobra), da prijavijo svojo udeležbo podpred- sedniku prof. Jožetu Se- verju (gimnazija v Novem mestu), ker moramo ve- deti za točno število ude- ležencev.

Podružnica Slavističnega društva Slovenije — Novo mesto

Mali kulturni barometer

RAZSTAVA LAMUTOVIH DEL V DOLENJSKI GALERII. V Dolenjskem muzeju se pripravljajo na razstavo Lamutovih del v Dolenjski galeriji. Retrospektivna razsta- va bo pomenila pomemben dogo- dek, saj do sedaj slikar Novega mesta in Dolenjske še ni bil tako predstavljen. Dolenjski muzej je pred veliko nalogo. Vladimir Lamut je ustvaril vrsto del, ki so razkropljena po Dolenjski in dru- god.

ORKESTER DELAVSKEGA PRO- SVETNEGA DRUŠTVA DUŠAN JEREŠ zadnje tedne pridno vadi, prav tako pa vse pogosteje na- stopa tudi pevski sektor tega društva. Delavsko prosvetno dru- švo te dni odvijata tudi dramsko sekcija. Ta pripravlja dvojce ljud- skih iger.

BO SOUDELEZBA ZA POTUJO- ČO KNJIZNICO? Sklad za pospe- ševanje kulturnih dejavnosti SRS je študijski knjižničar Mirna Jarca v Novem mestu odobril 10.000 di- narjev za potujočo knjižnico. No- vo mesto oziroma študijska knjiž- nica mora zbrati 20.000 dinarjev na soudeležbo pri tej kulturni akci- ji. Do sedaj denarja še niso zbrali in se bojijo, da bodo morali po- nudbo sklada zavrniti, če ne bodo

NOCOJ V GRAJSKI DVORANI

Posavski muzej vabi občinstvo k otvoritvi razstave grafičnih listov najvidnejših starih ustvarjalcev lesore- za, bakroreza in jedkanice, ki bo danes ob 18. uri odprta v slavnostni dvorani brežiškega gradu. Uvod- no besedo bo imela kustodinja Mestnega muzeja v Celju Milena Moškon. Prireditelj je združena z re- citalom Cankarjeve Gospe Judit, ki ga bo izvajala prvakinja dramskega gledališča na Reki Branka Ver- donik-Rasbergerjeva. Za Brežice bo današnji večer pomemben kulturni dogodek. Zanimivo bo zlasti sre- čanje z gledališko umetnico, ki tokrat prvič gostuje v tem mestu — Na sliki: lesorez »Zastavonoša« Al-

KAJ BOMO GLEDALI NA NOVOMEŠKEM ODRU

Letošnji gledališki abonma

Novomeški Zavod za kul- turno dejavnost bo v krat- kem razpisal abonma za gle- dališko sezono 1968-69. Lan- skoletni poizkus se je dobro obnesel, pa tudi obiskovalci gledaliških predstav so abo- nma toplo sprejeli, saj je ta- ko nenadoma odpadla skrb za skromno število vstopnic, ki so bile namenjene »zuna- njim« obiskovalcem, kajti predstave so bile v zakupu nekaterih podjetij.

Novomeški obiskovalci gle- daliških predstav v Domu kulture si bodo v tej gleda- liški sezoni ogledali nasled- nja dela, ki jih je pripravilo Mestno gledališče ljubljansko: Dan žena (Mira Miheli- čeva), Ribe na plitvini (Tone Partljič), Cena (Arthur Mil- ler), Vojaki (Rolf Hochhuth), Častnik za novačenje (Geor- ge Farquhar) ter delo Zares- čuden par (Neil Simon). Dra- ma slovenskega narodnega gledališča bo gostovala s Hamletom, novomeško ama-

tersko gledališče pa bo pri- pravilo dve abonmajski pred- stavi, Desetega brata ter Raz- valino življenja.

V Zavodu za kulturno de- javnost menijo, da bi bi- lo prav primerno, ko bi upri- zoritev Shakespearovega Ham- leta pripravili za dni, ko bo v Novem mestu občinski praznik. Oživitve domačega gledališča (tov. Kralj je skle- nil režirati njegove predsta- ve) pa pomeni razveseljivo novico. Novomeščani so pred- leti z nekaj uprizoritvami po- želi priznanja, kot bi si jih le želelo kakšno amatersko gledališče. Z združenimi moč-

mi (igrali bodo jerebovci in igralci, ki so zrasli pri Odru mladih) bodo postavili na oder dvojce ljudskih iger, s katerima bodo tudi gostovali, saj je na Dolenjskem zraslo v preteklih letih več lepih prosvetnih domov, ljudje pa so za ljudske igre prav na- vdušeni.

Letošnji gledališki abonma — njegovo težišče je na uprizoritvah Mestnega gleda- lišča ljubljanskega in novo- meškega amaterskega gleda- lišča — je drugi po vrsti. Kul- turno življenje dolenjske me- tropole bo prijetno poživil.

Vzgojni koncerti za mladino

Ljubljanski FESTIVAL pripravil tudi za Novo mesto in druge kraje na Do- lenjskem zanimiv spored koncertnih prireditev za mladino in odrasle po- slušalce — V Novem mestu pozdravili zamisel in organizacijo

V Zavodu za kulturno de- javnost v Novem mestu je bil v ponedeljek, 23. septem- bra, dopoldne zanimiv pogo- vor o organizaciji glasbenih prireditev na Dolenjskem, ki jih je za sezono 1968-69 pri- pravila prireditvena posloval- nica FESTIVAL iz Ljubljane.

Direktor FESTIVALA Dani- lo Bračič in predstavnik pri- reditvene poslovalnice Tone Kozlevčar, navdušen svetova- lec in organizator dosedanjih kvalitetnih glasbenih priredi- tev v Novem mestu, sta ude- leženem pogovora predstavi- la program prireditev, ki bi jih bil pripravljen FESTIVAL organizirati v Novem mestu in drugih občinskih središčih na Dolenjskem.

Predvsem je zanimiva spod- beda, da bi na Dolenjskem pričeli s koncerti za mladi- no. To bi bili vzgojni koncer- ti v okviru rednih glasbenih ur na osnovnih in drugih šo-

lah, zato bi jih prirejali kar v večjih razredih in šolskih telovadnicah. Na takih kon- certih bi umetniki seznanili mlade poslušalce z instrumen- ti in stvaritvami, s kateri- mi bi nastopili.

Tako zamišljene glasbene prireditve so pozdravili pred- vsem glasbeni in kulturni de- lavci, ki so se udeležili po- sveta, poudarjajoč zlasti dej- stvo, da bi s takim predstavl- janjem glasbenih umetnin v mladini vzbudili zanimanje za resno glasbo.

Prireditvena poslovalnica bi na Dolenjskem organizirala ta- ke koncerte, da bi bili zani- mivi tudi za odrasle, zahtev- nejše obiskovalce. S tem bi bila hkrati narejena dva po- membna koraka: s koncerti bi na eni strani oblikovali čut za resno glasbo pri mla- dini in na drugi strani izpo- ravnili vrzel v repertoarju kvalitetnih glasbenih priredi-

vod za spomeniško varstvo iz Ljubljane, Sklad za pospeše- vanje kulturnih dejavnosti SR Slovenije ter Mirenčani. Restavrtorja sta odkrila že domala ves zbor muzicira- jočih angelov, ki drže v ro- kah instrumente iz prve po- lovice 15. stoletja. Akadem-

ska slikarja, ki sta v vrsti let restavrirala in odkrivala freske po Sloveniji in dru- god, menita, da letošnja od- kritja zelo spreminjajo po- dobo, ki smo jo imeli o li- kovnem bogastvu naših kra- jev.

P. BREŠČAK

Akademski slikar Izidor Mole ob restavriranih fres- kah iz obdobja visoke gotike v mirenški cerkvi (Foto: Mirko Vesel)

Tri vprašanja novomeški glasbeni šoli

Odgovarja ravnatelj Ernest Jazbec

Zanimivo bi se bilo pogo- varjati o nekdanjih učencih novomeške glasbene šole, kje so in kaj delajo. Ali bi nam, tovariši ravnatelj, lahko pove- dali kaj o tem?

Za vse ne vemo, niti kje so niti kaj delajo. Mnogi so odšli čisto po svojih potih, ko so zapustili šolo. Večina pa je, o tem sem prepričan, ostala zvesta glasbi. Vemo, da je precej naših učencev na višjih glasbenih šolah v Ljubljani, da jih veliko se- stavlja godbe. Ansambel De- hors, ki igra na Otočcu, se- stavljajo naši učenci. Naš učenec je bil komponist in glasbeni pedagog Pavle Mi- heličič. In še nekaj vemo: da naši nekdanji učenci niso za- šli na kriva pota.

Je zanimanje za glasbeno šolo poenoteno ali se je pove- čalo? Kakšen je bil vpis v šolsko leto, ki se je pred kratkim pričelo?

Pritrdilno lahko odgovo- rim samo na drugi del pr-

vega stavka v tem vpraša- nju. Zanimivo je, da starši še bolj želijo, da se njihovi otroci glasbeno izobrazijo. Dokaz za to je 35 na novo vpisanih učencev v tem šolskem letu. Razveseljivo je tudi, da se mnogi odločajo za zahtevnejši študij v višjih razredih naše šole. Že pred dvema letoma smo glasbeni študij v naši šoli podaljšali na deset šolskih let. Letos imamo učence, že v se- dmem in osmem razredu.

V preteklem šolskem letu se je novomeška glasbena šola uspešno predstavila tri- krat na ljubljanskem radiu, v zamejstvu in na številnih prireditvah v Novem mestu. Kaj pripravljajo učenci v tem šolskem letu?

Posebna obveznost naših učencev je sodelovati na in- ternih prireditvah glasbene šole in zunanjih proslavah in kulturnih prireditvah. Delo bo nadaljeval novomeški go- dalni orkester in nastopal, na novo pa bosta ustanovljena harmonikarski zbor in zbor kitar. Take zборе bo potreb- no ustanoviti tudi v oddelkih naše šole, v Straži in Sen- tjerneju. Vsak mesec bodo učenci pripravili interni na- stop, posamezniki pa se bo- do pripravljali tudi za na- stop na radiu.

Predavanja o filmu

Zavod za kulturno dejav- nost v Novem mestu bo ok- tobra organiziral nekaj pre- davanj o filmu. Tov. Duletič bo v domu kulture govoril o filmskem jeziku, tov. Bor- čičeva po o filmski vzgoji. Predavanje bo brezplačno, ob- njem pa bodo zavrteli film, ki si ga bosta za to prilož- nost predavatelja izbrala.

Občinski svet Zveze kultur- no-prosvetnih organizacij je sklenil posvetiti večjo pozor- nost filmu. Ko bodo stranke, ki stanujejo v Domu kulture, izpraznile prostore, bodo u- vedli dijaški abonma, ki bi prinesel najzanimivejša dela filmske umetnosti.

DOPISNA DELAVSKA UNIVERZA

VPISUJE V ŠOLE IN TEČAJE V LJUBLJANI DO 30. SEPTEMBRA 1968.

Ribničani pridno nabirajo ozimnico

Rokometarji Ribnice so na nedeljskem srečanju z Ormožem izjemoma razočarali svoje številne navijače. Zlasti po dobrem začetku je vse kazalo, da bodo gostje krepko poraženi, saj so domači vodili že 6:1. Od tedaj pa je šlo vse po alu. Gostje so pričeli pridno polniti mrežo sicer zanesljivega vratarja Kersnič in se približali domačim na razliko enega samega gola. Kasneje so se domači nekoliko predramili, vzeli igro v svoje roke, toda ne za dolgo. Gostje izenačijo in povedejo celo z dvema goloma razlike. Vse kaže, da bodo gostje nezadržano odnesli točki. Tedaj pa pride spet v prvi plan odlični Franc Ponikvar, ki zmanjša razliko, čez nekaj sekund pa jo pred koncem Radič v zadovoljstvo vseh zmanjša. Srečanje se konča neodločeno! Ribničani so skoraj že držali v rokah gola, končno pa so komaj zadržali vratarja. Kakorkoli že, tudi ta točka je nekaj vredna. Tako so Ribniški fantje svojo ozimnico spet povečali za dragoceno točko!

Rokometarji Ribnice (slika zgoraj) ne gre vse tako, kot si želijo, svojo neučinkovito igro opravičujejo z razredčenimi silami, saj je vrsta dobrih igralcev Ponikvar, Lovšin, Mikulin, Andolsek in Abram v JLA. Mlajši igralci pa še nimajo dovolj izkušenj, da bi lahko bili kos zahtevnim prvenstvenim srečanjem. Spomladi bo gotovo bolje!

Med najboljši zapaženimi na nedeljskem srečanju je bil vratar Ribnice Ivan Kešnič (slika levo),

moža obvaroval govega poraza. Skupaj s Stanetom Kersničem in Francem Ponikvarjem je tvoril trio, ki je nasprotnikom povzročal največ preglavic.

ROKOMET

Bolj waterpolo kot rokomet

Vsa nedeljska rokometna srečanja so se odvijala v dežju. Kljub temu so se naše ekipe v takšnih nemogočih pogojih bolje znašle in zabeležile nekaj pomembnih zmag. Prijetno so nas presenetile rokometarje BREZICE, ki so osvojile prvi dve točki v jesenskemu delu tekmovalja. Ribničani so po nepotrebnem izpustili iz rok dve dragoceni točki, ki so jih po igri v prvem delu srečanja že imeli v rokah. Prijetno presečenj sta nam pripravili ekipi Krškega in Krmelja, ki sta precej krepko obračunali s svojimi nasprotnikoma Zagorjem oz. roma Dupljani. Novomeščanom pa nikakor ne gre in so sedaj na repu prvenstvene razpredelnice.

RIBNICA : ORMOŽ 11:11

Tako slabe rokometne točke, kot je bila nedeljska, že dolgo ni bilo v Ribnici. V prvem polčasu, ki je potekal v zmedeni igri, so Ribničani po obojestranskih napakah povedli s 6:1, gostje pa so do konca polčasa znižali razliko na 7:4. Drugi polčas je motil dež. Gostje so se z mokrno žogo bolje znašli in so s skrbno organiziranimi napadi povedli ter tri minute pred koncem celo vodili z 11:9. Ribničanom je v zadnjih minutah le uspelo, da so rezultat izenačili. Točko je 15 sekund pred zaključkom tekme rešil Radič, ki je ukanil odličnega vratarja gostov. Pri obeh moštvih ni bilo izrazito dobrega igralca, izkazala pa sta se oba vratarja.

Ribnica: Kersnič I., Ponikvar F., Radič I., Joras, Kersnič II., Matelič, Tanko, Tomič, Kersnič III in Česarek Z.

PIRAN : BREZICE 23:17

Brezličani so odstopovali v Piran okrepili s Setincem in Bršcem, toda kljub temu se niso mogli dolgo časa upirati razigranim domačim, ki so zmagali s precejšnjo razliko. Poraz gre na rovaš tega, da so pri Brezličanih odstopovali nekateri sicer zanesljivi igralci.

Za Brezice so igrali: Mars, Ročan F., Setine Z., Bršec Z., Avsec, Stangel S., Svazič, Lipej, Kolesnik Z., Pavlič in Bergež.

V. PODGORSEK

KRMELJ : DUPLJE 26:15

Domači rokometarji so močno zmagali, kljub temu da gostje niso igrali podrejenega vloge. Igra je bila v prvem delu polna dramatičnih preobratov, v drugem delu pa je tekmo motil dež in neurje. Na blatnem in splošnem igrišču so se domači bolje znašli in so pri zadnji gostom hud poraz.

Pred maloštevilnimi gledalci je srečanje dobro vodil Tomaž Čavnik iz Sevnice. Za Krmelj so

nastopili: V. Logar, Damjan F., Prosenik Z., C. Logar F., Zaman F., Hočvar, Kolovrat in Koprivc 10.

B. DEBELAK

ZAGORJE : KRŠKO 13:23

Rokometarji Partizana iz Krškega so v nedeljo v Zagorju premagali domačine s katastrofalnim rezultatom. Krščani so pokazali izredno igro, čeprav je med vso tekmo močno deževalo. Zoga je bila težka, mokra, igrišče pa v eni sami luži. Ti izredno teški pogoji so, kot je že v navadi, dali moštvu Krškega več volje — med njimi je namreč precej waterpolistov, ki se dobro znajdejo v mokrem elementu — tako, da so igrali vso tekmo izredno domiselno in so povsem nadigrali domačine. Najbolj se je odlikoval vratar Levičar, ki je ubranil nekaj skoraj zanesljivih zadetkov.

Zadetke za Krško so dosegli: Iskra 11, Miakar 7, Arh 5 ter Humar in Robič 1.

LADO HARTMAN

PIRAN : BREZICE 6:7

Cesar Brezličanke niso mogle doseči v prvih dveh krogih, so nadoknadile v nedeljo na srečanju v Piranu. Prikazale so lepo igro in kljub mokremu igrišču zadovoljile. V ekipi Brezic velja pohvaliti vse igralce.

Poslava Brezice: Božičnik, Bužančič, Molan F., Mišič I., Bah, Mišič II Z., Kolar, Les I., Zorko in Bohar.

V. PODGORSEK

SENVITID : NOVO MESTO 26:23

V lepi in borbeni igri je v nedeljo na Lokti moštvo Senvitida premagalo novomeško ekipo z rezultatom 26:23. Novomeščani bi tekmo prav lahko dobili, toda sodnikove odločitve so bile večkrat tako čudne, da so bistveno pripomogle h končnemu rezultatu. Tekmo je sodil Emil Humar. Gole za Novomeščane so dosegli: Jaklič 10, Fitol 4, Jarc 3, Vidmar 3, Pelko 3 in Možina 2.

M. GOSNIK

ODBOJKA

Mrtvi tek se nadaljuje

Odbojkarji Novega mesta so tudi v tem kolu pospravili pomembno zmago v srečanju v Kroparju. Vse kaže, da je njihova igra sedaj najboljša, zato vsi z velikim zanimanjem pričakujejo odločilno srečanje v KOČEVJU. Trebanji tudi tokrat niso imeli sreče, saj so jih igralci Jetšan pustili na cedilu in srečanju predali s 3:0 brez borbe. Kot kaže, so se ustrašili slabega vremena in se niso hoteli kopati. Odbojkarji Kočevja so spet po nepotrebnem zapravili set s povprečno ekipo Kamnika.

KAMNIK II : KOČEVJE 1:3

V nadaljevanju jesenskega odbojkarjskega tekmovalja so Kočevjarji igrali v Kamniku. V povprečnem srečanju so porazili drugo ekipo Kamnika s 3:1 (15:7, 15:13, 13:15 in 15:15). Tekma se je pričela z veliko zamudo, ker je slabo vreme z nevihti onemogočilo srečanje na prostem. V telovadnici, kjer se je tekma odigrala, pa ni bilo vse najbolje pripravljeno, tako da je srečanje po-

tekalo zelo nervozno in neurejeno. Ekipo Kočevja je močno okrepil Polde Kavčič, ki se je te dni vrnil iz JLA.

A. ARKO

KROPA : NOVO MESTO 9:3

Preteklo nedeljo so odbojkarji Novega mesta gostovali v Radovljici, kjer so se v dvorani srečali z odbojkarji Kroke. Srečanje je bilo neenakovredno, saj so Novomeščani s svojo igro zlahka zmagali s 3:0 (15:6, 15:3 in 15:12). Kljub temu da gostje nimajo večjih izkušenj z igranjem v telovadnici, so prikazali lepo igro in ponovno potrdili svojo zelo dobro formo.

N. N.

BRESTANICA : JESENICE 2:3

Odbojkarice Brestanice so z nedeljskim srečanjem, ko so izgubile tekmo z Jesenicami, zapravile priložnost, da bi se borile za tretje mesto v republiki. Srečanje, ki je bilo vseskozi napeto in dinamično, bi se lahko končalo tudi z zmago domačih odbojkaric. Kljub temu porazu pa imajo mlade odbojkarice Brestanice še teoretično možnost, da v zadnjih dveh krogih napravijo podvig in premagajo eno izmed dveh najboljših slovenskih ekip: Maribor ali Celje.

T. S.

TREBNJE : JELSANE 3:0 p. f.

V nedeljo bi moralo odbojkarjsko moštvo Trebnjega doma igrati z ekipo iz Jelšan pri Ilirski Bistrici. Ker pa 15 minut po deseti uri igralcev iz Jelšan ni bilo, je sodnik inš. Sinkovec iz Ljubljane odpisal konec tekme 3:0 v korist Trebnjega.

M. LEGAN

LJUBLJANA — V nedeljo je bilo v Ljubljani pokalno mladinsko republiško atletsko tekmovalje. Na stadionu Olimpije se je zbralo tudi 12 mladih atletov Novega mesta, ki pa niso nastopili, ker jim vodstvo kluba zaradi slabega vremena ni pustilo nastopiti. Vseeno je zdravilo mladih sportnikov kot pa športni dosežki.

(N. N.)

NOGOMET

Novomeščani so krepko porazili Mirenčane

Nogometarji Celulozarja so doživeli svoj prvi poraz z odlično ekipo Steklarja v Rogški Slatini. Srečanje je bilo zelo zanimivo in bi se lahko končalo z bolj ugodnim izidom za Krčane. Dolenjski de ti med Novim mestom in Mirno se je končal nekoliko presenetljivo. Nihče ni pričakoval, da bodo mladi nogometarji Novega mesta spravili v mrežo Mirenčanov kar pet zadetkov. Belokranjci so tesno, toda zasluženo porazili Induplati iz Jarc, ki je verjetno ena izmed močnejših ekip v tej ligi. Brezličani tudi tokrat niso imeli sreče. Igralci iz Poljčan so kar med tekmo odpovedali in zapustili srečanje. Brezličani imajo letos smolo, saj je to že drugo srečanje, ki se bo reševalo za zeleno mizo.

STEKLAR (R. SLATINA) : CELULOZARJA 4:2

Vetrovno, oblačno vreme in skoraj poplavljen igrišče Steklarja ni omogočilo kvalitetnega srečanja med najboljšima ekipama vzhodne slovenske nogometne lige. Domači Steklar je v prvih 20 minutah igral podrejeno vlogo, tedaj so imeli gostje več lepih priložnosti doseči vodilni zadelci. Domači nogometarji, ki so bili bolj pozorni kot gostje, so zasluženo zmagali. V moštvo Celulozarja sta zadetka dosegla Pau-novič in Kandić, najbolj pa sta se izkazala Krstić in Kandić. Odločen je bil tudi vratar Vukotić.

L. HARTMAN

MIRNA : ELAN 0:5

Mladi nogometarji Elana iz Novega mesta so pod vodstvom igralca in trenerja Rokasandica popolnoma pregazili nogometarje Mirne. Prvi zadelci so dosegli Muš, temu pa sta sledila z dvigla Sadika in Rožanec. Skoti celo

tekmo je padal dež, tako da se ni mogla razviti prava prvenstvena borba. Vsi igralci zaslužijo posebno pohvalo, saj so se srčno borili v nemogočem vremenu. Pri Novomeščanih zaslužita posebno pohvalo Murn in Kovčič.

B. R.

SEVNICA : LJUBLJANA-SAVLJE 2:2

V Sevnici je bila odigrana prijateljska nogometna tekma med Partizanom Sevnica in nogometarji Ljubljana-Savljje. Tekma, ki si jo je ogledalo veliko število gledalcev, je zadovoljila in neodločen rezultat ustreza poteku igre. Zadelci za domače je dosegel Julij, za Sevnico so igrali: Kmetič, Krejan, Delo, Novak, Cimperšek, Julij, Kelnarič, Plazar, P. po š.v., Prosenik in Hočvar.

Tekmo je sodil Blas, Sevniciani želijo igrati še več prijateljskih tekem, ker nimajo možnosti za sodelovanje v ligi.

J. BLAS

BREZICE : BOC (POLJČANE) 4:2

Tekma je bila zaključena že v 63. minuti, ker so gostje zapustili igrišče, in bo zato registrirana s 3:0 b. b. za Brezličane. Za domače nogometarje sta zadetka dosegla Džokić 2 in Zokalić 1.

V. PODGORSEK

BELA KRAJINA : INDUPLATI (JARSE) 2:1

V nedeljo je bila v Čnomlju prvenstvena nogometna tekma pod zelo težkimi pogoji. Ves čas tekme je deževalo, teren je bil razmočen — blaten, skratka zelo težak za igro. Čnomlji pa so

kljub temu v prvem polčasu prikazali lepo igro. Točno so podajali žoge, hitro osvajali teren in pripravili več dobrih priložnosti. Za v 10. minuti je Igor Vidovič z lepim strelom povedel domače v vodstvo, pred koncem prvega polčasa pa je mladi Tone Weiss povečal rezultat. Gledalci so bili zadovoljni, kajti domača ekipa je bila izvrstna, delovala je homogeno. V drugem delu tekme so se gostje bolje znašli in so zmanjšali razliko na 2:1.

T. LATERNER

Železo je že v ognju!

S trenerjem ribniških rokometarjev Mitjo Brillyjem je imel naš sodelavec razgovor. Prisostvovali so še Stefan Lovšin, Božo Bregar in nekateri igralci Ribnice. Beseda je tekla o rokometarjih. Na vprašanja je odgovarjal trener Brilly, pri tem pa so mu pomagali ostali sodelavci.

Kako je s športno dejavnostjo v Ribnici?

»Razen rokometarja žal ne morem omeniti nobene druge športne dejavnosti.«

Kako je z vodstvom rokometnega kluba in kakšno je zaledje igralcev?

»Z vodstvom smo zadovoljni. V rokometnem klubu bi želeli sodelovanje, razen marljivih članov Stefana Lovšina, Boža Bregarja, Franca Petka, Staneta Kersnič, Vlada Miheliča in dr. Josipa Debeliča, še koga. Igralcev trenutno nimamo na pretek, saj nam manjka vrsta krepkih moči, ki so pri vojaki. Manjkala nam bosta šile in Svigelj, ki sta odšla v Ljubljano, oziroma Ponikvar in Joas, ki bosta zapustila klub.«

Kdo vam finančno pomaga?

»Največ pomoči so nam nudili INLES, Kovinarsko podjetje, Ob SS in Ob ZTK. Seveda želimo pohvaliti skupen jezik tudi z drugimi, ki bi v

kakršnikoli obliki lahko pomagali rokometarjem.

Kako je z vadbo?

»Vadimo trikrat tedensko. Priprave smo pričeli nekoliko pozno. Da smo pričeli prej, bi lahko izkoristili mrtvo sezono in bi bili sedaj že boljši.«

Kaj pričakujete od jesenskega dela tekmovalja?

»Želim, da bi dosegli vsaj šest točk, zdaj imamo že tri. Ker dobimo spomladi okrepitve, bomo tedaj komaj pokazali lep rokomet.«

Šport

Od tu in tam

SEMIC — Tu so odigrali prijateljsko srečanje v malem nogometu gimnazijci iz Črnomlja in domači nogometarji. Črnomeljski gimnazijci so zasluženo slavili zmago z rezultatom 4:2. Strelci: Fortun Z, Simec in Gavrilovič po 1. Za Semič sta bila uspešna Plut in Sever.

(A. L.)

CERKLJE — V drugem kolu završke rokometne lige je v nedeljo članska ekipa iz Cerklj premagala Dobovo s rezultatom 24:15. Pri domačih sta bila najuspešnejša Zlobko in Mazič, pri gostih pa Lokar.

(V. P.)

KRMELJ — Letos bo poteklo 25 let, odkar so v Krmelju ustrelili 13 talcev. V okviru prireditve za proslavo krajevnega praznika, ki bo oktobra, bodo počastili njihov spomin tudi tako, da bodo priredili športne in kulturne prireditve.

(B. D.)

NOVO MESTO — Na strelskem tekmovalju sedmih tekmovalnih skupnosti za memorial pokojnega dolgoletnega predsednika Strelske zveze Slovenije Jožeta Klančiča Vasje so nastopili tudi tekmovalci Pionirja iz Novega mesta. V konkurenci sedmih ekip so osvojili četrto mesto s 1648 krogi, zmagal pa je Kovnar iz Štor, ki je dosegel 1972 krogov. Za ekipo Pionirja so nastopili Bratčeva, Berlan, Pirc in Brodar. Uspeh Pionirja je precejšen, bil pa bi lahko večji, če bi omogočili daljšcem na tem področju boljše delovne pogoje.

(N. N.)

KOČEVJE — Mladinci Roga so imeli v gosteh nogometno enačsterico Ruda ja iz Trbovelj. V slabem vremenu in razmočenem igrišču so domači srečanje izgubili s 3:0. Prisotne činitele bi opozorili, da v takšnem vremenu ne bi dovoljevali srečanj mladih nogometarjev. Ali so točke ved vredne k? pa zdravje mladih športnikov?

(A. A.)

KOČEVJE — TVD Partizan ima razen temeljne telesne vadbe še 8 športnih sekcij. Ineje pa tudi sekcijo cilibanov od šestega leta starosti ter moške in ženske oddelke rekreacijske vadbe starejših članov. V spomladanskem delu so bili uspehi v vseh oddelkih mnogo boljši kot prejšnja leta. Vidno je porasla kvaliteta, pa tudi množičnost se je v društvu povečala, saj dela nad 300 aktivnih članov.

Za še večji razvoj te dejavnosti so v Kočevju dobre možnosti v Domu telesne kulture in na ostalih športnih objektih. Za boljši napredek je nujno urediti asfaltna igrišča za odbojko, košarko in rokomet! Težave pa so v tem, ker ima društvo premalo vadbikov in trenerjev.

V jesenskem delu vodstvo društva želi obdržati ustaljen program dela doma in na tekmovalnih. Društvo zastopa stališče, da je v manjših krajih nujno poživiti delo partizanskih d. uštev.

V sekcijah pridno tekmujejo v vseh ligah tekmovalnih. Odbojkarji in košarkarji so odigrali že več srečanj. Orodni telovadci pa bodo svoje oddelke pripravljali za republiška tekmovalja in partizanske mnogoboje.

V novemburu bo društvena akademija, na kateri bodo proslavili tudi nekaj vaških društvenih obletnic.

(A. A.)

NOVO MESTO — V nedeljo bo v Ljubljani republiško moštveno pokalno atletsko tekmovalje. Udeležilo se ga bo več kot 20 atletov iz Novega mesta, ki se bodo potegovali za čim boljše uspeh v republiki.

(N. N.)

Kje, kdaj in kod?

V republiki rokometni ligi bo RIBNICA gostovala pri BREZICAH. Dekleta BREZIC pa bodo doma imela na gostovanju rokometarje KOPRA. V 6. kolu ljubljanske cone rokometne lige bodo KRČANI imeli doma srečanje s KRIZAMI, NOVOMESČANI in KRMELJANI pa bodo gostovali v DUPLJAH oziroma ZAGORJU. Nogometarji Celulozarja se bodo v Krškem srečali s svojim starim znancom OSANKARICO. V ljubljanski coneški ligi bo v NOVO MESTU gostoval DOB. MIREČANI bodo potovali v Jarše k INDUPLATI, BELOKRANJCI pa bodo imeli srečanje v Ponovi vasi z ODREDOM. Košarkarji NOVEGA MESTA bodo v jezico zvečer imeli srečanje z SEBICO. Odbojkarice BRESTANICE bodo to nedeljo počivale. Odbojkarji pa bodo imeli naslednja srečanja: NOVO MESTO TREBNJE in JELSANE : KOČEVJE.

Bogdan Osolnik predaval v internatu

Član CK ZKJ Bogdan Osolnik je 20. septembra predaval dijaški mladini v Domu Majde Silc v Smihelu o dogodkih na Čehoslovaškem in odgovarjal na vprašanja, ki so mu jih zastavljali mladinci. V načrtu je tudi podobno predavanje za vso srednješolsko mladino v Novem mestu. O dogodkih na Čehoslovaškem in smernicah CK ZKJ pa razpravljajo te dni tudi terenski aktivisti ZMS.

Seja IO občinske konference

Na ponedeljkovi seji izvršnega odbora občinske konference SZDL v Novem mestu, ki sta se je udeležila tudi sekretar republiške konference SZDL Vlado Breznik in član Božo Kovač, so govorili o pripravah na nedeljsko sejo občinske konference SZDL o kadrovskih vprašanjih, spremembah pravilnika občinske konference in še nekaterih drugih vprašanjih.

Tečaji prve pomoči

Občinski odbor RK Novo mesto pripravlja v zadnjih 14 dneh po vsej občini tečaje prve pomoči za najširši krog občanov. Ti tečaji naj pripomorejo k večji pripravljenosti ljudstva na vseljudsko obrambo. Po vseh večjih krajevnih središčih so že bili razgovori s krajevnimi organizacijami RK in krajevnimi skupnostmi o načinu organiziranja tečajev in o tem, koliko ljudi zajeti s posameznih področij.

Razprave o ustavnih spremembah

Občinska konferenca SZDL Novo mesto namerava prirediti v tem tednu več javnih razprav o predvidenih ustavnih spremembah in volilnem sistemu. Takšne razprave so organizirane v Mirni peči, Straži, Sentjerneju (danes ob 19.30 v gospodinjstvi šoli), Novem mestu, v petek ob 19. uri v prostorih družbenih organizacij v Kandiji in v Žužemberku v soboto, 28. septembra, ob 19. uri.

Razprave bodo vodili znani družbeno-politični delavci, ki želijo ob tej priložnosti zvedeti mnenja občanov, ki ga bodo posredovali ustreznim republiškim organom.

1600 odvzemov krvi

Prostovoljni krvodajalci se letos v redu odzivajo odvzemu krvi. Do zdaj je bilo v novomeški bolnišnici opravljenih v letu 1968 že 1600 odvzemov za potrebe bolnišnice. Ker je potrebno ustvariti tudi primerno rezervo krvi za primer večjih elementarnih nezdov, vojne ali česa podobnega, vabi organizacija RK prebivalce, naj se v čim večjem številu prijavljajo kot krvodajalci.

Razpis natečaja za novo novomeško šolo

Člani upravnega odbora sklada za financiranje gradnje nove osnovne šole v Novem mestu so na 6. seji 20. septembra med drugim razpravljali tudi o razpisu natečaja, ki ga bo objavil sklad, da bi dobil idejno projektno rešitev za novo osnovno šolo. Razpis bo izšel v DELU.

Na letošnjem zagrebškem velesejmu so razstavljala tudi naslednja podjetja iz novomeške občine: NOVOLES, NOVOTEKS, KRKA, IMV in LABOD. Na sliki: predsednik občinske skupščine Novo mesto Franci Kuhar, podpredsednik Avgust Avbar in načelnik za gospodarstvo Marjan Simič so se med obiskom v LABOD-DEM razstavnem prostoru zanimali za poslovni uspeh na sejmu. (Foto: M. Vesel)

Bo 1969 rojstno leto nove grmske šole?

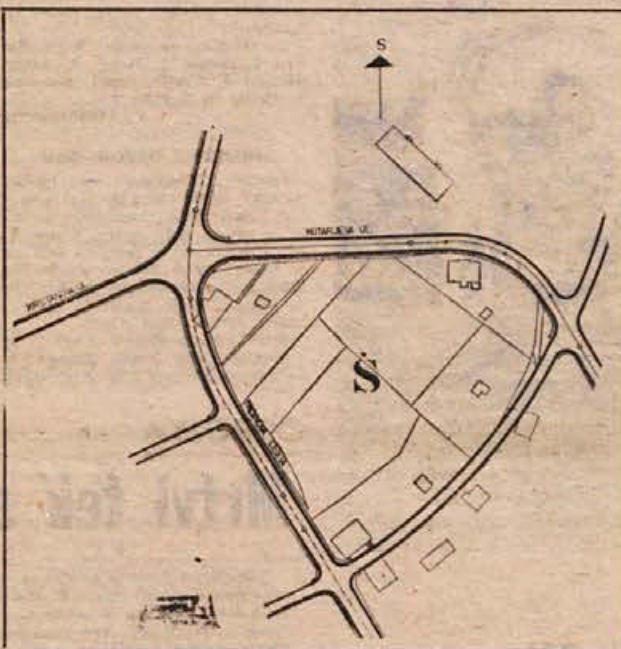
Intervju s tovarišem Jožetom Suhadolnikom, predsednikom upravnega odbora medobčinskega sklada za investicije v šolstvu in tajnikom upravnega odbora sklada za izgradnjo nove osnovne šole v Novem mestu

Upravni odbor sklada za izgradnjo nove novomeške osnovne šole je z odločitvijo, da bo ta šola stala na Grmu, dokončno vzel polemično besedo tistim, ki so se navduševali za drugo lokacijo. Nedvomno pa je taka odločitev narekovala tudi tip šole. Kakšno bomo torej dobili na Grmu in kdaj jo bomo dobili?

Da bi ohranili čim večjo površino šolskega zemljišča za ureditev športnih igrišč in rekreacijskih površin, predvideva program za izdelavo projekta, da bo del šole v treh etažah. Toliko etaž imajo tudi sosednji stanovanjski bloki. Šola bo grajena v skladu z najnovejšimi normativi, ki jih je predpisal republiški sekretariat za kulturo in prosveto, in bo imela prostor za 840 učencev v eni izmeni. V njej bo 14 oddelkov za nižjo in 14 oddelkov za višjo razrede. Višji razredi bodo imeli kabinetni pouk, zato bo za vsak predmet najmanj ena specialna učilnica s kabinetom. Razen učilnic in kabinetov bo pod šolsko treho telovadnica, ki bi lahko rabila tudi za športna tekmovanja, potem zaprti plavalni bazen za učenje plavanja, večnamenski prostor za jedilnico, zborovnico, proslave, razstave, kulturne prireditve itd., nadalje knjižnica, šolska kuhinja in drugi pomožni prostori. Šola bo grajena tako, da bo v času, ko ni pouka (z izključitvijo prostorov za pouk), lahko prevzela vlogo mladinskega, kulturnega ali športnega centra. Po programu naj bi se pričela gradnja jeseni 1969, šola pa naj bi bila zgrajena do leta 1971.

Kakor vemo, je dobil upravni odbor sklada med drugim tudi nalogo zbirati sredstva za novo šolo. Zdaj je zbrana nekaj več kot 1,7 milijona dinarjev, vendar ni pričakovati, da bi do konca leta presegli 2 milijona. Kako občani (delavci, uslužbenci, obrtniki, kmetje in drugi) izpolnjujejo svoje obveznosti? Kako so delovne organizacije podprle prizadevanja za novo šolo, še zlasti, kako uresničujejo priporočila občinske skupščine?

Občani z območja novomeške krajevske skupnosti v redu izpolnjujejo svoje obveznosti. Deloma so v zaostan-

Nova osnovna šola na Grmu bo stala na zemljiščih v obliki trikotnika, ki ga oklepata Trdinova in Kotarjeva ulica. Kako bo stala ta šola in kakšno obliko bo imela ter kolikšno površino bo zajela, trenutno še ni možno nakazati, ker še ni projekta. Zato prikazuje skica le sedanje stanje z vsemi objekti, ki so na ozemlju lokacije za novo šolo. Skica je orientirana na sever, kar kaže tudi puščica.

ku le kmetijski zavezanci in obrtniki — za okoli 13.000 dinarjev. Delovne organizacije ne uresničujejo priporočila občinske skupščine, kot bi bilo zaželeno. Do zdaj se je le 15 delovnih organizacij s pogodbo zavezalo prispevati po 1 odstotek od izplačanih osebnih dohodkov oziroma na leto po 100 dinarjev na zaposlenega. Te delovne organizacije tudi v redu izpolnjujejo obveznosti. Priporočila občinske skupščine niso pripravljene upoštevati predvsem manjše delovne organizacije in zavodi, češ da nimajo za to potrebnih sredstev.

Ze pred referendumom, na katerem smo sprejeli sklep o samopriskvku — za novo šolo, so predvsem prebivalci Bršlina želeli vedeti, kdaj bo rešen njihov problem. Kdaj bomo lahko začeli resneje razmišljati o novi šoli v Bršlinu?

Po urbanističnem načrtu Novega mesta je tudi na območju Bršlina predvidena lokacija za osnovno šolo. Ta je v bližini objektov SGP Pionir pod pobočjem Marofa. Če upoštevamo sedanjo naglo mestnega razvoja, bi morali pričeti graditi v Bršlinu, takoj ko bo zgrajena šola na Grmu. Seveda je vse

odvisno od sredstev, ki bodo na voljo za te namene.

Letos pričeto novo šolo v mirni peči dokončujejo. Bi hoteli kot predsednik medobčinskega sklada za investicije v šolstvu povedati kaj več v zvezi s to šolo? Zanimam nas tudi, kdaj bo na vrsti reševanje podobnih problemov v Smarjeti, Skočjanu in še kje? Kakšne so splošne možnosti, da bi tudi v teh krajih zgradili sodobne šole?

Mirnopoško šolo bi morali graditi že pred dvema letoma, ker pa ni bilo sredstev, je prišla na vrsto letos. Šola je paviljonskega tipa. V prvi fazi bo dobila 8 matematičnih učilnic, učilnico za tehniški pouk s kabinetom, šolsko kuhinjo z jedilnico, pionirsko knjižnico, zbornico, upravne prostore itd. Ogrevanja bo s centralno kurjavo in bo prva šola s takim ogrevanjem v občini. Događena bo oktobra, tako da bo slavnostna otvoritev na dan občinskega praznika.

Po programu medobčinskega sklada za investicije v šolstvu, bi morali do konca 1971 v naši občini zgraditi še tri šole: v Smarjeti, Skočjanu in Dolenjskih Toplicah. Če hočemo program uresničiti, moramo že prihodnje leto pričeti graditi v Smarjeti.

Vrh sezone bo „Hamlet“

V novi gledališki (abonmajski) sezoni v Novem mestu bomo videli osem del — V abonma sta uvrščeni tudi predstavi domačega gledališča

Obiskovalcem gledaliških prireditev v Novem mestu se obeta za občinski praznik izredno umetniško doživljajo ob Shakespearovi tragediji »Hamlet«, ki jo bo v okviru abonmajске sezone 1968-69 uprizorila ljubljanska Drama. Na odru novomeškega Doma kulture se bo v tej sezoni zvrstilo razen »Hamleta« še sedem gledaliških del: tri dela bodo tujih, štiri pa domačih avtorjev.

Gledališko jesen v Novem mestu bo ljubljansko Mestno gledališče zapolnilo z igrarima slovenskih ustvarjalcev, s komedijo »Dan žena« Mire Mihelič in z dramo »Ribe na plitvini« Toneta Partljiča.

Nadalje so v abonmajski repertoar uvrščeni »Vojaki« Refla Hochhutha, čigar dela smo že videli na našem odru, in »Častnik za navačene«, vedra komedija izpod peresa Georgea Farquhara. Zatem bomo videli »Zares čuden par« Nella Simona, čigar tipleno ameriško komedijo so lani igrali z velikim uspehom v Ameriki in Evropi.

Novomeško amatersko gledališče bo pripravilo za abonma Jurčičevega »Desetega brata« in Finžgarjevo »Razvalino življenja«.

Zavod za kulturno dejavnost je že razpisal novo abonmajsko sezono in začel vpisovati abonente. Pri vpisu imajo prednost lanske abonenti, ki jim bo zavod abonmaje sam obnovil, če se ne bodo drugače odločili. Cene abonmajskih vstopnic se ne bodo povečale, medtem ko bodo vstopnice v prosti prodaji dražje kot lani.

Graditi pa bomo pričeli le, če bodo občine — soustanoviteljice sklada — izpolnile svoje obveznosti do sklada in če bo naša občinska skupščina dobila kredit iz republiških sredstev za gradnjo osnovnih šol.

IVAN ZORAN

Strinjali so se s priporočili

Strokovni pododbor republiške gospodarske zbornice SRS za obrt, ki deluje v Novem mestu za občine Črnomelj, Metlika, Novo mesto in Trebnje, se je sestal 24. septembra v Novem mestu. Razpravljali so o stališčih iz razprave in vseh priporočilih, ki sta jih sprejeli glede obrti skupščina SRS in republiška gospodarska zbornica. Na seji novomeškega pododbora so se strinjali z vsem, kar sta ugotovili skupščina SRS in republiška gospodarska zbornica, razen z omejitvijo tonaže za tovornjake zasebnih avtoprevoznikov. Smatrali so, da tonaže njihovih vozil zasebnim avtoprevoznikom ni treba omejevat.

Komite ZMS imenoval komisijo za pravila

V komisijo, ki mora pripraviti pravila občinske konference ZMS v Novem mestu, je komite 18. septembra imenoval Maričko Konda, Jožico Klajder in Andreja Repinca. O sestavi pravil se bodo v kratkem pogovorili na medobčinskem posvetu, ki bo v Novem mestu. Novomeška komisija bo prosila za pomoč pri sestavi pravil ZK, Socialistično zvezo in sindikat.

Nova stanovanja na Znančevih njivah

Konec septembra bo dokončan tudi drugi stanovanjski blok na Znančevih njivah. Delavci splošnega gradbenega podjetja »Pionir« hitijo še z zadnjimi deli, in čeprav jim vreme močno nagađa, gre delo kar dobro izpod rok. V vseh štirih blokih — tretji bo vseljiv v začetku novembra, četrti pa šele prihodnje leto — bo centralna kurjava in sodobna oprema. V vsakem bloku bo 32 stanovanj. Večina stanovanj je že prodanih. Cena dvosobnega stanovanja je bila 85.000 din, cena garsonjere pa 35.000 din. Največ stanovanj so kupile za svoje člane delovne organizacije, med kupci pa je bilo tudi nekaj zasebnikov. Investicijska dela za vse štiri bloke bodo znašala približno 8.000.000 din.

Trdinove nagrade tudi letos?

Člani sveta za prosveto in kulturo so na zadnji seji, ta je bila pod vodstvom prof. Eme Muser 13. septembra, razpravljali o letošnjih Trdinovih nagradah. Tovarišica predsednica je članom sveta sporočila, da do tega datuma še niso prejeli nobenega predloga oziroma prijave, čeprav je bil razpis že pred časom objavljen. Tov. Grašič je povedal, da akcija, ki naj bi privedla do tega, da bi bile Trdinove nagrade skupno priznanje za uspehe na področju kulture za več dolenjskih občin, ni uspela, ker imajo posamezne občine že svoje vsakoletne nagrade ali pa nimajo ustreznih finančnih sredstev zanje. Tako bodo po vsej verjetnosti Trdinove nagrade podeljevali še naprej samo v okviru novomeške občine. Če jih bodo letos podelili, še ne vedo. Komisija, ki pripravlja predloge za Trdinove nagrade in nagrade iz Trdinovega sklada, o tem še ni razpravljala, vendar bo svetu za prosveto in kulturo v kratkem poročala.

Naj zapišem še to: prav bi bilo, da bi bile Trdinove nagrade razširjene še na druge občine, saj bi tako še bolj povežale Dolenjsko v njenem prizadevanju po hitrejši kulturni rasti ter vživetju v slovensko kulturno dogajanje. Zapiranje v občinski meje ni najbolj primerno v času, ko se kulturni delavci v Sloveniji trudijo, da bi svoje delo čim bolj povežali.

Trdinova nagrada ni majhno priznanje. Uspehi na kulturnem področju na Dolenjskem v letošnjem letu tudi niso bili majhni. P. B.

V Trst in San Marino

Sindikalna podružnica novomeških gostincev je priredila 24. in 25. septembra strokovni izlet v Italijo. 40 delavcev iz družbenih gostinskih podjetij je obiskalo Trst in San Marino. Tam so si ogledali številne gostinske obrate in se seznanili z organizacijo gostinstva v sosednji Italiji. Hkrati jih je zanimal tudi italijanski turizem.

NOVOMEŠKA KOMUNA

Seja o kmetijstvu in gozdarstvu

ObS Novo mesto bo v začetku oktobra na posebni seji razpravljala o kmetijstvu in gozdarstvu. V razpravi o kmetijstvu se bo skupščina skušala vključiti v splošno razpravo o tej veji gospodarstva, ki se vodi v SR Sloveniji. O kmetijstvu bodo govorili s stališča možnosti sanacije sedarje proizvodnje in njenih dolgoročnih pogojev tako v družbenem kot v zasebnem lastništvu. O gozdarstvu bodo razpravljali le informativno.

V nedeljo: SZDL o delu odbornikov

Na tretji redni seji občinske konference SZDL v Novem mestu, ki bo v nedeljo, 29. septembra, v sindikalnem domu na Društvenem trgu (pričetek ob 8.30), bodo obravnavali analizo o delu odbornikov občinske skupščine, govorili pa bodo tudi o vseh ljudski obrambi kot važnem dejavniku sedanjosti. V posebni točki dnevnega reda bodo razpravljali o pripravah na skupščinske volitve in o ustavnih spremembah. Na tej seji bodo razpravljali še o kadrovske spremembah v občinski konferenci SZDL ter o volilni komisiji pri tej konferenci.

PREDKONGRESNA AKTIVNOST ZVEZE KOMUNISTOV

Kaj pa naši načrti za jutri?

Komite občinske konference ZKS Novo mesto je priredil 24. septembra v Novem mestu razgovor s predstavniki delovnih organizacij. Pomenek je tekel o stališčih naših gospodarstvenikov in predstavnikov družbenih služb glede osnov koncepta dolgoročnega razvoja SR Slovenije. Gradivo za posvet je zbrala ter pripravila zanj uvodne misli komisija za družbeno-ekonomske odnose pri občinski konferenci ZK.

V triurnem pogovoru in razpravi je bilo povedanih zelo veliko misli o spremenjeni vlogi planiranja v naši samoupravni družbi ureditvi. Zaradi pomanjkanja prostora

bomo tokrat omenili samo najvažnejše ugotovitve posveta.

Začetek in osnova planiranja mora biti človek, ker je človeku namenjeno vse tisto,

kar gradimo in razvijamo. Pri tem so opozorili na to, da je treba upoštevati porast števila prebivalcev, zaposlovanje in šolstvo, ki naj zagotovi zadostno število strokovno usposobljenih kadrov; družbene službe, ki naj zagotovijo primerno zdravstvo; socialno in otroško varstvo ter urbanizem, ki bo z ureditvami naselja zagotovil delovnim ljudem dobro počutje.

Zaprtoost v občinski meje in ozka zaprtost za tovarniške zidove onemogočata širino, ki jo terja sodobno načrtovanje. Zavoljo tega ne bo šlo brez razvejanega sodelovanja med občinami in med podjetji znotraj posameznih panog, pa tudi med njimi.

Gospodarstvo novomeške občine in občin našega področja doslej ni v zadostni meri sodelovalo v razpravi o osnovah srednjeročnega plana razvoja SR Slovenije. To pa ne pomeni, da v občini in na našem področju nimamo pripravljenih študij za posamezne veje gospodarstva in razvoja. Izdelane imamo študije za razvoj turizma, šolstva, urbanizma, preskrbe z vodo in še nekatere druge, le da doslej nismo z njimi nastopili in jih skušali uveljaviti v republiškem planu. To pa je potrebno toliko bolj zdaj, ko so osnove družbeno-ekonomskega razvoja Slovenije v razpravi. Za uresničitev te naloge je potrebna skupina, ki bi združevala razpotožljive strokovnjake in bo sposobna zastopati in zagovarjati težnje našega razvoja v okviru republike.

M. J.

SINDIKALNI PLENUM IN ZBOR DELOVNIH SKUPNOSTI

Reforma nas je celo spodbudila

Celotni dohodek se je povečal, čeprav je reforma prinesla mnogo težav – Razprava o ISKRI – Delitev OD in notranji odnosi

19. septembra je bila v Novem mestu skupna seja zborov delovnih skupnosti ObS in plenuma občinskega sindikalnega sveta. Ob ocenjevanju dosežkov gospodarstva v prvem polletju se je razvila zelo dobra razprava. Vzrok za to je morda tudi v tem, ker je dnevni red obsegal eno samo točko in najbrž ni bil nihče v strahu, da se bo seja preveč zavlekla. Odborniki se niso ustavili samo ob podatkih, ki jih je doseglo gospodarstvo. Posegli so globlje in načeli tudi odnose, ki nastajajo v proizvodnji ob premikih, ki jih je izzvala reforma. Čeprav so dosedanja gospodarski uspehi res lepi, je prevladalo mišljenje, da moramo ostati stvarni, ne pa se predajati zanosu.

Celotni dohodek se je povečal v gospodarstvu za 27,2 odst., (v industriji za 46,8 odst.), ob tem pa se je povečalo tudi kreditiranje, saj imajo podjetja za 77,1 odst. večje terjatve do kupcev. Terjatve so v našem gospodarstvu za 68 odst. večje od njegovih obveznosti do dobaviteljev.

Hkrati s tem so se povečali bančni krediti za stalna (ti so za 52 odst. večji) in za občasna obratna sredstva (za 65 odst. večji). Dohodek se je v gospodarstvu povečal za 11,9 odst. namesto za 15,6 odst., kot je bilo planirano. Na to so vplivali povečani stroški, ki so naraščali hitreje in bolj kot dohodek. Velik delež imajo tu obresti

od kreditov, ki so bili neprijemno večji kot lani.

V prvem polletju so se zmanjšale zaloge surovin in izdelkov, ker je tržišče boljše založeno, povečal pa se je tudi izvoz. Zaposlenih je bilo 574 ljudi več kot lani. Promet trgovine je bil večji za 20,9 odst., hkrati s tem pa se je zmanjšal odliv kupne moči, k čemur je pripomogla tudi večja konkurenca v trgovini. Produktivnost se je povečala za 8 odst., osebni dohodki pa za 9 odst. V razpravi so opozorili, da so podatki sicer ugodni za celotno gospodarstvo, za mnoga posamezna podjetja pa ne veljajo.

Predstavnika ISKRINEGA obrata kondenzatorjev v Žu-

žemberku in uporov v Šentjerneju sta spregovorila o neurejenih odnosih znotraj ljubljanske tovarne, kateri pripadajo. V ostri in živahni razpravi je bilo ugotovljeno: v ISKRI gre za neurejene odnose in delitvena razmerja med obrati v tovarni in za težave, do katerih je prišlo ob izvozu zaradi nižjih cen, ki jih terjata tudi domače tržišče. V tovarni, kateri pripadajo oba obrata, je nujna solidarnost doblička in izgube, ker nima noben obrat pogojev za samostojen obstoj izven ISKRE. Vprašanje neurejenih odnosov v delitvi

je treba reševati še naprej. Skupščina bo o teh težavah v ISKRI razpravljala in sejela stališča.

Govorec o nezaposlenosti in zaposlovanju v tujini so odborniki opozorili na več stvari. Zaposlovanje v tujini bomo zajeli samo z večjimi osebnimi dohodki doma. Vprašanje zase je mladina, ki nima končne osemetke (vedno več je zlasti takšnih deklet!) in je dejansko ne moremo zaposliti (zakonodaja!), ne smemo pa je pustiti kar tako. Vse kaže, da bomo v delovnih organizacijah morali več govoriti o delitvenih sistemih, o razmerjih med osebnimi dohodki in o odnosih, ki se ustvarjajo ob tem.

M. J.

Kulturna dvorana se ne sme spet spremeniti v konjušnico

»Dvorano na Otočcu mora dobiti v upravljanje pameten gospodar, po mojem mnenju šola,« meni predsednik krajevnih skupnosti Franc Kirm

Iz vaških dvoran, za katere daje občinska skupščina iz proračuna na leto vsaj 30.000 dinarjev, prihaja najčesče »juhuhu!« ali temu podobni glasovi. Da bi v njih prirejali kaj bolj kulturnega, kot sta ples in veselica, ni veliko slišati, zlasti ne od povsod. Če štejemo med prireditve še proslave in kino, je to vse, kar se dandanes dogaja na vasi. Tu in tam, kjer šole nimajo telovadnic, pa se po teh dvorana ne kajkrat na teden zapode otroci.

Ena takih dvoran je tudi v Otočcu. Ob 600-letnici Novoga mesta so jo temeljito prenovili, po slabih treh letih pa je tako ali še slabša kot prej. Kaj je s to dvorano, je povedal predsednik krajevnih skupnosti Otočec tovariš Franc Kirm.

»Do obnove pred tremi leti je bila dvorana razbita, podobna bolj konjušnici kot prostoru za kulturne prireditve. Takrat sem si sam zelo prizadeval, da smo jo obnovili, napeljali vodovod, namestili sanitarije, naredili kanalizacijo in položili nova tla. Pol leta je bil red, potem pa je šlo spet po starem.«

»Zakaj, tovariš predsednik?« sem ga prekinil.

»Ker je dvorana še vedno v lasti TVD Partizan, tega društva pa že dolga leta ni več, si jo vsakdo lasti, vsakdo jo lahko odpre, vsakdo lahko razbija v njej, nihče pa je noče popravljati in plača-

Franc Kirm, predsednik KS: »Bomo rešili problem z dvorano?«

ti škode. Letos smo imeli sestanek vseh družbeno-političnih organizacij, na katerem smo se pogovarjali o usodi dvorane in presojali, komu bi jo dali v upravljanje. Menili smo, da bi bilo najbolje, če bi občinska skupščina vzela dvorano TVD Partizan in jo dala v upravljanje šoli. Če bi dobila dvorano pametnega gospodarja, bi prispevala denar za obnovo tudi krajevna skupnost, sicer ne bo nič plačala. Krajevna skupnost si bo prizadevala, da bi to vprašanje kar najhitreje rešili. Čas je, da se tako prepreči nadaljnje uničevanje dvorane.«

KOMPAS NOVO MESTO

organizira 28. 9. in 5. 10. enodnevni izlet v Avstrijo

z ogledom velesejma v GRADCU

Informacije in prijave sprejema KOMPAS, poslovalnica Novo mesto – Novi trg 8.

Novomeška kronika

■ ZA ASFALTIRANJE pripravljajo tudi okolice trdnice in prostor pred Mercatorjevo prodajalno s pohištvom. Asfaltirani bodo začeli v kratkem.

■ KONCERTNA POSLOVALNICA pri glasbeni šoli je prenehala delati, zato bomo poslej obiskovali glasbene prireditve (tudi gostovanja) v organizaciji Zavoda za kulturno dejavnost.

■ PLESKANJE železniškega mostu čez Krko gre h koncu, zato bodo peši lahko kmalu nemoteno hodili po konzolnem mostu.

■ GLASBENO ŠOLO obiskuje letos 145 učencev. Šola ima zdaj tudi svojo knjižnico z več kot 3000 zvezki nočnega in drugega materiala, kar je za izpopolnjevanje v glasbi zelo potrebno.

■ DA SO PROMETNI znaki nekaterim objektom hud tren v peti, pričajo tudi razdejane table za omejitve parkiranja na prostoru poleg Dolenjke samopostrežne trgovine ob Cesti herojev. Kdo bo preprečil škodo, ki jo delajo ob jastih na prometnih znakih, in napisnih tablah v mestu?

■ KRUHA JE ZADNJE dni večkrat zmanjkalo in ljudje so spet

Do konca leta občni zbori sindikata

Občni zbori sindikalnih organizacij v delovnih organizacijah morajo biti opravljani do 31. decembra letos. Organizacije bodo na njih razpravljale o nalogah, ki sta jih zastavila VI. kongres ZSJ in programska konferenca ZS. Ker je teh nalog veliko, se bodo posamezne organizacije odločile za bistvene in takšne, ki se jih najbolj tičejo. Razen gospodarskega stanja bodo na občnih zbiorih ocenjevali tudi politično razpoloženje, ker kaže praksa, da so napeti notranji odnosi in izbruhli do katerih prihaja, največkrat posledica političnega razpoloženja v kolektivih.

Za 2 milijona tehničnega blaga

Novomeški MERCATOR, NOVOTEHNA in ELEKTROTEHNA so prodali v juliju, avgustu in septembru letos za 1.830.000 din tehničnega blaga. V tej vrednosti je vseh 350 pralnih strojev, 310 hladilnikov, 137 TV sprejemnikov, 246 električnih štedilnikov, 80 oljnih peči in 275 štedilnikov na trdo gorivo, ki so bili prodani od 1. julija do 23. septembra.

2,5 milijona din za invalide

V novomeški občini živi 322 vojaških vojnih, 39 vojaških mirodnobeskih invalidov in 659 družinskih invalidskih upravičencev. 167 invalidskih upravičencev prejema invalidski dodatek. Lani je bilo v novomeški občini porabljenega za izplačilo invalidnin, invalidskih dodatkov in za ortopedske pripomočke invalidov 1.119.000 din, za zdravstveno zavarovanje invalidov pa 1.398.000 din. Vsega skupaj je bilo torej porabljenih lani za invalidsko varstvo v novomeški občini nekaj več kot 2,5 milijona din. Letošnji izdatki bodo precej večji, ker so se invalidski dodatki močno povečali.

Odbornik Vid Pintar razrešen

Na seji zborov delovnih skupnosti ObS Novo mesto je bil 19. septembra na lastno željo razrešen mandata odbornik Vid Pintar, ki se je odselil v Ljubljano. Narodnostne volitve ne bodo razpisane, ker bodo prej kot eno leto po odbornikovi razrešitvi redne volitve.

Ne prezrite te prošnje!

»Občani mirnopedške krajevnih skupnosti smo hvaležni občinski skupščini v Novem mestu, ki ji je letos kljub velikim denarnim težavam uspelo zbrati denar za našo novo šolo.« Tako se pričena pisimo, s katerim je krajevna skupnost v imenu delovne skupnosti osnovne šole Mirna peč in v imenu pionirskega odreda prosila delovne organizacije, da prispevajo kaj denarja za opremo nove mirnopedške šole.

Sola bo oktobra dograjena, ni pa denarja za opremo. Krajevna skupnost sicer zbira samoprispevek za opremo, vendar pa bo tega denarja premalo. Računajo, da bodo do konca letošnjega leta zbrali komaj 70.000 dinarjev. To bo zadostovalo za

opremo kuhinje in jedilnice, za nabavo šolskih tabel in garderobne omare. Za opremo osmih matematičnih in ene specialne učilnice, za pionirsko knjižnico in upravne prostore pa ni denarja. Šola tudi nima dovolj učil in bo pouk brez učil težko posodobiti.

Da bi lahko novo šolo opremili s klopmi iz stare šole, ni računati, saj je le nekaj stare šolske opreme še uporabne. S tako opremo bi vprašanje tudi le začasno rešili. Če pa hoče nova šola kdaj sodobno delati oziroma sodobno poučevati, jo bo nujno tudi sodobno opremiti. Dobrodošli bodo vsi prispevki poslani na prošnjo mirnopedške krajevnih skupnosti, zato ne prezrite te prošnje!

KROMPIR IN JABOLKA ZA OZIMNICO

V svojem skladišču v Novem mestu (za Košakovo gostilno) nudimo kvaliteten krompir igor in cvetnik po 0,65 din kilogram. Skladišče je odprto vsak dan od 7. do 14. ure, ob sobotah pa od 7. do 12. ure. Naročila sprejemamo po telefonu 21-567. Ozimnico dostavljamo na željo strank na dom brezplačno.

KAJ VAM NUDI DOLENJKA:

Do praznika bosta obnovljena šola in dom

V Artičah bodo letos od 22. do 28. oktobra praznovali 125. obletnico ustanovitve osnovne šole in 65-letnico sedanje šolske zgradbe, v katerih so med počitnicami prenovili učilnice, napeljali centralno ogrevanje in dozdali kuhinjo in zbornico.

Vse svečanosti bodo Artičani združili s praznovanjem občinskega praznika. Takrat nameravajo tudi telovadnico v obnovljenem prosvetnem domu. Tudi tja so napeljali centralno kurjavo. V prizidku bodo uredili prostore za družbene organizacije in mladinski klub. Za vse to potrebujejo 500.000 din. Petina te vsote se bo natekla s samoprispevkom, štiri petine pa bo prispevala občinska skupščina.

V zaspanih organizacijah malo sprejemov

V minulih dveh letih so v brežiški občini zabeležili le 35 sprejemov v Zvezo komunistov, skoraj enako število pa je bilo izključenih ali jih je izstopilo. Največ so sprejemali v svoje vrste aktivnejše organizacije, med katerimi sta na prvem mestu organizacija Brežice III in organizacija pri trgovskem podjetju KRKA. Po temu in med mladino odprto pismo ni imelo pravega odziva.

Mladim poseben aktiv

V ponedeljek, 23. septembra, se je sestal komite občinske konference ZK v Brežicah. Na seji so govorili o sprejemanju novih članov in o potrebi po očiščenju sedanjih vrst v organizaciji. Sprejeli so predlog za ustanovitve aktiv mladih članov ZK v Brežicah. V njem naj bi se uvažali v politično življenje in samostojno ocenjevanje dogodkov.

Mnenja občanov posredujejo naprej

Pripombe na predlog sprememb v zvezni ustavi in volilnem sistemu iz javne razprave je izvršni odbor občinske konference SZDL dokončno oblikoval v torek, 24. septembra. V nadaljevanju seje so obravnavali še predlog urbanističnega reda za brežiško občino, delo koordinacijskega odbora za narodno obrambo in nekatera organizacijska vprašanja v zvezi z delom konference.

NOVO V BREŽICAH

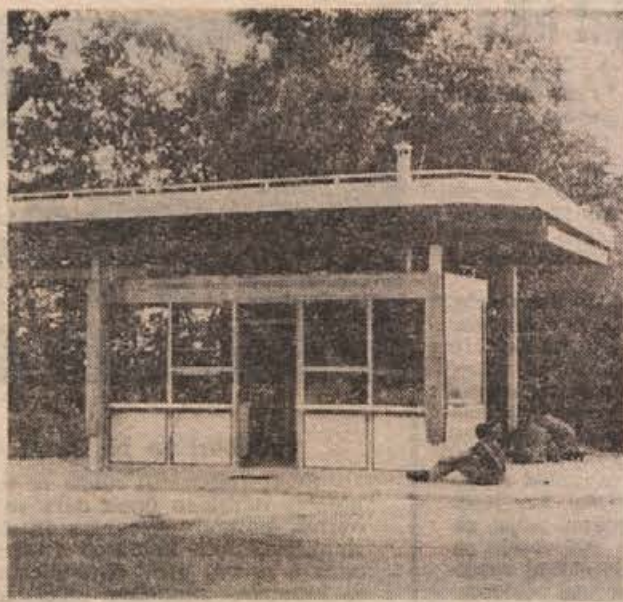
● **S. PONEDELJKOVO JAVNO RAZPRAVO** v domu JLA je bilo končano s seznanjenjem prebivalstva s spremembo ustave in volilnega sistema. Kljub temu da razprave v občini niso bile najboljše obiskane, je povsod prevladalo mnenje, naj bi bil naš bodoči volilni sistem cenejši in manj zapleten. Volitev so jarečali dvome o upravičenosti velikega števila zborov.

● **V TEM TEDNU SO GASILCI VSAK DAN NA DELU.** V ponedeljek popoldne so priredili večjo gasilsko vajo na zgradbah PREGOJA, PETROLA, SAP in DEKORLESA. V akciji so sodelovali društva iz Brežic, Mosteca, Skopje, Velikega Obreča, Obreča in Bistolskega. Vaje so tudi po vseh. Za šolsko mladino imajo predavanja. Šolarjem razkazujejo tudi gasilske domove.

● **IZ BREŽIC JE V NEDELJO** kmalu po sedmi uri jutraj odpotovala dolga kolona osebnih vozil na let in neznano. Avtomoto društvo je uspelo zbrati nekaj nad sto udeležencev oz. 35 motoristov. Lepo okrašen avtomobil so zavili proti Novemu mestu. Od tam so nadaljevali pot čez Gorjance in obiskali AMD Cernomelj. V načrtu so imeli nato še ogled Baze 20 v Kočevskem Rogu. Vreme jim je močno pomagalo in jim prekrizalo račune za prijetno razvedrilo v naravi.

● **DANES TEDEN SO STEKLE** podrobnejše priprave za letošnje praznovanje občinskega praznika. Središče praznovanja bo tokrat v Artičah. Svečana seja občinske skupščine bo v obnovljenem prosvetnem domu. Napovedanih je več športnih tekmovanj, taborniški večer, ponovitve igre »Sosedov sine« in drugih prireditev, ki se bodo izvršile v počastitev praznika brežiške občine v tem kraju.

● **NA CATEŽE, V NEPOSREDNI** bližini RESTAVRACIJE NA GRIGU, je AGRARIA iz Brežic odprla ličen prodajni kiosk. V njem bo prodajala sadje in cvetje. Avtomobilisti, ki se bodo ustavljali tam, bodo v kiosku lahko kupili tudi razglednice in spominkov.

CVETJE IN SADIJE SE SAMO PONUJA. Ob motelu na Catežu, kjer se ustavlja vsak dan nešteto osebnih avtomobilov in avtobusov, je brežiška AGRARIA postavila kiosk za prodajo cvetja in sadja, razglednic in spominkov. (Foto: J. Teppey)

Zakaj ne bi šli v večerno šolo?

Za učence, ki so stopili v življenje brez dokončane osemletke, še ni vse zamujeno. — Z malo volje in truda bi lahko nadoknadili, kar jim manjka, in odprla se jim bodo vrata poklicnih šol.

Med otroki, ki zapuščajo osnovno šolo, jih kar 43 odstotkov nima v žepu spričevala o uspešno dokončanem osmem razredu. Ti mladi ljudje se običajno zaposlijo kot nekvalificirani delavci. Zaprti so jim vrata v uk, za službo pa je tudi težko.

Tem ljudem ponuja roko delavska univerza. Čuti se dolžno, da jim pomaga, saj za učenje ni nikoli prepozno. Z dokončano osnovno šolo bo začetek njihove življenjske poti mnogo lažji, čeprav se, žal, mnogi ne zavedajo.

Med občani je še vedno precej nezaupanja do večernega izobraževanja.

Vsem tem odgovarja delavska univerza, da se njeni programi ne razlikujejo od programov rednih šol. Dijaški, ki so končali večerno osnovno šolo pri delavski univerzi v Brežicah, so se pozneje vpisali v kovinarsko, gostinstvo, ekonomsko, bolničarstvo, trgovsko šolo in drugam. Večerna šola si je pridobila ugled pri vseh tistih, ki so jo obiskovali in si tako utrlji pot do raznih poklicev.

Olje skoraj po novih cenah

Odborniki so glasovali za podražitev — Proizvajalci zahtevajo zase več, ker je poskočila cena sončnicam

Trgovski podjetji LJUDSKA POTROŠNJA in KRKA sta poslali občinski skupščini v Brežicah zahtevke glede zvišanja maloprodajnih cen. Dopolnilne vsebine je naslovljeno na skupščino tudi mari-borsko trgovsko podjetje KOLONIALE, ki ima svojo poslovalnico v Orešju.

Skupščina je razpravljala o njihovem predlogu, vendar se ni odločila za odobritev višje marže, ampak je določila točne cene rafiniranega olja v maloprodaji. Sprejela je isti predlog, kot ga je pripravil republiški zavod za

cene in kakršnega so osvojili v Celju.

Zaradi podražitve olja pri proizvajalcih je skupščina v Brežicah odobrila za kilogram odprtega olja podražitev od 4,70 na 5,00 din. Za liter ustekleničenega olja je odobrila povečanje cene od 5,10 na 5,30 din, za olje v politrskih steklenicah pa podražitev od 2,75 na 2,90.

Proizvajalci so utemeljili povečanje prodajnih cen s podražitvijo sončničnega semena. Sedanje cene rafiniranega olja v maloprodaji bodo verjetno enotne za vso Slovenijo.

V Artičah vsi pomagajo pri obnovi

Te dni bodo v Artičah končali še zadnja dela za ureditev starih prostorov osnovne šole. Tako bodo lahko pravčasno začeli z rednim poukom. Nove učilnice, zbornice in pisarno bodo zgradili do občinskega praznika. Takrat bodo odprli tudi povsem prenovljen prosvetni dom. Pri delu pomagajo pionirji, mladinci in celotna krajevna skupnost.

14 metrov po jarku

Slavko Rošina se je 8. septembra jutraj peljal z dostavnim avtomobilom od železniške postaje Brežice proti mestu. Ko je prišel iz ovinka pri Agrosvetu na pregledno cesto, je prišel naproti po njegovi desni strani nesnani voznik osebnega avtomobila. Da bi preprečil trčenje, je Rošina zapeljal s ceste v občestni jarek, peljal po njem 14 metrov in nato zadel v steber lesene ograje. Pri tem se je Rošina poškodoval in je iskal zdravniško pomoč v bolnišnici v Brežicah. Na vozilu je za okrog 3.000 din škoda.

KORAK NAPREJ JE V BREŽIŠKI OBČINI NAPRAVLJEN

Po starem, po novem ali po sredi?

Najprej bi morali zvedeti, koliko mladih ljudi sploh študira — Za načrtovanje je važen tudi pregled že zasedenih delovnih mest

V zadnji številki smo priobčili sestavek študenta C. Baškoviča, v katerem se zavzema za enotna merila pri razdeljevanju štipendij. Danes nadaljujemo njegove misli, ki se že oblikujejo v predloge štipenditorjem.

V občini so štipendijski skladi, namenjeni le določenim študijskim usmeritvam. Načelno merilo o prednosti najboljših študentov bi moralo obveljati tudi pri teh.

Težje je s skladi, namenjenimi za določene kategorije otrok — za socialno zelo šibke, vendar ne najboljše, za otroke borcev, pa tudi ne najboljše. Možne so tri rešitve: ali tovrstnim skladom pustiti dosedanje delovanje in s tem omejiti materialno osnovo nove štipendijske politike

ali najti kompromisno rešitev — ali pa jih ukiniti in delati izključno po novih načelih.

Težav tu ne povzroča premišljevanje po logiki reforme, ampak že ustaljena družbena praksa, ki jo je treba upoštevati kot realno dejstvo. Bralcem v premislek zastavljam brez kakršnekoli sodbe eno izmed številnih vprašanj: ali naj družba v skromno povračilo nekoliko lajša materialni položaj le ljudem, ki so nam priobčili socialni-

zem, ali tudi njihovim otrokom, ki so rasli po vojni kot ostali otroci?

Nova štipendijska politika bi morala opisane probleme rešiti, zraven pa upoštevati naslednje: nujno potreben je celoten in vsakomur dosegljiv pregled nad stanjem kadrov v občini. Tega danes ni in človek se vpraša, kako je mogoče načrtovati razvoj občine, podjetij, uresničevati reformo in končno tudi zadnje listine ZKJ.

V okviru navedenega pregleda bi moral Klub posavskih študentov v sodelovanju z ustreznimi organi pri občinski upravi in z občinskim sindikalnim svetom čimprej napraviti kartoteko vseh študentov iz brežiške občine. Uspešne kadrovske politike si brez tega ni mogoče zamisljati. Mnogo je še podobnih, važnih vprašanj, ki nam jih lahko v celoti predoči le širša družbena obravnava, h kateri naj bo ta članek le majhen prispevek.

Se posebej zadeva ta obravnava družbeno-politične organizacije v občini Brežice, zlasti Zvezo mladine, Klub posavskih študentov in Zvezo komunistov ali še točneje: komite občinske konference ZK in kadrovske komisije ter odelok za družbene službe pri občinski skupščini. Pri tem pa naj bralec zve, da so prvi, komaj otipljivi dogovori o širšem družbenem reševanju navedenih vprašanj že storjeni in da pomeni ustanovitev novega občinskega sklada za štipendije korak naprej.

C. BASKOVIČ

Mladina se želi posvetovati

V Brežicah nameravajo v kratkem sklicati razširjeno sejo občinskega komiteja Zveze mladine, na katero bodo povabili predstavnike družbenih organizacij in predsednike aktivov ZMS. Za širši krog vabljenih so se mladinci odločili na plenumu 13. septembra. Tedaj so tudi potrdili vsebino pisma, ki so bila ob napadu na CSSR poslana sovjetski ambasadi in CK ZKJ.

IZ BREŽIŠKE PORODNIŠNICE

Pretekli teden so v brežiški porodnišnici rodile: Kristina Konjarsler iz Sevnice — Simona, Marija Stiglar z Malega vrha — deklico, Marija Čebular iz Dobrave — deklico, Terezija Černoš iz Koprivnice — dečka, Magdalena Kavčič s Senovega — 2 deklici, Vida Rožman iz Trnja — Branka, Olga Černelič iz Ljubljane — Dušana, Marija Gallo iz Zelnega — Marijano, Ana Vodeb iz Krškega — deklico, Olga Starešina iz Razborca — Vesno, Anica Sebrle iz Vel. Doline — Darjo, Anica Kovacic iz Bukovja — Franca, Ana Jazbec iz Zabukovja — Uroša, Marija Skrabl iz Krškega — Marušo, Milka Lubšina iz Glogovca broda — Nado, Pavla Baznik iz Mrivic — dečka, Ivana Rožman iz Sel — deklico, Milhela Ivanetič iz Krškega — Dragico, Neža Butara s Pristave — Anico.

Oglašujte v DL!

RAZPIS OKTOBRSKIH NAGRAD OBČINE BREŽICE

Na podlagi 13. člena statuta sklada za podeljevanje oktobrskih nagrad občine Brežice

razpisuje
upravni odbor sklada za podeljevanje oktobrskih nagrad

OKTOBRŠKE NAGRADE ZA LETO 1968

1. Oktobrska nagrada občine Brežice se daje za posebne uspehe in dosežke na družbenih, ekonomskih, političnih, prosvetnih, tehničnih, kulturnih in drugih področjih ustvarjalnosti in dela, ki imajo poseben pomen za razvoj in napredek občine Brežice.
2. Kandidate za podelitev oktobrskih nagrad lahko predlagajo UO sklada, organi ObS, družbeno-političnih organizacij in delovnih organizacij.
3. Obrazložene predloge je treba poslati do vključno 5. oktobra 1968 skušni občine Brežice, upravnemu odboru sklada za podeljevanje oktobrskih nagrad.
4. Oktobrske nagrade bodo podeljene na svečani seji občinske skupščine Brežice 27. oktobra 1968.

UPRAVNI ODBOR SKLADA

BREŽIŠKE VESTI

Upokojenci iz Kostanjevice na Plitvicah

6. avgusta so člani družnice Društva upokojencev iz Kostanjevice priredili izlet z avtobusom na Plitvice. Na poti skozi Belo krajino so se ustavili na Vinici, kjer so obiskali rojstno hišo slovenskega pesnika Otona Župančiča. Na Vinici so bili zelo zadovoljni s postrežbo in redom v bifeju v viniškem gradu, ki ga vodi Rozika Kudelja. V Karlovcu jih je pričakoval predstavnik tamkajšnjega društva upokojencev Marko Polovič, nosilec spomenice 1941 in večkratni odlikovanec. Na poti proti Plitvicam jim je povedal mnogo zanimivega o krajih, skozi katere so potovali. Tudi pri ogledu Plitviških jezer je bilo vodstvo tov. Poloviča za udeležence nadvse zanimivo. Istega dne zvečer so se upokojenci zelo zadovoljni vrnili v »Dolenjske Benetke«.

J. Š.

Letos 50 poškodb pri delu

V tovarni celuloze in papirja v Krškem se je v prvem polletju poškodovalo pri delu ali na poti na delo 50 delavcev. Zaradi tega je bilo izgubljen skupno 752 delovnih dni. Vsak poškodovanec je bil povprečno 15 dni na bolniškem dopustu. Pregled poškodb nadalje kaže, da se zgodi vedno več nesreč na poti na delo ali z dela, medtem ko je nesreč pri neposrednem delu letos manj. Organizacija upravljanja so pred kratkim sprejeli obsežen načrt za varstvo pri delu, ki ga bodo postopoma uresničili. Zal pa ti ukrepi ne bodo mogli v večji meri vplivati na število poškodb, ki se zgodijo na poti na delo in domov.

Brestaniške novice

**MUZEJ SLOVENSKEGA IZ-
GNANCEV** na brestaniškem gradu je od 1. septembra dalje odprl samo ob sredah in sobotah od 15 do 17. ure, ob nedeljah pa od 10. do 12. ure in od 15. do 17. ure.

CESTARJA NI VEC, odkar je pred meseci odšel dosednji cestar lov. Virant v pokoj. Na ce-
sti skozi Brestanico ni več čisto
čr, ki smo je bili vajeni prej.
Upamo, da bomo kmalu dobili
novo, stalnega cestarja.

**CEMENT JE TEŽKO DOBI-
TI**, ljudje pa bi radi še pred
mno dokončali marsikaj pri gra-
dilih. Le tu in tam zaide v Bre-
staniško kak vagon cimenta in po-
sebnih srečo mora imeti tisti, ki
ni pripravljen kakšno vrečo.

**POKOPALISCE V BRESTA-
NICI** bo kmalu vendarle rešeno
skrbmi za prostor. Senovčani so
dobili prostor za svoje lastno, se
novi pokopališče in ga bodo že
v prihodnjih dneh pričeli urejati.

AVTOMEHANIČAR Franc Omer-
ica je začel pred nekaj dnevi de-
lati v prostorih garaže brestani-
škega AMD. Z avtomehnično de-
lavitvijo je v Brestanici marsikomu
ustreženo.

M. Z.

KAKO POTEKA ODKUP SADJA IN DRUGIH PRIDELKOV

Z obilnim pridelkom obilo skrbi

Industrija ne more sprejeti velikih količin sliv, in čeravno so poceni, jih kmetje ne morejo prodati - Z odkupom drugih vrst sadja v krški občini nimajo težav - Hladilnica pa bi jim kljub vsemu prišla prav - AGROKOMBINAT jo bo sezidal na posestvu v Stari vasi

Kmet vse leto z upanjem spremlja rodnost slehernega drevesa v sadovnjaku, slehernega trsa v vinogradu in poljščin na njivi. Z jesenjo prideta zadovoljstvo in skrb obenem, čeravno je letina dobra in je upanje veliko obetalo. Kmetje se zanašajo, da bodo oddali pridelek predvsem zadrugi, toda te odkupujejo le omejene količine. Hladilnic nimajo, in če je pridelka preveč, obleži doma.

Letos je tako s slivami. Toliko jih je, da ljudje ne vedo, kam z njimi. Nobene cene nimajo, prodajajo jih kar na počez. Doma se poskušajo znati, kakor vedo in znajo. Namakajo jih za žganje, kolikor imajo posod.

AGROKOMBINAT v Krškem odkupuje slive za podjetje ALKO v Ljubljani in za DANO na Mirni. — Ponudba je zelo velika, povpraševanje pa nič večje kot običajno. Do 15. septembra so jih pri AGROKOMBINATU odkupili 80 ton in plačevali kmetom 24 par za kilogram.

Jabolka so letos slabše obrodila. Sprva so jih odkupovali po 80 par, pozneje pa 60 par. Do prve polovice septembra so jih pri zasebnikih odkupili 15 ton.

Odkup breskev je bil večji. Sadjarji so jih prodali kombinatu 60 ton. Samo sadjar Varšek na Raki jih je od-

dal 35 ton. Cena kilogramu se je gibala med 1,50 in 2 dinarjema. Za breskve ima podjetje stalne odjemalce in

jih ni nikoli preveč. Zlasti po zgodnjih sortah je povpraševanje izredno veliko, medtem ko je pozne sorte težje prodajati.

Hruške so letos plačevali po 0,80 do 1,20 din in jih pri zasebnem sektorju odku-
pili 20 ton.

V teku je nadalje odkup krompirja. AGROKOMBINAT ga bo odkupil okoli 500 ton, in sicer bele sorte po 0,50

din, a rumene sorte po 0,40 din.

Posode za vino so pripravljene. Za liter mošta bodo to jesen plačevali po 2,00 do 2,50 din. Odkupili bodo običajne količine 150 do 200 vagonov (vagon je 10.000 litrov).

Mnogo manj skrbi je pri prodaji plantažnega sadja. V Krškem so nasadi povsod dobro obrodili. AGROKOMBI-
NAT je pridelal na svojih posestvih 150 ton breskev, 200 ton jabolk, 500 ton hrušk. Od pridelka iz vinogradov si obetajo 60.000 litrov vina. Domači pridelek se bo z leti večal, ker se ne rodijo vsi nasadi.

J.T.

TERJATVE DELOVNIH ORGANIZACIJ LETOS TRIKRAT VEČJE

Kupci dolgujejo že 30 milijonov din

Gospodarjenje se je ustalilo — Porasle so zaloge — V sklade se stekajo premajhne vsote — Zbor delovnih skupnosti opozarja

V četrtek, 12. septembra, sta se sestala na skupni zbor delovnih skupnosti občinske skupščine Krško in plenum občinskega sindikalnega sveta. Razpravljala sta o analizi periodičnih obračunov delovnih organizacij za prvo polletje in o smernicah družbene in gospodarskega razvoja občine v prihodnje.

Obrazložitev pomembnejših pokazalcev gospodarskih gibanj v prvi polovici leta je sledila splošna ugotovitev navzočih, da je bilo v gospodarjenju delovnih organiza-

cij dosežena večja stabilnost.

Močno se še opaža naraščanje končnih izdelkov, povečujejo pa se tudi terjatve do kupcev. Vse to seveda vpliva na plačilno sposo-

nost mnogih podjetij.

Realizacija po knjigah je dosegla v prvem polletju 247.744,420 dinarjev in je v primerjavi z istim obdobjem preteklega leta narasla za 14,8 odst.

Terjatve do kupcev se povečujejo. Narasle so za 18,1 odst. in obsegajo že 32,0 odstotka fakturirane realizacije. Celotna realizacija je dosegla 54 odst. postavljenega in sprejetega plana za leto.

Gospodarski uspehi so v glavnem zadovoljivi, zaskrb-
ljujoče pa je to, da so terja-
tve do kupcev poskočile od 10 milijonov v minulem letu na 30 milijonov letos. Velike težave predstavlja tudi amori-
tizacija ki se povečuje sprič-
o izrabljenosti osnovnih sredstev po malone vseh de-
lovnih organizacijah v obci-
ni.

Zbor delovnih skupnosti je skupaj s plenumom občinskega sindikalnega sveta sklenil, da morajo kolektivi posvetiti več pozornosti pravi-
lnemu razmerju pri delitvi dohodka. Še vedno so pri tem oškodovani skladi, za-
postavljena sta tudi zaposlo-
vanje in skrb za razširjeno
reprodukcijo.

Dejanski nosilec za uresničevanje sklepov in priporočil skupščine bi odsej moral postati zbor delovnih skupnosti, so menili na četrtkovi seji. Zbor je opozoril delovne organizacije, naj se do-
sledno izpolnjujejo obveze, ki so jih sprejele do občinske skupščine na skupnem dogovoru.

M. Z.

Z NEDELJSKE SLOVESNOSTI ZA NAPREDNE KMETOVALCE V KRŠKEM

Pridelovalcem pšenice čestitamo

Najboljši udeleženec tekmovanja je pridelal skoraj 50 centov pšenice na hektar — Čeravno pogoji za pšenico v krški občini niso najboljši, si napreden gospodar pridelek lahko precej poveča — Dobrim zgledom bodo prihodnje leto gotovo sledili novi prijavitelci za tekmovanje, ki bo razpisano v kratkem

V prostorih AGROKOMBINATA so se v nedeljo, 22. septembra, zbrali najboljši pridelovalci pšenice v občini. Udeležili so se zaključka tekmovanja, ki ga je lansko jesen razpisala občinska skupščina. Predsednik občinske skupščine Stane Nuncič je tekmovalcem razdelil denarne nagrade in priznanja.

Preden se je začel slovesni del nedeljskega srečanja s kmetovalci, je imel sode-
lavec kmetijskega inštituta inž. Jože Silc strokovno predavanje o sodobnem pridelovanju pšenice. Udeleženci so ga poslušali z izrednim zanimanjem. Zastavljali so mu številna vprašanja. Za vse, kar bi radi zvedeli, je zmanjkalo časa, zato so predavatelja še povabili medse-

V nagradnem tekmovanju je sodelovalo 43 kmetovalcev. Med njimi jih je bilo največ iz Dolenje vasi in Pesjega. Tekmovanja se je lahko udeležil vsak, kdor je prideloval

pšenico v pogodbenem sode-
lovanju z AGROKOMBINA-
TOM in je posejal z njo naj-
manj pol hektara zemlje. Upoštevali so različne pridelovalne razmere, se območje krške občine razdelili na dva pridelovalna okoliša. V prvem pridelku ni sme biti manjši od 40 stotov na 1 ha, v drugem okolišu pa je moral pridelek presegati 30 stotov na hektar.

V krški občini je poseja-
nih s pšenico okrog 1500 ha zasebnih površin. Skupščina in kombinat sta z razpisom tekmovanja želela spodbuditi pridelovalce pšenice za so-

dobnejše agrotehnične ukrepe, za povečano uporabo umetnih gnojil, za nabavo boljše semena ipd. Povečan pridelek je najboljši plačilni vsem, ki so se odzvali razpisu tekmovanja.

V prvem pridelovalnem okolišu je prejel prvo nagrado 1.000 din Pavle Bogovič iz Dolenje vasi, ker je pridelal 49,27 stota pšenice na hektar. Drugo nagrado v znesku 700 din si je prislužil Mirko Rožman s Pesjega za 45,33 q pšenice na hektar tretjo nagrado pa so podelili Ivanu Abramcu s Dobrove: za pridelek 44,22 q na hektar je dobil 400 din. Četrta in peti nagraden sta bila Anton Voglar iz Selc in Rudi Cerjak s Pesjega.

V drugem pridelovalnem okolišu je žasedel prvo mesto Franc Pirc iz Viher. Za pridelek 36,90 stota na hektar je prejel nagrado 1000 din. Drugo nagrado 700 din so podelili Kristijanu Kranjcu iz Presladola za 33,50 q pšenice na hektar. Anton Kunj je za 32,50 q na hektar prejel tretjo nagrado v znesku 400 din. Četrto nagrado so podelili Milanu Račiču s Viher, peto pa Jožetu Pircu s Kržišča.

Upravni odbor sklada je podelil tolažilne nagrade tudi drugim udeležencem tekmovanja. Prvi trije iz obeh okolišev so na nedeljski slovesnosti prejeli tudi priznanja Gospodarske zbornice Slovenije.

JOŽICA TEPPEY

Pomoč elektrarne za otroke

V brestaniški Termoelektrarni so letos krili vse stroške za okrevanje otrok za poslenih delavcev ob morju. Počitalnice so preživljali v Rovinju šolski in predšolski otroci.

Po stopinjah naprednih kmetovalcev

Upravni odbor sklada za pospeševanje kmetijstva v Krškem se je s skromnimi nagradami spomnil tudi vseh tistih kmetov, ki v tekmovanju za gojitev pšenice niso dosegli najboljših uspehov. Poklonil jim je umetni gnoj nitrofoskal in jih s tem spodbudil za tekmovanje v prihodnjem letu. Uspeh so dosegli že s tem, da so pravilno pripravili zemljo, uporabili kakovostno seme, povečali uporabo umetnih gnojil in skrbeli za zatiranje plevela.

To so bili: Blaž Novak in Franc Pintarič iz Dolenje vasi, Alojz Jordan iz Dobrave, Franc Jankovič iz Viher, Ivan Plevnič iz Veniš, Jurij Hlebec s Senovega, Martin Bogovič, Ivan Sternad in Ivan Savnik iz Pesjega, Ivan Goltež in Franc Jordan iz Malenc, Franc Ančemer iz Zalok, Justin Bogovič z Velikega Kamna, Franc Jazbec z Zadovinka, Anton Miko avčič iz Dol. Leskovec, Alojz Pieterški iz Dolenje vasi in Franc Bajc z Golega vrha.

Preveliko

izkoriščanje gozdov?

V krški občini ugotavljajo občani, da pri novem načinu gospodarjenja z gozdovi preveč težijo po izkoriščanju lesnega bogastva, premalo pa upoštevajo strokovno skrb za sodobno gojitev. Zasebniki postavljajo vprašanje, če je oddaja zasebnih gozdov v gospodarjenje gozdnim organizacijam v skladu z ustavo, saj v njej piše, da je oseba lastnika do določenega obsega zadržana. M. Z.

Iskanje nadaljnje poti v SRS

V petek, 13. septembra, se je komite občinske konference ZK v Krškem, sestel s komisijo za družbenogospodarska vprašanja in povabil zbirati družbeno-politične delavce in predstavnike občinske uprave. Razpravljali so o težah za program gospodarskega in družbenega razvoja Slovenije.

80-letnica gasilske organizacije na Vidmu

Člani prostovoljnega gasilskega društva na Vidmu so v nedeljo, 22. septembra, slavili častitljiv jubilej: od obstoja prvega društva je poteklo 80 let. Obletnico so počastili s slovesnostjo v gasilskem domu, ki je bila obenem tudi začetek tedna požarne varnosti. Zaslužnim članom so ob tej priložnosti podelili odlikovanja. Prisotni so z zanimanjem poslušali tudi referat o vlogi gasilstva v narodni obrambi.

M. Z.

KRŠKE NOVICE

DEZ ZMOTIL TRGATEV NA SREMICU. Dijaki brežiške gimnazije so se v nedeljo namenili trgati grozdje v nasade AGROKOMBINATA. Imeli so smolo. Ze agodaj dopoldne se je uli dež in vse do večera ni prenehal. Tako je delovna akcija gimnastijske mladine v vinogradu za letos splavala po vodi. Trgatev bo verjetno končana že konec tedna.

ZA ASFALTIRANJE ULICE POD GORO IN GASILSKE ULICE so prispevala denar podjetja PETROL, SAVA, SLOVENIJA AVTO, AGROKOMBINAT in Splošno obrtno podjetje. Zbrala so 70.000 dinarjev. Za Krško pomeni asfaltiranje teh dveh ulic lepo pridobitev.

DEL OSNOVNOŠOLSKIH OTROK obiskuje pouk še vedno v samostnem domu. Razredi bodo ostali v njem, dokler ne bo sezidana nova šola. Prostorji za pouk v tej stavbi niso primerni, saj jih tudi gradili niso za tak namen.

Čas bi že bil, da bi poslopje zunanaj ometali, vendar v CELULOZI menijo, da je bilo po izselitvi šole preurediti tudi znotraj. Do takrat bodo z ometom počakali.

NA LEVEM BREGU SAVE se bo morala komunala kmalu lotiti nove investicije. Kanalizacija je za sedanjo naseljenost preozka. Razmišljali so že o tem, da bi jo postavili čisto na novo, zdaj pa se bolj nagibajo k temu, da bi speljali ob starih ceveh še dodaten kanal.

VCERAJ JE OBČINSKA KONFERENCA organizirala posvet o vzgoji in izobraževanju. Vabljeno so bili člani sveta za izobraževanje, prosveto in telesno vzgojo ObS, člani izvršnega odbora konference, predstavniki temeljne izobraževalne skupnosti, predsedstvo Zveze mladine, predstojniki kulturno-prosvetnih zavodov ter republiški in zvezni poslanci. Udeleženci so razpravljali o težah za izpopolnjevanje sistema vzgoje in izobraževanja v Jugoslaviji.

Kmetovalec Ivan Abram iz Dobrave pri Kostanjevici (na desni) sprejema iz rok predsednika občinske skupščine Krško nagrado za dober pridelek pšenice. (Foto: J. Teppey)

Jutri skupščina o gospodarstvu

Na dnevnem redu jutrišnjega zasedanja občinske skupščine bo najvažnejša točka: občinsko gospodarstvo v prvi polovici letošnjega leta. Razen tega bodo odborniki obravnavali tudi zadnje družbeno-politične dogodke v svetlu, odlok o urejanju in oddajanju mestnega zemljišča, ustanovitve veterinarske postaje v Sevnici, spremembe statuta občine ter spremembe odluka o občinskem prometu davku.

Še precej več je potrebnih posebnega šolanja

Temeljna izobraževalna skupnost je zagotovila denar še za tretji razred posebne šole v Sevnici, kjer se šolajo otroci, ki ne zmorejo običajne šole. Takšni otroci pa so tudi v drugih osnovnih šolah, vendar zanje ni posebnega pouka, zato zaostajajo in otežujejo delo prosvetnim delavcem in drugim učencem. V zadnjih osmih letih je bilo predlagano za pregled 443 otrok (v glavnem iz območja sevniške šole), strokovna komisija pa je ugotovila, da od njih spada v posebno šolo le 101. Če računamo, da je nekako 4 do 5 odstotkov otrok potrebnih posebnega šolanja, lahko hitro ugotovimo, da bi morali posebni pouk uvesti za precej več otrok, vendar za kaj takega ni dovolj denarja.

Pomanjkljivosti v cestni signalizaciji

Mnogi prometni znaki so na cestah sevniške občine nečitljivi in poškodovani, ponekod pa tudi manjkajo. Ker promet stalno narašča, bi bilo prav, da bi si stvari ogledala posebna strokovna komisija, ki bi potem sestavila prednostni red za ureditev cestne signalizacije. Tako so v nekaterih drugih občinah že uredili, ker dosedanja signalizacija ni več ustrezala povečanemu prometu.

S. Sk.

Maks Zemljak novi član izvršnega odbora

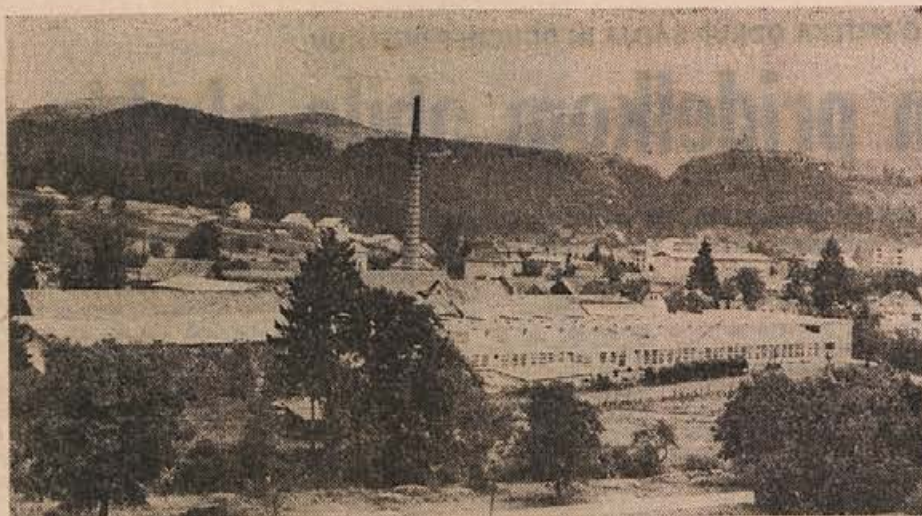
Na zadnji seji občinske konference Socialistične zveze so namesto dosedanjega člana izvršnega odbora inž. Slavka Spana, ki se je zapostil v ljubljanski Seminarji, izbrali za novega člana izvršnega odbora in občinske konference SZDL Maksa Zemljaka, zaposlenega v sevniskem Komunalno stanovanjskem podjetju.

OD LISCE DO MALKOVCA

● **SEVNICA: IZLET NA GRASKI SEJEM.** Turistično društvo zbira prijave za potovanje v Gradec v Avstrijo, kjer bo od 28. septembra do 6. oktobra tradicionalni grški sejmi. Izlet je predviden za 30. september, stroški za eno osebo pa znašajo 72 novih dinarjev.

● **BLANCA: ALI BROD ALI ZIGNICO?** Na težave šolarjev in drugih prebivalcev desnega brega Save pri Blanci, ki so navezani na prevoz s dotrajanim brodom, smo že opozarjali, toda še vedno se ni nič spremenilo. Za lep čas je tudi minil, odkar so bili dani v delo načrti za žičnico, za katero so obljubili prispevke prizadeji ljudje, ki se zdaj sprašujejo, kaj bo takrat, ko bo Sava narasla in bo zveza z drugim bregom pretrgana.

● **STUDENEC: PREPIR TIK PRED KONCEM.** Za študentski vodovod je letos pretokla maršalka potna sraga, zato bi bilo nespretno, če bi se zaradi nesporazumov, ki so nastali, ustavili tik pred končnim uspehom. Čevi so že v jarkih, potrebno bi se bilo le zbrati in dokončati veliko delo.

Pogled na novi del sevniške KOPITARNE. (Foto: Legan)

Rekonstrukcija že kaže prve sadove

Z novimi stroji so storilnost pri polizdelkih že podvojili, od rekonstrukcije KOPITARNE pa pričakujejo tudi občutno zmanjšanje stroškov

Sevniška KOPITARNA, ki leže že v deveto desetletje svoje starosti, se je lani lotila velikih rekonstrukcijskih del, ki bodo veljala več kot je vreden ves stari obrat. Delo še ni končano, toda doslej modernizirani del tovarne je že pokazal spodbuden rezultat. Tako zdaj za en par polizdelkov porabijo le 4,9 minute, lani pa so še 9,5, kar je skoraj dvakrat toliko.

S 24 delavci manj je v letošnjem prvem polletju Kopitarne naredila za nekaj odstotkov več izdelkov kot lansko leto, vendar se finančni uspeh ni izboljšal toliko, kot bi pričakovali. Tovarna ima letos zelo veliko dolžnikov, ki čisto plačujejo šele takrat, ko so za dolg toženi. Ker primanjkuje denarja, tudi sami mnogo težje plačujejo surovine dobaviteljem, vendar pa je dolg drugih dvakrat tolikšen kot njihov.

Letos se je znova pokazalo, da imajo izdelki Kopitarne svoje posebnosti: so pod vplivom mode. Odkar so se ženske (ali morda moški) odločile, da so debele, nizke pete spet najlepše, se je bilo treba znova vreči na izdelovanje pet iz lesa, ki so lažje, pa tudi cenejše kot plastične. V šestih mesecih so jih izdelali čez 800.000.

Značilno je tudi, da se je močno povečalo povpraševanje po napečalih, ki jih tovarna tudi izvaža, popustilo pa je pri kopitih. Zelo je bila zaposlena tudi žaga, ki je veliko pripomogla k 116.000 dolarjev izvoza v šestih mesecih.

Kolektiv kopitarne veliko pričakuje od rekonstrukcije, ki bo veljala čez 250 milijonov starih dinarjev. Čimprej bi se rad poslovil od starih, tesnih prostorov in se vselil v nove dvorane, zračne, prostorne in opremljene s sodobnimi stroji. Če se zapo-

sleni v Kopitarne primerjajo z delavci drugih industrij.

Krmelj: zemljišče tistemu, ki bo pohitel

Na eni izmed prejšnjih sej občinske skupščine je bilo zemljišče pri bencinski črpalnici v Krmelju dodeljeno sevniskemu trgovskemu podjetju za gradnjo nove trgovine, pred kratkim pa je skupščina sklep sprejela tako, da bo zemljišče izročila graditelju šele malo pred začetkom gradnje. Na zboru volivcev v Krmelju so ljudje namreč zahtevali, da morajo čimprej dobiti ustrezne trgovine in da ni nujno, da bi jih gradilo prav sevnisko podjetje. Predstavnik Trgovskega podjetja Sevnica pa je izjavil, da so načrti za novo trgovino že izdelani in da imajo zbrana že precej denarja. Nova trgovina bo veljala 110 milijonov starih dinarjev in bo lahko dograjena prihodnje leto, tako kot so zahtevali prebivalci Krmelja.

Na seji sevnškega Turističnega društva so 23. septembra obravnavali obračun obnovitvenih del v Lutrovi kleti v Sevnici, ki je ena najpomembnejših zgradb zidnih podob 16. stoletja na Slovenskem. Opravljenih je že veliko restavratorskih del, vendar še ni gotovo, ali bo klet za letošnji občinski praznik odprta tudi za širšo javnost. Na sliki je del zidnih slikarjev iz kleti. (Foto: Legan)

Razdeljena je še rezerva

Na zadnji seji upravnega odbora občinskega cestnega sklada je bil razdeljen preostali denar za vzdrževanje cest četrtega reda. Sklenjeno je bilo, da bo denar dodeljen za naslednje ceste: po 50 starih tisočakov bo slo za ceste Grahovica-Simert, Zabljak-Konjska glava, Planina-Podgorje, Kij-Osredek, Grahovica-Vitovec-Zavine, Gor. Ra-

dulja-Močvirje, Rudski most-Razor, Prešna Loka-Stajngrob, Zidani most-Pleš in Graščina-Apenik. Po 25 starih tisočakov bodo dobile naslednje ceste: Breško-Nunski log-Svrzevo, Gaberce-Mur-nice-Leskovec, Črni potok-Crete in Laze-Primož. Denarno pomoč bo dobilo še Zabukovje, za cesto Kladje-Primstal pa bo denar iz drugih virov. Upravni odbor je tudi sklenil, da bo odvil pomoč za cesto Zavratac-Rovišče, če ne bodo z delom nadaljevali.

Za praznik — nova knjižnica

Ze leta in leta se sevnška knjižnica stiska v neprimer-nih prostorih v Smarju, letos pa se bo za občinski praznik 12. november vendarle preselila v nove prostore v stavbo nove trgovske hiše. Za vse-litev bo potrebno nakupiti tudi opremo, ob otvoritvi pa bo v novem prostoru razstava knjig.

Ljubitelji knjig želijo, da bi knjižnica v novih prostorih postala prava občinska knjižnica, ki bo poskrbela tudi za potujočo knjižnico, tako kot je bilo že pred leti.

Iskati ustrezne oblike dela

Posvet s predsedniki, tajniki in blagajniki krajevnih organizacij Socialistične zveze

24. in 25. septembra so bili v Krmelju in Sevnici posveti s predsedniki, tajniki in blagajniki krajevnih organizacij Socialistične zveze, na katerih so se dogovarjali o delu v bližnjem jesenskem in zimskem obdobju.

Najpomembnejša naloga krajevnih organizacij je v sodelovanju z drugimi krajevnimi dejavniki prizadevati si za splošen napredek na vasi in v mestu. Da pa bi bili pri tem kar najbolj uspešni, je po mnenju občinskega vodstva potrebno poskati take oblike dela, ki odgovarjajo ljudem ter zagotavljajo združen nastop in akcijo.

Kot že prejšnja leta bodo javne tribune, predavanja in sestanki tudi letos najpomembnejša oblika delovanja organizacij. Krajevne skupnosti so se izkazale pri mno-

gih akcijah, zato je pomembna naloga Socialistične zveze krepiti to obliko združevanja in dela.

Na sestanku članov vodstev so govorili tudi o organizacijskih zadevah. Potrebno je urediti evidenco članstva, porabiti članarino ter marsikje povečati število članov. V kratkem bo potrebno začeti z evidentiranjem kandidatov za spomladanske volitve.

NOVICE S STUDENCA

■ **BORCI BI RADI IMELI PRAPOR.** Člani krajevnega odbora ZB so že na več sejah govorili o nakupu borčevskega prapora, ker menijo, da je prapor primeren zunanji znak organizacije. Pričakujejo, da bodo člani ZB pomagali s prispevki, pomoči pa si obetajo tudi od gospodarskih organizacij in občinskega odbora ZB NOV.

■ **NEZADOVOLJSTVO Z OSE-MENJEVALNO POSTAJO.** Na zadnjem zelo dobro obiskanem zboru volivcev je bilo slišati mnogo pritožb na račun veterinarske postaje in osemenjevalne postaje na Studencu. Po mnenju kmetov naj bi bile osemenjevalne postaje le tam, kjer je stalno možen dostop z motornimi vozili, za hribovite predele pa naj bi kupili plemenskega bika.

Knjižna razstava Kranjčevih del

Ob 60-letnici rojstva Miška Kranjca pripravlja študijska knjižnica Mirana Jarca v Novem mestu razstavo Kranjčevih samostojnih del ter iz-bora iz objav v revijah in časopisih. Za dneve pa, ko bo v Novem mestu občni zbor Slavističnega društva Slovenije, bo knjižnica pripravila ustrezno razstavo. V knjižnici menijo, da bi bilo najprimerneje pripraviti razstavo knjig, ki bodo pričale o deležu Dolenjske v slovenski književnosti.

V spodnjem toku Mirne so se zaredili sulci, ki po mnenju sevnških ribičev delajo več škode kot koristi. Ker v lovu sulce niso dovolj izkušeni, vabijo tudi ribiče iz drugih dru-žin, da jim pridejo na pomoč. Na sliki sta pred-sednik sevnške ribiške družine Jožko Košir in mali Viki Košir, ki sta v Mirni ulovila sulca, dol-gega 105 cm in težkega 10 kg. (Foto: Medved)

KOMUNALNI ZAVOD ZA SOCIALNO ZAVAROVANJE — CELJE

želi uskladiti svoje poslovanje v Sevnici s poslovanje občinske skupščine Sevnica. Zato bo namesto ob petkih posloval za stran-ke od 1. 10. 1968 dalje

vsak torek od 8. do 12. ure v prostorih občinske skupščine Sevnica.

Polovico skladov v letošnjem prvem polletju je ustvarila tovarna rasilinskih specialitet DANA z Mirne. Na sliki je pomivalni stroj v polnilnici brezalkoholnih pijač. (Foto: Vesel)

KAKO LETOS GOSPODARIJO DOMAČA PODJETJA

Zdaj je videti samo pol podobe o gospodarskih rezultatih v občini

Za obrate s sedeži zunaj občine ObS Trebnje ne dobiva podatkov

Kadarkoli želimo bralce seznaniti z gospodarskim stanjem v občini, moramo vedno posebej poudarjati, da imamo domača podjetja in obrate, katerih vodstva so zunaj občinskih meja. Prav za te obrate izčrpnosti podatkov o poslovanju ni mogoče dobiti. Na vztrajno prizadevanje vodstev družbenopolitičnih organizacij in občinske skupščine, kaže, se bo odnos počasi vendarle izboljšal.

Gospodarska umirjenost in skladnejše gibanje proizvodnje o gibanju gospodarstva je v prvem polletju dosegla večji celotni dohodek kot lani, izjema so bili le KZ Trebnje, industrijski obrat KPD Dob, HRAST iz Sentlovenca in MERCATOR, ki so bili malo pod lanskim celotnim dohodkom.

Znak boljšega gospodarjenja v letošnjem letu je manjša povečanje stroškov kot celotnega dohodka. Ker pa v podjetjih v povprečju povečali osebne dohodke za blizu desetino, je za vlaganje v razvoj podjetij ostal samo natanko tolikšen znesek kot lani.

Celoten ostanek dohodka je v lanskem in letošnjem prvem polletju znašal 290 milijonov starih dinarjev, od tega pa je bilo skoraj polovico doseženega v DANI. Obrati se kako potrebujejo lastne denarce za modernizacijo, toda s tolikim prispodopar-

jenim denarjem se ne da veliko narediti.

Umirjenost je značilna tudi za zaposlovanje. Število zaposlenih se v letu dni bistveno ni menjalo, in če upoštevamo naravni prirastek prebivalstva, je očitno, da se bo v prihodnje pritisk na zaposlovanje še povečal.

Dobro znak je znatno znižanje zalog izdelkov v letošnjem letu. Se boljše bi bili, če bi kupci blago tudi hitro plačevali. Vendar ni tako: ob koncu polletja so bili za desetino več dolžni kot lani ob istem času, prav takrat pa so predstavniki podjetij tarnali, da kupci slabo pla-

Novi ravnatelj šole v Velikem Gabru

Ker odhaja dosedanji ravnatelj osnovne šole v Velikem Gabru tov. Marjan Zamlić v pokoj, bo 1. oktobra njegovo mesto prevzel Slavko Kržan, predsednik občinske konference SZDL, ki je bil doslej zaposlen v tovarni rasilinskih specialitet DANA na Mirni.

Kovačeva kobila ni vedno bosa

Po sklepu letošnjega občnega zbora sindikalnih organizacij trebanjske občine je občinski sindikalni svet razpisal delavske športne igre. Čeprav je v občini veliko podružnic in čez 1800 članov sindikata, je na dopis prišel en sam odgovor. Ta je prispel od sindikalne podružnice delavcev občinske uprave in družbenopolitičnih organizacij, kamor šteje tudi občinski sindikalni svet...

Javne obravnave ustavnih sprememb

20. septembra so bile v treh središčih trebanjske občine, v Trebnjem, Mokronogu in na Mirni, javne razprave o predlogu sprememb ustave SFRJ. V ta namen je izvršni odbor občinske konference Socialistične zveze predhodno imenoval posebno komisijo, katere člani so vodili te razprave,

čujejo in da je v nevarnosti plačilna sposobnost nekaterih gospodarskih organizacij. M. L.

Preveč pogovarjanja, premalo dela

O nekaterih izkušnjah mladega turističnega društva v Trebnjem odgovarja na naša vprašanja njegov predsednik inž. Damjan Mlakar

— Minilo je dobro leto dni, odkar na novo obstaja v Trebnjem turistično društvo. V zatonu je letošnja turistična sezona, ki je bila bogatejša od vseh dosedanjih. To dokazujejo podatki, cestna statistika pa trdi, da se samo avtomobilski promet skozi kraj vsako leto poveča za polovico. Od turizma bi lahko imeli mnogo več dohodka, če...

«Če bi ga znali pridobiti, povzame tov. Mlakar in nadaljuje: »Toda če govorim v imenu turističnega društva, moram poudariti, da je društvo le ena oblika prizadevanja in da je marsikdaj prešlabotno, da bi lahko kaj več naredilo. Začeli smo s polemom, toda odkar smo junjsko kresno noč končali z velikim dolgom, smo popustili. Čutimo, da nas tudi pristojni premalo podpirajo, kar dokazuje tudi to, da se posebna turistična komisija občinske skupščine že mesece in mesece ni sestala.»

— Kaj je, v enem stavku

V Mokronogu ni več »rudarskega rova«

Te dni trebanjsko komunalno podjetje dokončuje popravila v mokronoški osnovni šoli, kjer je bil posedli šolski hodnik dolgo časa podprt z bruni prav tako, kot so podprti rudarski rovi. Hodnik je zdaj popravljen, šola je dobila tudi sodobna stranišča na splakovanje, ta čas pa ureja jo še kanalizacijo.

Prilavljajo odlikovanja za odposlance

Z območja trebanjske občine se je zbora odposlancev slovenskega naroda, ki je bil od 1. do 3. oktobra v Kočevju, udeležilo blizu 30 ljudi. Za letošnjo 25-letnico zbora pripravljajo v Trebnjem zanje posebna odlikovanja,

povedano, vse tisto, kar ovira, da društvo ne zaživi tako, kot bi lahko delovalo v prostoru.

V soboto občinska konferenca ZK

V soboto, 28. septembra, bo v Trebnjem 5. redna seja občinske konference Zveze komunistov. Na njej bodo obravnavali priprave na vse-ljudski odpor, razpravljali o uresničitvi sklepov prejšnjih sej ter o kadrovskih vprašanjih.

12. oktobra — obisk Obrenovca

V dogovoru s predstavni-ki pobratene občine Obrenovca pri Beogradu so vodstva družbenopolitičnih organizacij in občinske skupščine v Trebnjem sklenili vrniti obisk Obrenovčanom, ki so trebanjsko občino obiskali lanske jeseni. Predvidoma bo večja skupina prebivalcev trebanjske občine potovala v Obrenovac 12. oktobra, tako da bo lahko prisostvovala tudi slavlju občinskega praznika v tem kraju. Nadrobno-sti o obisku in pripravah bomo še sporočili.

Kongres — temelj za dejavnost

Te dni so vodstva vseh sindikalnih podružnic prejela v slovensčini napisano gradivo z zadnjega kongresa sindikatov Jugoslavije. Naloga podružnic je natančneje preučiti razpravo, sklepe in resolucije ter pri konkretnem delu graditi na njih. To je tudi sestavni del dejavnosti pred letošnjimi občinskimi zbori sindikalnih podružnic, ki bodo proti koncu leta. Druge važne naloge so še: izboljšati informiranje članov kolektivov, posebno tam, kjer imajo sedeže zunaj občine, ter preučiti delitev dohodka v posamezni delovni organizaciji.

80 let Franca Milavca

V sredo bo v Trebnjem praznoval 80-letnico življenja Franc Milavec, prvoborec, nosilec partizanske spomenice, oče treh sinov, ki so padli v prvem letu naše ljudske vstaje.

Rodil se je 2. oktobra 1888. leta na Rakeku in se po tridih letih detinstva prebavljal kot nadzornik kmetnic na železnici. Seznanjal se je z zatiranimi in izkoriščanimi, na sebi občutil veliko krivico, zato se je povezoval z naprednimi gibanji železničarjev; ob začetku vojne pa je takoj vedel, kje je njegovo mesto.

Za Franca Milavca se lahko reče, da je žrtvoval svojo družino za boljši in pravičnejši svet. Njegovi trije sinovi Marjan, Ivan in Albin so že 1941 sodelovali v partizanskih akcijah. Eden je padel v spopadu z okupatorji 29. nov. 1941, dva pa sta bila ujeta in mesec dni kasneje ustreljena.

Solze so Francu zalile oči, ko smo ga pred leti vprašali, da bi povedal kaj več o tem dogodku. Ostal je brez besed in ni smo ga hoteli več mučiti s vprašanji, ki zadevajo njegovo veliko bolečino.

Tudi sam je aktivno so-

deloval v narodnoosvobodilnem boju. Bil je član partizanske straže rajona Sentrupert in sekretar celice KP na Mirni, kjer se je izkazal kot zvest in požrtvovalen pristaš ljudske vstaje.

Danes kljub letom s svojim umirjenim korakom še prihaja na sestanke in partizanske slovesnosti. Pri mlajših zbuja spoštovanje, ki si ga je pridobil z doslednim in neuklonljivim bojem za pravice zatiranih in ponižanih.

Zato mu dvigamo čašo na zdravje za osemdesetletnico in 50-letnico skupnega življenja z ženo Marijo, kar bo praznoval prihodnji mesec.

M. L.

Živahna politična dejavnost

V soboto in nedeljo so občinska vodstva družbenopolitičnih organizacij priredila v 14 krajih v občini sestanke, na katerih so ljudi seznanjali z zadnjimi zunanje-političnimi dogodki ter jim pojasnjevali vzroke in posledice. Ljudje so se živo zanimali za različne nadrobnosti diplomatske aktivnosti. Prejšnji teden so imele sestanke tudi krajevne organizacije Zveze komunistov. Na vseh shodih so posebej poudarjali pomen ter naloge v vseljudski obrambi naše dežele.

Marjan Zamlić odhaja v pokoj

Leta in leta, odkar je postal ravnatelj osnovne šole v Velikem Gabru, smo ga srečevali sredi vsega družbenega življenja. Kadarkoli smo se dogovarjali za akcije in naloge, smo se vedno zavedali, da je Marjan Zamlić mož, na katerega se je mogoče zanesiti.

Dolga leta je bil odbornik, član različnih svetov in komisij občinske skupščine, v Velikem Gabru pa prizadeven sodelavec vseh družbenopolitičnih organizacij in društev. Kot skromen in zvest družbeni delavec, ljudski učitelj in predan borec za splošni napredek si je ustvaril ugled pri ljudeh, med katerimi je živel.

Koliko se je trudil, da bi izboljšal težavne razmere šolstva v Velikem Gabru! Pod njegovim vodstvom je šola dobila nov stanovanjski blok, šolska stavba pa je bila delno preurejena. Za njegovo neutrudno prizadevanje je dobil tudi odlikovanje predsednika republike.

Tak je Marjan Zamlić in tak nam bo ostal v spominu. Ko te dni odhaja v zasluženi pokoj in se bo preselil v svoj rojstni kraj Matulje nad Reko na Hrvaškem, mu njegovi sodelavci, vaščani Velikega Gabra in okolice ter mnogi učenci, ki so šli skozi njegovo šolo, od srca želimo dosti let, zdravja in zadovoljstva ter mirnega življenja. Pri tem pa imamo še eno željo:

Marjan, ne pozabi na naše kraje in ljudi ter nas se kdaj obišči! Še enkrat se ti za vse tvoje delo najtopleje zahvaljujemo.

CIRIL PEVEC
predsednik ObS Trebnje

TREBANJSKE IVERI

■ IZREDEN OBISK GOSTOV. Prejšnji teden je obisk v trebanjskih gostiščih dosegel vrhunec. Mnogi obiskovalci zagrebškega velešolja so se ob povratku ustavljali v Trebnjem. Bolj kot promet z osebnimi vozili je letos narasel avtobusni promet, saj v tako kratkem obdobju v kraju še nikoli ni bilo toliko avtobusov.

■ NOVA PRODAJALNA ZELENJAVE. KZ Trebnje bo v prostoru, kjer je zdaj že prodajalna mesa, odprla še prodajalno zelenjave. Prostor je že pregrajen. Zanimivo je tudi, da se je skupna prodaja mesa v kraju povečala, odkar je bila odprta tudi mesnica v Starem trgu.

■ KOPALIŠČE OBLAGAJO. Na novem kopališču je še več kot polovica dna obložena z betonskimi

ploščami. Zdaj je mogoče že natančneje videti, kakšno bo kopališče, ki bo dograjeno do prihodnje kopalne sezone, čeprav je bilo sprva obljubljeno že za letošnjo.

■ NEVARNOST JE SE VEČJA. Trebanjski most čez železniško progo postaja vse bolj ozko grlo za naraščajoči cestni promet. Odkar pa je poleti tovornjak odbil del ograje, obstaja tudi velika nevarnost za nesrečo. Ograja je bila namreč le zaščitno popravljena in ne bi zdržala nobenega voza, če bi trčilo vanjo.

■ SE EN BLOK. Nasproti osnovne šole, kjer so že trije stanovanjski bloki, bo v prihodnje zrastle še en blok. Blok bo zgrajen za trg, stanovanja pa bodo kupila podjetja in stanovanjsko podjetje.

TREBANJSKE NOVICE

Danes seja ObS Kočevje

Danes, 26. septembra, je ob 8. uri sklicana seja občinske skupščine Kočevje. Na dnevnem redu bo med drugim analiza o poslovanju gospodarskih organizacij v prvem polletju, realizacija občinskega proračuna do 30. avgusta, poročilo o problemih borcev, sprememba odloka o občinskem prometnem davku, predloga odlokov o parcelnem zazidalnem načrtu Rožne ulice v Kočevju in o maloprodajnih cenah in maržah za živilske proizvode in kurjavo ter volitve in imenovanja.

Jutri v Kočevju seja občinske konference ZK

Za jutri, 27. septembra, je ob 9. uri sklicana redna seja občinske konference ZK, ki bo v sejni dvorani komiteja. Na njej bodo razpravljali o sedanjem političnem položaju in o delu ZK v občini. Razen tega bodo izvolili delegata za IX. kongres ZK Jugoslavije in razpravljali o predlogih za možne kandidate v vodilne organe ZK Slovenije in Jugoslavije.

Dolga vas: še letos vodovod

Vodovod za Dolgo vas bo končan do zime. Polaganje glavnih cevi bo končano do 28. oktobra, nekako 12 dni pa bo trajala montaža priključkov do posameznih hiš. Glavni cevovod bo dolg 3800 m, nanj pa bodo priključili 65 hiš. Dela bodo veljala 400.000 do 470.000 din. V tem znesku je vračunanih tudi 60.000 din krajevnega samopriskevka, ni pa v njem vračunana vrednost udarniškega dela vaščanov, ki bo znašala nekaj manj kot 100.000 din. Za gradnjo vodovoda bosta prispevali tudi Vodna skupnost in občinska skupščina.

Ustanavljajo štabe civilne zaštite

V občini Kočevje ustanavljajo v teh dneh pri vseh krajevnih skupnostih štabe civilne zaštite, ki bodo pomagali ljudem v primeru naravnih nesreč ali vojne. Z ustanavljanjem teh štabov so precej časa odlašali, saj je občinska skupščina že aprila lani sprejela odlok, da jih je treba čimprej ustanoviti.

DROBNE IZ KOČEVJA

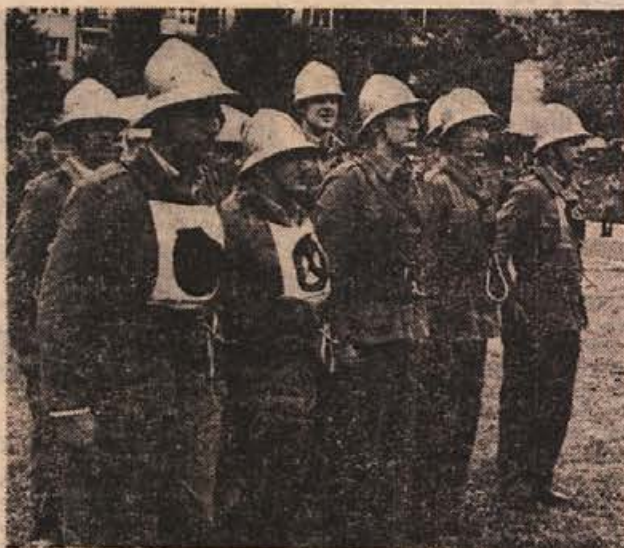
■ POLJSKE PRIDELKE IN POVRTNINO POSPRAVLJAJO. Zaradi zelo slabega vremena marsikaj ni dozorelo ne bo, predvsem krompir in fižol. Najbolje je obrodil krompir, ki je posebnost lep na njivah, kjer so zamerjali sorte semen. Tudi ne grnje, čeprav je detevno vreme. Tetave so samo z izkopom, ker je vedno mračno. Zelje ne kuže kaj prida.

■ NA TRŽNICI prodaja je veliko raznih povrtnin kmate iz drugih republik, pa tudi prekupovalci. Zelo malo je sadja in še tisto, kar ga je, je slabše kakovosti, čeprav so cene precej višje. Na tržnici in okoli nje bi moralo biti več čistote in reda.

■ ASFALTNA CESTA PROTI NOVEMU POKOPALISCU je že gotova. Sedaj urejajo drobne napise. Skoda, da niso pokrpa. li tudi pločnika na smetku nove asfaltna ceste.

■ PLOŠKE Z NAPISI »KOČEVJE« ob cestah pri vstopu v mesto so v zelo slabem stanju. Razbite so in zarjavlele, da se še komaj prečita napis. To naredi ob prvem srečanju z mestom zelo slab vtis.

■ NA FASADAH IN VRODNIH VRATIH hč se vidi, da se

Ekipa kočevskih gasilcev, ki je na komaj končanem letošnjem državnem prvenstvu dosegla doslej največji uspeh — 16. mesto v državi

NA RAZPRAVI V KOČEVJU SO MENILI:

V zvezni skupščini preveč zborov

Zaradi prenašanja pristojnosti na republike naj bi ukinili tudi socialno-zdravstveni in kulturno-prosvetni zbor zvezne skupščine

Razprava o ustavnih in volilnih spremembah za kočevski politični aktiv je bila 18. septembra. Vodili so jo znani kočevski pravnik in republiški poslanec Drago Benčina. Podobne razprave so v teh dneh tudi v ostalih večjih krajih v občini.

Prisotni so v glavnem odobrili dosedanje teze. Predvsem so se strinjali s hitrejšim prenašanjem pristojnosti z zveze na republike in občine. Predlagali so, naj bi se hitreje prenašale navzdol tudi nekatere druge pristojnosti, predvsem v zvezi z delitvijo dohodka. Menili so, naj zveza sprejema na nekaterih področjih le okvirne predpise, podrobnosti pa prepusti republiki ali celo občinski zakonodaji.

Nekateri so menili, da ima zvezna skupščina preveč zborov. Predlagali so, naj bi v gospodarskem zboru urejali tudi nekatere zadeve s področja socialnega varstva in zdravstva ter kulture in prosvete. Zvezna skupščina teh dveh sedanjih zborov ne bi potrebovala tudi zato, ker naj bi te pristojnosti v glavnem prenesli na republike in ustrezne zbornice. Razen tega so predlagali, naj bi zmanjšali število poslancev zvezne skupščine.

Nadalje so menili, naj bi na področju samoupravljanja predvidela ustava in druga zakonodaja večjo samostojnost samoupravnih organov. Predvsem so se zavzeli za

večjo samostojnost v odnosu med podjetji in bankami. Menili so, da ni prav, če veljajo enaki predpisi za velika in manjša podjetja. V zvezi s tem so predlagali, naj bi imela predvsem večja podjetja bolj proste roke v zvezi z določanjem dobe reelekcije za direktorja (vsakih

2 do 6 ali celo 8 let, pač z ozirom na pogoje v posameznem podjetju), določevanju funkcije strokovnih svetov (ki naj bi dobili večje pristojnosti), pristojnosti komisij in kolegijev itd.

Nadalje so razpravljali o vlogi SZDL pri kandidiranju in drugem. Ugotovili so, da bi bila razprava, predvsem na podeželju, živahnejša, če bi razpravljali še o morebitnih spremembah republiških in občinskih volilnih predpisov.

Anketirali bodo vse mestne družine

Anketa naj bi bila temelj, na katerem bi gradili bodoče otroško varstvo in prehrano otrok v naslednjih letih — Otroci na deželi in dojenčki v Kočevju že več let niso bili zdravstveno pregledani

Na prvi seji sveta za otroško varstvo pri temeljni izobraževalni skupnosti Kočevje so razpravljali o programu dela, o predlogu finančnega načrta sklada za otroško varstvo pri TIZ in izvolili za predsednico sveta Marijo Benčina.

Najprej so ugotovili, da bo sklad za otroško varstvo razpolagal letos z okoli 130.000,00 din. Ta denar želijo čim bolj koristno porabiti, zato bodo najprej napravili delovni program. Osnovo za

program bodo dobili tako da bodo anketirali v mestu vse družine. Vprašanja v anketi so razdeljena po posameznih skupinah: stanje posamezne družine (število otrok, dohodki, stanovanjske razmere itd.), mnenja in potrebe družin v zvezi z otroškim varstvom, prehrano otrok, otrokom pri učenju itd.

45 udeležencev na izletu knjigovodij

13. septembra je Društvo knjigovodij Kočevje — Ribnica priredilo izlet v Avstrijo in Italijo. Izleta se je udeležilo kar 45 članov, ki so bili navdušeni nad prijetnim potovanjem. Člani mislimo, da je prizadevanje predsednice društva vredno pohvale, saj tako lepo skrbi za poživitev dejavnosti.

A. S.

Trgovina v zraku

Predračun za gradbeno dela za novo trgovino pohištva, ki jo namerava TRGOPROMET urediti v zgradbi na Ljubljanski cesti 17 v Kočevju, znaša 350.000 din. Projekt predvideva, da bi v zgradbo vgradili samo železnih traverz kar 8 ton. TRGOPROMET je nameraval urediti prodajalno še letos, vendar so zagotovili v te namene 100.000 in manj. Računali so, da bo obnova precej cenejša. Po predpisih morajo imeti pred začetkom gradnje zagotovljen ves denar, zato mora samoupravni organi to investicijo ponovno proučiti, in če se zanjo odločijo, zagotoviti tudi manjkajoči denar.

OB VISOKEM JUBILEJU GASILSKEGA DRUŠTVA KOČEVJE

Devetdeset let v boju z ognjem

Društvo so ustanovili kočevski Nemci — V stari Jugoslaviji je bilo leglo nacizma — Šele po osvoboditvi je dobilo pravi človekoljubni značaj

Prostovoljno gasilsko društvo Kočevje bo v nedeljo, 29. novembra, praznovalo 90-letnico ustanovitve. Društvo so ustanovili 18. februarja 1878 kočevski meščani. Njegov prvi predsednik je bil takratni trgovec Georg Röthel. Društvo je hitro napredovalo in je imelo že prvo leto 102 aktivna člana in 70 podpornih. Nabavljali so gasilsko orodje in zgradili gasilski dom. Društvo je bilo strogo nemško in Slovenec niso radi sprejemali vanj.

Leta 1918 je padel mejni kamen na Jasnici, ob stari cesti Ljubljana—Kočevje, ki je imel napis »Grenze des Herzogthums Gottsche« (tj. »Meja vojvodine Kočevje«) in je bil ponos Kočevjarjev. Od takrat naprej se je v Kočevju in na celotnem kočevskem območju marsikaj temeljito spremenilo, tudi pri gasilstvu.

V stari Jugoslaviji je društvo obdržalo nemški značaj in ni hotelo vstopiti v Jugoslovansko gasilsko zvezo. Niso se namreč hoteli odreči nemškemu poveljstvu. S pristankom oblasti se ustanovili celo svojo nemško Kočevsko gasilsko zvezo. Tako so takratne jugoslovanske oblasti prvič popustile tudi gasilec, kar je bilo kasneje tako usodno. To je namreč omogočilo, da so postala kočevska gasilska društva močne enote organiziranega nacifasizma pred drugo svetovno vojno in med okupacijo. Njihovo razdiralno delo je prenehalo šele 1942, ko so se Kočevjarji prostovoljno za vedno izselili iz Kočevja. Na kolodvor jih je takrat spremljala godba kočevskega gasilskega društva.

Po osvoboditvi naše domovine je dobilo gasilstvo nove naloge in dolžnosti. Prerogovno gasilsko društvo Kočevje se je hitro znašlo. Pridobivali so čezlo nove člane, izbrali vodstvo, izpopolnilo gasilsko orodje, popravilo porušeno

ni gasilski dom itd. Razen tega so gasilci pomagali očistevati porušeno mesto in usposabljalni svoje članstvo za strokovne in uspešne posege pri požarih in drugih nesrečah.

Danes prostovoljno gasilsko društvo Kočevje dobro dela, čeprav se pogosto otepa z različnimi težavami, predvsem s pomanjkanjem denarja in slabšim posluhom nekaterih delovnih kolektivov za potrebe gasilstva. Pa tudi mladi kočevski občani bi lahko pokazali več razumevanja za to plemenito in ljudem potrebno dejavnost ter množičneje vstopali v prostovoljno gasilsko društvo.

Gasilec za njihov visoki jubilej in dosežene uspehe občani iskreno čestitamo ter se jim zahvaljujemo za uspešno varovanje družbenega in zasebnega premoženja. —ko

PROGRAM

slavesnosti ob praznovanju 90-letnice Prostovoljnega gasilskega društva v Kočevju

Sobota, 28. septembra:
Ob 17. uri predvajanje filmov z gasilsko tematiko v dvorani kina JADRAN V Kočevju.

Ob 19. uri slavnostna seja GD Kočevje v klubski sobi Doma telesne kulture.
Ob 19.30 uri slavnostni sprejem v hotelu PUGLED, ki ga priredi pokrovitelj proslave inž. Miha Briški, predsednik občinskega sindikalnega sveta.

Nedelja, 29. septembra:
Ob 8.30 uri sprejem gostov na prostoru pred železniško postajo v Kočevju.

Ob 9. uri zbor vseh uniformiranih gasilcev pri železniški postaji.

Ob 9.30 uri sprejem v mesto in mimohod.

Ob 10. uri pri spomeniku slavnostni govor in podelitev priznanj.

Ob 1. uri demonstracija gasenja z ročnimi gasilnimi aparati, ki jo bo izvedla tovarna PASTOR iz Zagreba.

Četrtek bo prost

Občinska konferenca SZDL in občinska skupščina Kočevje sta predlagala delovnim kolektivom, naj bi imeli v četrtek, 3. okt., dela prost dan. Namesto v četrtek naj bi delali eno izmed prostih sobot.

Prireditve »Mladina sebi in vam« so 14. septembra organizirali v Seškovem domu v Kočevju »Atoli« in mladinski klub. Na njej so nastopili: ansambel »Atoli« s svojimi pevci, miss Jugoslavije Nataša Kosir, pevca protestnih pesmi in recitatorji, organiziran pa je bil tudi razgovor s predstavniki športnih društev in brigadirji. Dvorana je bila nabito polna poslušalcev. »Atoli« se že dogovarjajo, da bi pomagali organizirati podobne prireditve tudi v drugih krajih Dolenjske in Bele krajine (Foto: Jelenovič)

KOČEVJSKE NOVICE

Učiteljica Krista Kmetova, doma iz Ribnice na Dolenjskem, zadnjič med svojimi učenci osnovne šole pri Gregorju na Slemenih. Konec junija je odšla v pokoj. Ves svoj trud in ljubezen je vsa dolga leta službovanja razdajala šolskim otrokom, ki so ji nadomeščali tudi družino. Težko jih bo pogrešala in tudi otroci njo. Pa ne gre daleč od njih, ostane v ribniški občini, svojem rojstnem kraju, ker bi se težko ločila od prelepe Dolenjske. Otroci in starši šole pri Gregorju ji za vse izrekajo toplo zahvalo. (Foto: France Modic)

Gregoričeva hiša — najlepša

TD Ribnica razdelilo okoli 50 nagrad in diplom za najlepše hiše — Stanovalci v novih blokih zatajili — Nagrajeni tudi učenci osemletke

Upravni odbor turističnega društva Ribnica je 16. septembra nagradila stanovalce oziroma lastnike hiš, ki so imeli najlepše urejene fasade hiš, vrtov, balkone, okna in okolico hiš. Seveda je posebna komisija, ki je hiše in okolico ocenjevala, upoštevala tudi, koliko in kakšno cvetje imajo na vrtovih, oknih in balkonih.

Nagrajeni so bili: prvo nagrado 80,00 din je dobil Anton Gregorič; po 60,00 din so prejeli Franc Mihelič, Jože Oswald in Janez Picsek; po 40,00 din so prejeli Alojz Fajš, Lado Peterlin in Jože Tanko, Gorenja vas; po 30,00 din so prejeli Ciril Abrahamsberg st., Ivan Ilc, Edo Tanko in France Zbačnik; po 15,00 din

so prejeli Pavel Andoljšek, Alojz Češarek — ključavničar, Anton Češarek, Ivan Drobnič, Stane Goršič, Alojz Hren, Franc Ilc, I. Klinar, Stane Košir, Anton Kovačič, Ludvik Lavrič, Malči Pelc, Anton Sobar in F. Tomazin. Posebno nagrado v znesku 50 din so dobili učenci osnovne šole Ribnica, ki tudi pomagajo pri raznih delih za lepšavo Ribnice. Ta nagrada je namenjena za nakup semen in cvetja.

Pohvale so dobili: Franc Andoljšek, Ivan Arko, Janez Arko, Dora Divjak, Draga Drobnič, Jože Gril, Jože Ilc (št. 90), Stane Jeriha, Zvonimir Klčko, Franc Klun, Jože Klun (Struška ul.), Janez Knol, Jože Kozina, Alojz Lov-

šin (Bure), J. Lovšin (št. 118), Ivan Ložar, Mimi Oražem, Janez Peček, Marija Pokovec, Olga Pucelj, Ivan Rober in Drago Turnšek.

Upravni odbor je ugotovil, da dobiva Ribnica vedno lepšo podobo. Precej hiš in stanovanj je še bilo, ki bi prišla v poštev za nagrado, vendar so jih kazile nekatere pomanjkljivosti, ki bi jih bilo mogoče odstraniti. Ponekod je celoto kazil neurejen vrt (gnijoča površina), drugod poleg rož na balkonih razstava perila itd. Zal pa je komisija, ki si je Ribnico ogledovala, tudi opazila, da prav stanovalci nekaterih novih blokov najmanj skrbijo za zunanji videz svojih stanovanj oziroma zgradb.

Kmetje zaupajo zadrugi

Kmetijska zadruga Loški potok je kljub zastoji na trgu z živino letos uspešno poslovala

Kmetijska zadruga Loški potok je v prvih šestih mesecih letos dobro gospodarila, saj je fakturirano realizacijo povečala za 27 odstotkov, celotni dohodek pa za 25 odstotkov (oboje primerjano z istim obdobjem lani). Manj razveseljiv je podatek, da kupci dočujejo 33 odstotkov več. Zato ima zadruga težave z obratnimi sredstvi.

K večjemu celotnemu dohodku je precej pripomogel večji promet z lesom. Z dohavo lesa ni težav, ker ga dobijo od zasebnikov.

Kakor druge kmetijske organizacije tako ima tudi po-

toška težave s prodajo klavne živine. Kmetje bi živino radi prodali, kupcev pa ni. Razen tega je tudi odkupna cena živine nizka.

Delovni kolektiv šteje vsega 9 zaposlenih. Ti ljudje so ustvarili v prvem polletju 126.385 din dohodka ali za 12 odstotkov več kot lani. Vsekakor lep napredek.

Kmetijska zadruga uživa pri prebivalcih precejšnje zaupanje, saj vedo, da se vodstvo zadruge trudi, da bi prodalo čimveč blaga, ki ga ima in napredaj kmetje.

Nered okoli Jurija

Stroški popravila cerkvice sv. Jurija pri starem gradu nad Ortnekom so bili precejšnji. Zato je toliko bolj nerazumljivo, da se za cerkvico, ki je kulturni spomenik, sedaj nihče ne zanima. Opeka na strehi cerkvice je na več krajih razbita, tako da ob deževnih dneh voda pronica v prostor in ga uničuje. Okrog stavbe je še polno sledov graditelja, menda je bil to bivši Gradbenik. Tu opaziš gradbeni material in drugo šaro, ki spada drugam, ne pa na ta kraj. Cerkvica z razvalinami starega ortneškega gradu je za turiste zanimiv kraj, v katerega radi zahajajo. Zato pa nam ne more biti vseeno, kakšni so naši kulturni spomeniki z najbližjo okolico.

"Kaj naj počne krajevna skupnost brez denarja?"

pravi Jože Mohar, predsednik krajevne skupnosti

Jožeta Moharja, predsednika krajevne skupnosti Loški potok, sicer pa poslovojni nove trgovine »Hrib« na Hribu, sem dobil v kletnih prostorih trgovine, kjer so velika in lepa trgovska skladišča. Takoj sva se zapletla v pomenek o delu in težavah njihove krajevne skupnosti.

Naša krajevna skupnost, je povedal, obsega ves Loški potok. Kakor je kraj velik, tako so veliki tudi problemi, s katerimi se ubadamo. Radi bi uredili marsikaj, vse je nujno potrebno, denarja nimamo pa nobenega.

Lani smo izvolili polovico članov odbora KS in si zadali precej nalog. Tedaj smo imeli nekaj denarja in ga porabili, kakor smo vedeli in znali. Sedem milijonov dinarjev smo porabili v zadnjih dveh letih za popravilo kulturnega doma, nekaj pa smo prispevali tudi za novi gasilski dom v Retjah. Zdaj smo nekaj dolžni in ribniška Komunala nas terja za 250.000 dinarjev za popravilo poti na Tabor. Kje naj vzamemo denar?

Od občine nismo dobili letos še ničesar, lani pa 200 tisoč starih din in poravnali smo nekaj dolgov. Sicer pa je občinska dotacija tako majhna, da si nimamo za njo kaj pomagati. Samoprispevka tudi ne moremo razpisati, ker ga že plačujemo za šolstvo, drugih lastnih virov pa nimamo. Skratka, naša krajevna skupnost je brez denarja.

Kako priteka samoprispevek za šolo?

Krajevni samoprispevek za gradnjo in dograditev šol v ribniški občini je do konca avgusta dotekal tako: od kmetov 25.000,00 din (plan do konca leta 60.000,00 din), od obrtnikov in drugih samostojnih poklicev 26.000,00 din (plan do konca leta 45.000,00 din) in od zaposlenih v delovnih organizacijah, upokojencev, pripadnikov milice in JLA ter zaposlenih pri zasebnih delodajalcih 260.000,00 din (plan do konca leta 600.000,00 din). Razen tega je občinska skupščina poslala delovnim organizacijam pogodbe, da bi vplačale za gradnjo šol iz skladov razliko med 2 odst. neto in 2 odst. bruto osebnimi dohodki. Pogodbo sta že podpisali in denar nakazali PLETILNICA Sodražica in KOVINSKO PODJETJE Ribnica, medtem ko jo bodo ostali predvidoma do konca tega meseca.

celo nekaj dolgovi ima, in res ne vem, kaj in kako naj delamo. Ne znam si namreč predstavljati, kaj naj počne krajevna skupnost brez denarja, posebno še, če je kup nujnih stvari.

Zapisniki, ki jih pišemo na različnih sestankih in jih pošiljamo na občino in ne vem kam še vse, niso dovolj. O nekaterih stvareh govorimo in pišemo že leta, pa nič ne pomega.

Katero so najnujnejše stvari pri nas? Dokončati bi morali potoški vodovod, in sicer v Mali Log in Segovo vas. Kadar je suša, morajo v Mali Log voziti iz Travnika, v Segovi vasi pa je zajetje našega vodovoda, vode pa še nimajo. Radi bi tudi asfaltirali cesto skozi Hrib, okrog 400 metrov. Načrti so že, potrebujemo pa okrog 20 milijonov.

V Loškem potoku imamo zelo slab sprejem programa TV, zato bi radi postavili TV pretvornik. Potrebni bi je okrog 15 milijonov. Zdaj je tu okrog 10 televizorjev, če bi bil sprejem dober, bi jih še mnogo ljudi kupilo. In še: cest IV. reda pri nas nihče ne popravlja. Naši cestarji, določeni za popravilo potoških poti, delajo kdove kje, na cestah sploh ne. Naj Komunala to uredi. Čas bi tudi bil, da dogradi KGP cesto proti Ložu. Zgrajena je že z obeh strani, le v sredini še manjka 2-3 kilometre. Iz Loškega potoka gre letno do 10.000 kubičnih metrov lesa in zanima nas, kje je denar, ki bi od lesa moral biti porabljen pri nas.

F. Grivec

Nekateri so spet na veliko kupovali

»Vojna« mrzliza je zajela tudi nekatere predele v Ribniški dolini. Nekateri trgovci so ostale brez soli, pa tudi sladkor ima spet veljavo, kot že dolgo ne. Dobro gre v prodajo tudi nekatero drugo prehransko blago. Trgovci so tega veseli, saj bo v marsikateri trgovini prav na račun »vojne« psihoze v tem mesecu dosežen velik promet. Toda kakor vse potrošniške mrzlice, ki so bile pred to, se je tudi ta kmalu unesla. Vendar ne želimo nikomur, da bi mu propadlo v kleti toliko in toliko sladkorja, soli moke in še kakšne druge dobrrote.

Cene v Kočevju in Ribnici

Pretekli ponedeljek so veljale v trgovinah s sadjem in zelenjavo v Kočevju in Ribnici naslednje maloprodajne cene:

Kočevje:	Ribnica:
(cena v din za kg)	(cena v din za kg)
krompir	0,65
svetle zelje	0,70
kislo zelje	1,85
fižol v zrnju	5,20
čebula	2,30
česen	10,70
solata	2,30
paradižnik	2,00
paprika	1,80 in 2,40
korenje	1,85
petersilj	3,16
pesa	1,80
cvetna	2,45
kumare	1,60
jabolka	2,45
hruške	3,30
limone	6,20
banane	6,20
grozdje	3,40
slive	2,10
jajca (cena za kos)	0,65
	0,70

V „JELKI“ so imeli manjši promet

Letos trgovsko podjetje »JELKA« iz Ribnice zgubilo 4 lokale — Prevzela jih je kmetijska zadruga — Ljudje bi radi še mlečno restavracijo

Trgovsko podjetje »JELKA« Ribnica je v prvem polletju ustvarilo za 12 odst.

Upokojenski izlet

Ribniški upokojenci organizirajo izlet v Trbiž (Italija). Na pot nameravajo 6. oktobra s 40-sedežnim avtobusom. Cena bo za tiste, ki že imajo potno dovoljenje, 45,00 din, za one, ki ga nimajo, pa 50,00 din.

Srebro za Klemenca

Na zadnji seji upravnega odbora Turističnega društva Ribnica so podelili predsedniku Andreju Klemencu diplomu in srebrno značko. Klemenca je odlikovala za njegovo delo in zasluge na področju turizma Turistična zveza Slovenije.

Nova proizvodnja

Občinska skupščina Ribnica bo v teh dneh prevzela zgradbo ukinitvenega obrata »TORBICE« v Sodražici. Vse kaže, da bo občinska skupščina že okoli novega leta v teh prostorih uspelo organizirati novo proizvodnjo. Razgovori so se že začeli. Tako bodo nekateri Sodražani spet dobili delo, ki so ga izgubili ob ukinitvi »TORBICE«.

stotkov manjšo realizacijo kot v istem obdobju lani. Manjši poslovni uspeh je bil zato, ker je prevzela kmetijska zadruga Ribnica štiri njihove lokale. Nekaj je k temu pripomoglo tudi to, da sta dva lokala, katera je podjetje adaptiralo, začela obratovati šele v maju.

Kljub vsemu pa je treba priznati, da je kolektiv, čeprav okrnjen, imel letos lepe uspehe. Povečali so izbiro blaga, saj potrošnik danes lahko dobi v lokalih JELKE skoraj vse, kar si želi. Tudi cene so konkurenčne. Veliko je bilo narejenega za modernizacijo trgovskih lokalov. Skoraj vse trgovine so preurejene in nudijo kupcu prijeten videz.

Prepričani smo, da bi bilo potrošnikom zelo ustrezno, če bi podjetje odprlo mlečno restavracijo, kjer bi prodajali mlečne proizvode in brezalkoholne pijače.

Prav bi bilo tudi, da dobi Ribnica še eno trgovino s špecerijskim blagom. Ribnica je upravno, politično in gospodarsko središče občine. Občani, ki prihajajo sem po opravkih, običajno obiščejo tudi trgovine. Pa tudi Ribnica ima iz leta v leto več prebivalcev, ki si tu postavljajo domove. Rastočo kupno moč prebivalcev je treba upoštevati in seveda z njo večje povpraševanje. Za trgovsko podjetje JELKA velja, da se hitro prilagaja potrebam.

Pogodba še ni sklenjena

O dograditvi osnovne šole Sodražica se razni pristojni pogovarjajo že od 23. junija, pogodbe za dograditev pa še zdaj (vsaj do pretekega tedna) še niso sklenili. Upravni odbor sklada za gradnjo in dograditev šol v občini Ribnica se bo moral zaradi pogodbe še enkrat sestati. Glavna vzroka, da pogodba še ni sklenjena, sta: precejš-

nja nespretnost Stanovanjske komunalnega podjetja pri kalkulacijah in ker je upravni odbor sklada šele konec avgusta izdelal program gradnje in dograditev šol, čeprav je imel čas od konca marca naprej. No, kljub temu, kot smo zvedeli, dograditev v Sodražici lepo napreduje in bo šola končno po 20 letih le dograjena.

RIBNIŠKI ZOBOTREBCI

■ PRED STARO OBČINO. Kakor imenujejo stavbo, v kateri je imela pred leti prostora občinska uprava, je bilo te dni zelo živahno. Lastniki mopedov so pripeljali na pregled svoje jeklene konstrukcije. Bila je namreč letna registracija teh vozil. Ob tej priložnosti je imel ribniški zasebni mehanik veliko dela. Moped je moral biti pač povsem sposoben za vožnjo.

■ PO KVALITETNEM MESE. In mesnih izdelkih že dolgo slovi mesarija v Sodražici. Njen bivši poslovođa je zdaj ustanovil zasebno mesnico in stranke spet prijetno presenetil. V njegovi mesariji so namreč med prvimi pocenili meso. Tako stane sedaj kilogram govejega mesa 5,00 (za flam) do 10,00 din (prvo-zazredno meso).

■ SOLA V SODRAŽICI JE ZE DOBILA NOVO OBLEKO. Grad-

beni skupina Stanovanjske komunalnega podjetja iz Ribnice se je potrudila in delo opravila hitro. Sedaj urejajo fasado na stavbi Partizana, ki je poleg šole.

■ NAJVEČJA LJUBITELJICA CVETJA in rož v Sodražici je Marija Mravljica, ki vodi frizerski salon. Mravljietova sama neguje cvetlični nasad pri stavbi sredi trga, v kateri stanuje. Tudi na oknih stanovanja ima polno različnih rož. Mravljietova je znana ljubiteljica rož in si že vsa leta, odkar je v Sodražici, prizadeva, da bi bili javni nasadi v trgu čim lepši in da bi bilo čim več rož.

■ PRODAJNO SKLADIŠČE RAZNEGA GRADNENEGA MATERIALA ima Stanovanjsko komunalo podjetje Ribnica v stavbi blizu železniške postaje v Ribnici. V stavbi, v kateri je skladišče, so nameravali urediti kegljišče. Zaradi pomanjkanja denarja pa je načrt padel v vodo.

Najbrž se ne bodo več smejali ...

Cez poletje je davčna služba občine Črnomelj po krajevnih središčih skupno z odborniki in predstavitelji, kdo izmed kmetovalcev bi lahko poravnal večletne davčne dolge in kdo v resnici nima denarja. Izkazalo se je, da imajo nekateri lepa posestva, lepe lokoche, davkov pa še več let niso plačali in se smejijo tistim, ki so obveznosti v redu plačevali. Poslej se najbrž ne bodo več smejali, ker so na seji občinske skupščine sklenili proti njim ukrepati. Prodali jim bodo zemljo, če pa zanjo ne bo interesentov, se bo občina vključila nanjo in se pojavila kot dedič pri zapuščini.

Kemična čistilnica gre v likvidacijo

Zaradi nedonosnega poslovanja je bila že novembra lani v črnomeljski pralnici in kemični čistilnici uvedena prisilna uprava. Ker pa se rentabilnost poslovanja tudi v času prisilne uprave ni izboljšala, predvsem zaradi okvar in zastoj v delu zaradi dotrajenih strojev, so na zadnji občinski seji prisilno upravo ukinili in izglasovali redno likvidacijo. Za likvidatorja je bil imenovan Franc Cimerman, načelnik oddelka za gospodarstvo.

Dogovorili so se, da bo po redni likvidaciji kemično čistilnico in pralnico prevzelo Stanovanjsko podjetje Črnomelj, ki je pripravljeno delovne prostore urediti v skladu z zahtevami inšpekcije, razen tega pa bodo nabavili nove stroje.

V kmetijsko šolo že 30 prijavljenih

Kljub temu da uradnega razpisa za vpis v dveletno kmetijsko šolo v Črnomlju še ni bilo, so po krajevnih organizacijah SZDL zbrali že več kot 30 prijav. Največ zanimanja so doslej pokazali v Gribljah, v okolici Črešnjevca, Adlešič in Doblič, medtem ko se okoli Črnomlja, Dragatuš in Vinica niso izkazali.

Pogoji šolanja so zelo ugodni, saj bodo slušatelji prispevali le 200 din šolnine letno, medtem ko bo družbo veljal vsak učenec 1200 din. Med prijavljenimi sta tudi dve dekleti. Predvidevajo, da se bo pouk v kmetijski šoli začel novembra.

ČRNOMALJSKI DROBIR

■ GIMNAZIJSKA MLADINA bo danes, 26. septembra ob 20. uri nastopila v Prosvetnem domu s prireditvijo »Trenutek skupine 68«. V soboto zvečer pa bodo mladinci iz Kočevja z domačim ansamblom Pusejce pripravili zabavno-glasbeni večer.

■ VEČINA VINOGRADNIKOV s Stražnjega vrha, Maverlena in Dobličke gore je šla v nedeljo, 22. septembra, trgati kljub neugodnemu vremenu in sklepu občinske skupščine, da se trgati začne šele 28. septembra. Občinska inšpekcijska služba zaradi slabega vremena in gnjila grozdja ne namerava izvajati ukrepov. Ker je od poldneva naprej nepregledna lila, je slabo vreme trgajo tako pregledno domov. Tudi trgajo v hotelu zaradi slabega vremena ni uspela.

■ KER JE SLISATI, da se v več vseh črnomeljske občine pojavlja želja po predstavah potujočega kina, prosí Zavod za kulturno-prosvetno dejavnost, naj se pri njem zglašijo interesenti za pred-

Geltarjevi iz Črnomlja so kot mnogi drugi kmetovalci pred dnevi izkopavali krompir. Z letošnjo letino so zadovoljni, saj je krompir debel, pa še veliko ga je. (Foto: R. Bačer)

DA BI SE V KOLEKTIVU PRAVILNO ODLOČILI!

Od združitve se obeta precej koristi!

Kolektiva podjetij ZORA in IMV pred odločitvijo - Z združitvijo bi oba precej pridobila, hkrati pa bi bil razvoj ZORE zagotovljen

Ceprav gre črnomeljski lesnoprredelovalni industriji ZORA letos celo bolje kot lani, so začeli razmišljati o združitvi z novomeško tovarno IMV. Med razlogi, ki sta vodstvo podjetja in delavski svet navedla k temu, je zlasti gledanje v prihodnost. V zadnjem času so se v ZORI začele pojavljati težave zaradi nižjih cen nekaterim izdelkom in zmeraj hujše konkurence na lesnem tržišču, obenem pa je vprašanje, koliko let bi podjetju s

sedanjo dotrajano in zastarelo strojno opremo kupčija še cvetela. Ker je podjetje v zadnjih treh letih zelo uspešno sodelovalo z novomeško tovarno avtomobilov, za katero izdelujejo kosovno pohištvo za prikolice, so menili, da bi bilo še najpametneje držati se tega dela. Hkrati pa je tudi IMV pokazal zanimanje za ZORO.

Tovarna avtomobilov povečuje proizvodnjo prikolic od 2.000 na 6.000 letno. Če bi

ZORA postala samostojen obrat tovarne IMV, bi lahko uvedla serijsko proizvodnjo pohištva za prikolice. V tem primeru bi dobila program razvoja, možnost razširive in več zaposlenih. Z naraščanjem proizvodnje in storilnosti pa bi se občutno povečali tudi osebni dohodki.

Izračunali so, da bi proizvodnja pohištva za prikolice zaposlila 97 delavcev, da bi na žagi lahko dobilo delo 67 ljudi, medtem ko bi semiški obrat z istim številom zaposlenih še obdržal staro proizvodnjo, dokler ga ne bo mogoče usposobiti za delo v avtomobilski industriji.

Z združitvijo bi ZORA samo pridobila, kar je razvidno že iz naslednjega podatka: proizvodnja bi takoj narasla za 6.180.000 din, število zaposlenih pa bi se povečalo za 42. Toliko zaenkrat, že v letu 1970 pa IMV planira proizvodnjo 10.000 prikolic, tedaj pa bo lahko tudi ZO-

RA se bolj razširila proizvodnja in povečala kolektiv. Edini pomislek je: kaj, če bi se trg nasitil s prikolicami?

Zadnji dve leti so se družbene dajatve na področju zasebne obrti precej povečale, vseeno pa so še zmeraj zelo nizke. Letos bo občina dobila od vseh zasebnih obrtnikov 367.624 din. Všteti pa ni so gostilničarji. Ti morajo letos obvezno voditi poslovne knjige, njihova dokončna davčna obremenitev pa bo izkazana šele v prihodnjem letu.

Ko je o obdavčitvi zasebne sektorja tekla beseda v občinski skupščini, je bilo precej vroče. Več jih je podarjalo, da je obrt potreb

na in da bi jo kazalo še v bodoče podpirati, vendar pa je treba paziti na pravilno obdavčitev, ki naj bo enaka kot za družbeni sektor. Zavezanci pa so se za odločnejši boj proti spekulantom, šušmarjem in tistim, ki očitno bogatijo, pa ustvarjene dobrine niso plod njihovega osebnega dela.

Obrtniki so zahtevali učinkovitejšo in doslednejšo delo uslužbencev davčne uprave. Predlagali so, naj ta oddelek okrepijo s strokovnjaki, da bi lahko stopili na prste vsem, ki družbi ne dajejo tega, kar ji pripada. Morali bi pritrčiti peruti tudi »bolehnem«, ki so krevlja-sto hodili vse do invalidske upokojitve. Že naslednji dan pa je marsikdo vzravnal kot sveča in odšel dela od jutra do noči - zasebno. Takih primerov so navedli več.

Splošna ugotovitev je bila, da je bilo doslej preveč popuščanja in da občina ni izkoristila niti ukrepov, ki bi jih lahko. Vzrokov za tako stanje je več. Vsekakor pa bo v prihodnje drugače, tako vsaj je bilo na seji odločno rečeno. Z večjimi pristojnostmi, ki jih dobiva davčna služba v kaznovanju, in s kadrovsko okrepitevijo na bo lahko kos svojim nalogam.

Otavec in Rodine dobila elektriko

Elektrifikacija vasi Otavec in Rodine je problem, ki se vleče kot jara kača, pred kratkim pa so le našli primerno rešitev. Občinska skupščina Črnomelj je sprejela sklep o raketju 102.377 din posojila, podjetje Elektro pa bo posojilo odplačevalo. Računajo, da bodo elektrifikacijska dela kmalu končana.

Ugotovili pa so, da to nista poslednji vasi v črnomeljski občini, ki čakata na elektriko. Na Vrtači je še okoli 40 hiš, v katerih svetijo s petrolejkami. Ker so prebivalci teh hiš večinoma delavci semiške ISKRE, je tovarna v prihodnjem letu pripravljena prispevati za napeljavo električnega toka.

Kmetje nimajo več zaupanja

Javne razprave o problematiki kmetijstva so bile organizirane v Dragatušu, na Vinici, na Sinjem vrhu, v Starem trgu, v Gribljah in v Adlešičih. Kljub temu da je bila obravnavana snov zanimiva za vse kmetovalce, na udeležba na razgovorih ni bila zadovoljiva. Na terenu prevladuje mnenje, da gre na področju kmetijske politike vendarle za velik premik, hkrati s tem pa malokdo verjame, da bi bila sprejeta stališča uresničena. Veliko pripomb je bilo tudi glede tega, ker obravnavani osnutek stališč do kmetijske problematike predvideva zlasti dolgoročne ukrepe, ne nakuzejo pa rešitev, ki so potrebne takoj.

Semičani zahtevajo denar!

V Semiču so zgradili nov stanovanjski blok, v katerem ima večino stanovanj kupljenih tovarna ISKRA, obenem pa so v isti stavbi zgradili iz tovarniških sredstev tudi prostore za otroški vrtec. Varstvene ustanove v Semiču doslej niso imele, zato na otvoritev vrta komaj čakajo. Prostori so končani, vendar denarja za opremo ni in tako morajo otroci čakati doma.

Semičani menijo, da bi morali denar za opremo vrta dobiti iz občinskega sklada za otroško varstvo, v katerem se bo letos nabralo okoli 50.000 din. Svoje zahte-

vo so semiški odborniki povedali na občinski seji, s pojasnilom, ki so ga dobili, pa niso bili zadovoljni.

V skladu je denarja mnogo manj, kot bi ga potrebovali, razpoložljivih 50.000 din pa so v celoti namenili črnomaljskem vrtcu. Ta vest je Semičane še bolj razburila.

Ker je ISKRA že toliko dala za družbene potrebe in tudi vrtec v celoti zgradila, zahtevamo za opremo varstvene ustanove denar iz občinskega sklada. Odgovor na našo prošnjo pa zahtevamo v roku 8 dni, - je na seji energično povedal semiški odbornik Franc Košir.

Bo rudnik v temi?

— V stari Jugoslaviji so agente, ki so nabirali naše ljudi za delo v tujini, preganjali žandarji, danes pa ta posel mirno opravljajo Zavod za zaposlovanje in nihče mu nič neče, — je jezno izjavil eden izmed vodilnih v kanizarskem rudniku.

— In zakaj? Sest izmed 9 električarjev, kolikor je bilo zaposlenih, je odpovedalo službo in odšlo na delo v tujino. Rudnik je razpisal mesta električarjev v več slovenskih časopisih in ponujal celo družinska stanovanja, toda do zdaj se niso nobenega dobili. Razen električarjev so šli v »fremda« še trije kvalificirani rudarji.

Olje za 30 par dražje

V zvezi z odlokom Zveznega izvršnega sveta so morali tudi črnomaljski odborniki določiti olju višjo ceno. Doslej je veljal liter jedilnega olja 4.70 din, po novem pa bo za 25 oziroma 30 par dražji.

BELT bo imel svoj časopis

V črnomaljski železnicarski in strojni tovarni BELT so ugotovili, da je v kolektivu obveščanje precej pomanjkljivo, zato so se odločili izdati tiskovni glasilo. V kratkem bo izšla prva številka tovarniškega lista »Naše delo«, ki bo izhajal občasno v nakladi 650 izvodov. Vsi delavci bodo list dobili brezplačno.

NOVICE
črnomaljske komune

Tribuna za spomin

Ondan sta dva možaka sedela pred Mercatorjevo samopostrežnico ter ob pivu prijetno kramljala. Pa pravi eden:

— Poglej no, tri tedne je že minilo od partizanskega srečanja, a tribuna še zmeraj stoji.

— Kaj boš kritiziral — de drugi. — Srečanje je bilo tako pomembno, da bo tribuna najbrž kar ostala. V trajen spomin na ta dogodek.

Ustavne spremembe odobravajo

Na področju metliške občine so se začele v vseh tečajih krajijske javne razprave o ustavnih spremembah. Člani izvršnega odbora občinske konference SZDL so že imeli sestanek na Suhorju, v Gradcu, Podzemlju in Metliki ter so občanom pojasnjevali vzroke in bistvo ustavnih sprememb. Kakor je bilo videti na teh razpravah, ljudje pozdravljajo demokratizacijo ustavnega sistema, zlasti spremembe v zboru narodov, kjer naj bi bile republike tudi glede na število članov enakopravno zastopane.

SZDL se bo zavzela za oživitve »Partizana«

Za letošnje jesensko-zimsko obdobje pripravljajo v občinski konferenci SZDL Metlika obširne delovne načrte. Razen dela, ki ga bodo imeli v zvezi s pripravami na volitve in z evidentiranjem kandidatov, se nameravajo zavzeti predvsem za oživitve dela z mladino v okviru TVD Partizan. Prav tako bodo spodbujali delo v klubih ter razne oblike kulturnega delovanja. Obširneje bomo o tem še pisali.

V Gradcu lepi načrti čakajo

Gradaški grad bi lahko postal znamenita turistična točka — Možnosti vsekakor ima!

Rudi Dim, tajnik krajevnih skupnosti

Rudi Dim star. je eden izmed Gradčanov, ki si je vrsto let prizadeval za napredek kraja. Ima več funkcij, med katerimi je tudi tajniško mesto pri krajevnih skupnosti. Ko sva se pogovarjala o življenju o Gradcu, je povedal zanimive stvari:

— Naša krajevna skupnost ima lepe načrte za razvoj kraja, kjer ni nobene industrije in večjega podjetja. Zamisli pa niso dovolj, manjka nam denarja. Letos smo nadaljevali z deli na pokopališču in popravili pot proti Okljuki. Vaška pota smo urejali večinoma s prostovoljnimi delom.

Ukvarjamo se z mislijo, da bi prodali hišo, v kateri je zdaj krajevni urad. V njej

Iz vsake hiše je kdo v službi

Medtem ko je vsa vas na njivah izkopavala krompir, sta mladi dekleti šepetali pri oknu

Slamna vas, oddaljena kakih 4 km od Metlike, šteje 25 hiš. Sodobne stavbe z garažo in rožami na oknih so pravo nasprotje skednjem, podprtini s trami, da se od starosti ne bi podrli.

Cepprav sredi dopoldneva, je bilo vse tiho in mirno, kot da bi vas izumrla. Nikjer živih duš! Pri oknu neke hiše pa vendarle zaslišim šepet dveh mladih deklet.

— Kaj je z vaščani, da ni nikjer nikogar? — fu vprašam.

— Vsa vas je na njivah. Izkopavajo krompir. Letos je debel in lep, — sta v zadregi pripomnili.

Potem sta le prišli pred hišo, kjer smo ob lesi kramljale.

Zvedela sem, da se vaščanom ne godi slabo. Iz vsake hiše je kdo v službi, ponekod pa je zaposlenih še več članov ene družine. Delajo največ v tovarni BETI ali v podjetju KOMET. Vas je složna, nikjer niso skregani in ljudje drug drugemu pomagajo. Tudi za staro in onemogočeno žensko, ki živi sama na koncu vasi, skrbijo vaščani.

— In vedre, kako živita?

— Lam sem končala osemletko. Ostati sem morala doma, ker na kmetiji manjka delovne sile. Mimici je bolje, ona hodi v službo, je dejala Turkova Anica.

Mimica Plesec pa je kar začela, ko je kolegica omenila službo. — V Kometu delam šele mesec dni. Tudi jaz sem bila po šoli leto dni doma, zdaj pa sem le dobila zaposlitev. Po službi pa pomagam doma. Kuham, skr-

bim za prašiče in živino.

— Ali ima mladina kaj zabave?

— Mladinske organizacije nimamo. Radi bi se zbirali, če bi imeli kje, tako pa... Se dobro: da nimamo veliko prostega časa, sicer bi dolgočas bolj občutili.

R. B.

Vpišite se v šoferski tečaj!

Avtomoto društvo Črnomelj bo v oktobru v Metliki odprlo tečaj za šofere amaterje A in B kategorije. Prijave sprejema tov. Mirko Ilenič na postaji milice v Metliki do 26. septembra. Druge informacije bodo zainteresirani dobili ob začetku tečaja.

Anica Turk in Mimica Plesec, mladinki iz Slamne vasi (Foto: R. B.)

KMEČKA MLADINA ZAMUJA PRILOŽNOST

Zdaj ni časa, kasneje ne bo kruha

Če ne bo več prijavljenih, zimske dvoletne kmetijske šole ne bo — Sprva veliko navdušenje, kasneje se je večina skesala — Zakaj?

Spomladi je metliška delavska univerza dala pobudo za ustanovitev dvoletne kmetijske šole za mladino, ki ostaja na kmetijah. Kmalu zatem je začel delati pripravljalni odbor, v katerem so člani delavske univerze, predstavniki Socialistične zveze in zadruga. Res so se zavzeli za stvar in po terenu pripravili sestanek z mladimi in njihovimi starši.

Po sestankih, ki so bili v Podzemlju, na Suhorju, na Radovici, v Draščih in v Metliki, je kazalo, da bo prijavljenih še preveč. Ko pa so začeli vpisovati slušatelje, so ugotovili, da je navdušenje za šolo nenadoma splahnelo. Od okoli 70 mladih fantov in deklet, kolikor jih je na posestvih v metliški občini, se je prijavilo za šolo samo 14 mladih ljudi.

Ker je stanje dobra dva tedna pred zaključkom prijav tako neugodno, po želji Dragice Nenadić, članice pripravljalnega odbora, ni upa-

nja, da bi Metlika kmetijsko šolo dobila.

Organizatorji so skušali ugotoviti, kaj je vzrok, da mladina ne kaže resnega zanimanja za strokovno izobraževanje. Spoznali so, da se nekaterim enostavno ne ljubi učiti, češ da ne preštari, a nima nihče več kot 21 let. Po drugi strani pa je tudi res, da nekatere kmetije tudi nekaj ur na dan ne bi moge pogrešati mladih rok.

Ne glede na težave ob pomankanju delovne sile pa bi bilo res škoda, če bi mladi ljudje zamudili tako ugodno priložnost, kakršna se jim prav zdaj ponuja. Šole se ne bi smeli ustrašiti, saj so pogoj nadvse ugodni. Učni program je sicer enak kot na rednih srednjih kmetijskih šolah, šolnina pa znaša le 50 do 60 din na mesec. Pouk bi imeli samo od novembra do maja v popoldanskem času, domača zadruga pa je za praktični del pouka obljubila celo svoje stroje.

Ob tem, ko od kmetoval-

cev samih vedno znova slišimo, da sedanje kmetovanje ni donosno, da mladina zaradi tega beži v mesta in da gre kmetijstvo rakovo pot, pa mladi oklevajo, ko gre za pridobitev znanja. Premisliti bi morali, kaj se jim izplača: ali s strokovnim delom dvigniti kmetovanje na donosno raven ali pa živoreči ob napornem delu kot doslej.

Prehladi zaradi vlage?

V metliškem vrtcu je trenutno več kot 20 otrok, za katere skrbite dve vzgojiteljki. Katere skrbite dve vzgojiteljki iz šole, a se je tako naglo živela, da jo imajo otroci že zelo radi. Malčki se v varstveni ustanovi precej naučijo, zato je škoda, da je obisk razmeroma majhen. Starši menijo, da bi bilo otrok v vrtcu mnogo več, če bi zanj dobili primernejše prostore. Sedanji so vlažni, mrzli, hodnik pa imajo odprt. Mamice so prepričane, da so njihovi malčki tako pogosto prehlajeni prav zaradi vlage in mrzota v vrtcu, zato želijo, da bi varstvena ustanova čimprej dobila boljše prostore.

Glede trgatve le priporočilo

Uradni rok trgatve v metliški občini ni določen, priporočajo pa čakati do konca meseca

Ze nekaj let metliška občinska skupščina ne določa uradnega roka trgatve, ker je praksa pokazala, da ljudje tega ne upoštevajo in da vsi tudi vremenske razmere prisilijo vinogradnike v zgodnejšo trgatve. Tako je tudi letos, vendar priporočajo, naj bi pustili grozdje zoreti do konca meseca.

Kmetijski referent pri občinski skupščini meni, da bi morali kmetje vin zagotoviti na drug način. Po njegovem bi morali ta problem začeti reševati pri gostilničarjih. Če bi ti kupovali samo dobro vino, bi kmet že pazil, da ne bo trgal prezgodaj. Danes pa gostinci sprašujejo le za ceno, medtem ko jim kvalitete ni dosti mar.

Tovariš Kolečnik sodi, da bi morala inšpekcija strože ukrepati zoper gostince, ki točijo slabo pijačo. Predlaga, naj bi prepovedali točenje odprtih vin vsem tistim, ki jih inšpektor dvakrat v letu zalogi pri prodaji slabega vina.

Razen tega meni, da na splošno kvalitete pijače v gostilnicah ne bo mogoče zagotoviti izjavi, preden ne bomo dosledno izvajali zakona o vinu. Čeprav vemo, da je za

potrošnika slabo ko dopuščamo točenje odprtega vina, še zmeraj tako delamo, sicer bi nastal drug problem: kaj bi kmetje s svojim vinom? Ker ga ne bi mogli prodati, bi bili precej prizadeti.

Za šolsko varstvo čedalje več zanimanja

Na metliški osnovni šoli so se odločili, da bodo že v začetku novega šolskega leta organizirali šolsko varstvo. Lanski šolski uspehi so pokazali, da je dopolnilni pouk nekaterim šolarjem zelo potreben, saj preradi pozabljajo na svoje dolžnosti, če niso pod stalnim nadzorstvom. Tudi nekateri starši so močno navdušeni nad tako obliko šolskega varstva. Če bo dovolj prijav, bodo letos organizirali na šoli več oddelkov, ki jih bodo vodile učiteljice. Šolarji bodo dobili v šolski kuhinji dopoldanski in popoldanski malico ter kosilo in se bodo vračali domov šele pozno popoldne. Za šolsko varstvo bodo letos plačevali starši približno 70 din na mesec.

Jutri seja občinske skupščine

Predsednik občinske skupščine Metlika je za petek, 27. septembra, sklical sejo obeh zborov. Na dnevnem redu so samo tri točke, od katerih je poglavitna poročilo o obrtni dejavnosti in davčni politiki.

Belokranjci v Vukovi gori

V Vukovi Gorici, v bližini Karlovca, je bila v nedeljo, 22. septembra, slovesna proslava 25-letnice ustanovitve okrožnega narodnoosvobodilnega odbora vojaškega okrožja Karlovac. Na velikem zborovanju, ki se ga je udeležilo več tisoč ljudi, je govoril sekretar izvršnega komiteja CK ZKJ Hrvatske Mika Tripalo.

Tudi iz Bele krajine je v nedeljo Vukovo Gorico obiskalo veliko ljudi. Iz črnoljske občine so se proslave udeležili zlasti prebivalci obmejnih obkolovskih krajev, medtem ko je šla iz Metlike na proslavo kolona osebnih avtomobilov.

To je bil šele uvod v poglabljanje bratstva in enotnosti obmejnih občin in v tesnejše sodelovanje, ki bo v bodoče dobilo širši obseg.

Bodo letos v Podzemlju malicali?

Otroci, ki hodijo v podzemeljsko osemletko lani niso dobivali malice, zato se starši otrok zanimajo, če bodo malicali letos. Hrane pogrešajo med poukom posebnosti, ki hodijo od daleč v šolo, in takih je precej. Prav bi bilo, da bi se o tem pomislili na prvem roditeljskem sestanku. Če ima šola težave s kuhinjo in prostori, bi bilo to treba upoštevati, vendar pa vsaj v zimskem času kuhanje čaja ni pretirana zahteva.

Vlagajte pri

DOLENJSKI BANKI IN HRANILNICI

v Novem mestu

ter pri njenih poslovnih enotah v Krškem, Metliki in Trebnjem!

SPREHOD PO METLIKI

■ **METLIŠKA TRIKOTAZNA INDUSTRIJA BETI** in konfekcijsko podjetje KOMET sta tudi letos razstavljala na zagrebškem velesejnu. Lepi in kvalitetni izdelki so vzbujali veliko zanimanje pri kupcih, s katerimi so sklenili zastopniki obeh podjetij številne pogodbe.

■ **ZADNJI ZIVILSKI SEJEM** v Metliki je bil spet bolj slabo založen, zato pa so trg preplavili prodajalci konfekcije in suhe robe. Trgovec je pred vrati in brenke so prodajali po okoli 80, keblince pa do 20 novih dinarjev. Nekdo je pripeljal napredaj tudi čedno stiskalnice in zanjo zahteval 270 dinarjev.

■ **NA KRIZISCU CEST** v bližini samopostrežne trgovine so znova postavili drog s kačipoti, vendar tako nerodno, da znak, ki kaže proti Črnomlju, moli za dobrav pred daleč na pločnik, in to prav v višini srednje velikega dvoraka. Ali ne bi tega kačipota pomaknili nazaj, preden se kak pešec ne nabode nanj?

■ **NAMIZNE SORTE GROZDJA** in portugalko so vinogradniki že potrgali, ta teden pa se bo pričel.

la splošna trgatve. Zgodnja vegetacija in pogosto deževje v avgustu in zadnji mesec sta jim prisilila, da bodo predčasno pobrali precej nagitni pridelek. Ponekod bo kvaliteta grozdja skoraj pol slabša od lanske.

■ **NENEHNI DEŽ**, ki je zadnje tri tedne padal skoraj steherni dan, je močno oviral košnjo in sušenje otave. Ponekod je otava tudi po štirinajst dni ležala na travniku, tako da so jo nazadnje porabili le še za gnoj.

■ **DOBRA PA JE LETOS** letina krompirja. Zlasti belih jedlinih sort igor, dobrin in cvetnik. Krompir je posebno lepo obrodil tam, kjer so spomladi menjali seme.

■ **TUDI LETINA SLIV** je bila letos zdrava in bogata tako da so ponekod tega sadeža polne vse raspoložljive posode. Metliška kmetijska zadruga je na svojem področju odkupila za črnomaljski Belsad čez 150 ton sliv. Seveda je bila zaradi velike ponudbe cena nizka: samo 25 par za kilogram. Še slabše gre v prodajo industrijske sadje (jabolka in hruške), ki ga odkupujejo po 16 par kilogram.

metliški tednik

Teden boja proti ognju

(Nadaljevanje s 1. strani)

no šibka in pomanjkljiva. — Teden požarne varnosti naj bo zato namenjen predvsem utrjevanju preventivne dejavnosti s tem, da bomo o njej kar najbolje poučili tudi vse občane.

Gasilska služba ima pomembno mesto tudi pri civilni obrambi. Tako mesto ji gre zaradi njene vloge pri reševanju akcijah ob elementarnih nesrečah kakor tudi ob morebitnih zračnih in drugih napadih na našo deželo. Zažigalna napadalna orožja dandanes množično uporabljajo v vseh vojnah. Če želimo v takem primeru zavarovati ljudi in premoženje, moramo že v mirnem času okrepiti gasilsko službo in izboljšati njeno tehnično opremljenost. VI. kongres GZS priporoča najtesnejše sodelovanje gasilske službe z enotami za civilno zaščito ter z organizacijami Rdečega križa. Dogodki v svetu zahtevajo od nas, da smo pripravljeni braniti pridobitve, priborjene s potoki krvi v času NOV. Pozivamo mladince in mladinke, da se vključijo v prostovoljne gasilske vrste, da jih pomladajo in nadaljujejo stoletno tradicijo ter okrepijo obrambo pridobitev socialistične revolucije.

Tudi te vrstice naj bodo razen delovnega programa gasilskega ali požarnovarnostnega tedna smernice vsem gasilcem in ostalim državljanom! **LOJZE MIRTIC**

19. septembra okoli 13. ure so novomeški poklicni gasilci pokazali osebju ginekološko-porodniškega oddelka v Novem mestu, kako in s kakšnimi sredstvi bi pogasili ogenj, če bi izbruhnil v bolnišnici, in kako bi iz goreče stavbe rešili bolnike. Akcijo si je ogledalo tudi več drugih Novomeščanov, njihovo pozornost pa je vzbudilo predvsem spuščanje »bolnice« po širokem platnu za reševanje iz gorečih stavb.

(Foto: Ivan Zoran)

POIZKUSITE NAŠE MESNE PROIZVODE

In ostanite tudi njihov potrošniki!

POSEBNO VAM PRIPOROČAMO:

- kranjske klobase
- tovske salame
- šunkarico
- vse ostale vrste klobas in salam

Za brenovke, pečence in safalade sprejemamo posebna naročila.

OBRAT
KLAVNICA
tel. 72-231

S polnimi jadrmi na tuja tržišča

Letošnji izvoz je za 35 odst. večji od lanskega, največ zaslug za to pa imajo NOVOLES, IMV in KRKA — NOVOTEKS je izvozil letos le 28 odst. tistega, kar je izvozil lani

Izvoz je še vedno kazalec, ki zelo stvarno kaže sposobnost in moč proizvodnje ter to, kako se je proizvodnja prilagodila zahtevam reforme. Če ocenjujemo izvoz gospodarstva novomeške občine do konca julija letos tudi s tega stališča, smo lahko veseli doseženega uspeha.

Izvoz do 31. julija 1968 je za 35 odstotkov večji kot lanski. Primerjava kaže precej večji izvoz v primerjavi z lanskim zlasti v prvih me-

secih 1968. Po drugi strani je res, da smo lani v začetku leta, kar se izvoza tiče, startali zelo slabo.

V že omenjenem obdobju letos je bilo prodanih na tuja tržišča za 3 milijone 674 tisoč dolarjev izdelkov, v enakem obdobju lani pa za 2 milijona 710 tisoč dolarjev. Na dolarsko področje je bilo izvoženih za 2 milijona 641 tisoč dolarjev izdelkov ali za 28 odst. več kot lani.

Toliki uspehi v izvozu so v največji meri zasloga napravov treh delovnih kolektivov, ki so prispevali največ: to so NOVOLES, IMV in KRKA. Čeprav so to trije največji delovni kolektivi v novomeški občini in bi morala kdo zamahnil z roko, češ: »Lahko velikim podjetjem!«, je res, da za svojo prizadev-

nost v izvozu zaslužijo priznanje in zahvalo.

Ta ugotovitev pa žal ne velja za NOVOTEKS, ki prav tako šteje med največje delovne kolektive v občini, pa je do 31. julija letos uresničil samo 28 odst. svojega lanskega izvoza. NOVOTEKS je med delovnimi organizacijami v občini, ki ustvarja največjo akumulacijo, za izvoz pa se ne menijo veliko. Brez dvoma je lagodnejše prodajati izdelke po dobrih cenah na domačem tržišču in se izogibati izvozu, ker je tam treba prodajati ceneje. Res pa je tudi to, da je izvoz gospodarska in patriotična dolžnost in da še vedno velja priporočilo, ki ga je ObS Novo mesto sprejela lani glede NOVOTEKSOVEGA izvoza. **M. JAKOPEC**

vsak četrtek

ZA MLADE PO SRCU

Z nožem grozil v Bršlinu

Zaradi groženj z nevarnim orodjem se bo moral zagovarjati pred sodiščem Anton Hudorovac — Ino iz ciganskega naselja v Zabjeku. Nekaj avgustovskega dne je Hudorovac v Bršlinu obiskal Franca Nadjua, zahteval naboje za pištolo iz plačila za gobe, čeprav mu je Nadju go-be že plačal. Ker je Hudorovac še nadlegoval Nadjua, mu je ta pokazal vrata. Čez čas se je Hudorovac, ki si je nabral korajžje v točilnici »Gadova peč«, vrnil in grozil, da bo z Nadjujem že obračunal. Pri tem je vihtel velik nož, da se mu je moral Nadju umakniti v stanovanje.

VAŠA KORIST IN ŠE NAGRADE POVRHU!

RES JE: DOLENJSKA BANKA IN HRANILNICA NOVO MESTO s podružnico v KRŠKEM in ekspozituro v METLIKI in TREBNJEM je namenila vlagateljem vezanih vlog z odpovednim rokom nad 1 leto 30 nagrad:

- 1 osebni avtomobil »Zastava 750«
- 1 motorna kosilnica »Alpina«
- 1 šivalni stroj »Mirna«
- 2 kolesi »Pony«, Rog
- 5 mikserjev z mlinčkom za kavo
- 5 transistorjev Captain de-luks
- 5 likalnikov z regulatorjem
- 10 jedilnih priborov za 6 oseb, »Kordun«

Pri nagradnem žrebanju bo udeležen vsak vlagatelj, ki bo imel na dan 31. X. 1968 na svoji hranilni knjižici pri banki naloženih najmanj 2.000 din z odpovednim rokom nad 1 leto. Vsak vlagatelj dobi pri nagradnem žrebanju toliko žrebnih listkov, kolikorkrat izpolnjuje pogoj nagradnega žrebanja, vendar je lahko nagrajen samo enkrat.

Nagradno žrebanje bo v prostorih banke 11. XI. 1968

Občani, ne zamudite priložnosti!

DOLENJSKA BANKA IN HRANILNICA NOVO MESTO

IZ NOVOMEŠKE PORODNIŠNICE

Pretekli teden so v novomeški porodnišnici rodile: Ovetka Hren iz Družinske vasi — Renato, Marija Planinc iz Krškega — Mojmir, Paul Gasvoda iz Brusnic — Vanjo, Milena Gorenc z Ostroga — Jožeta, Ana Anžiovar z Baboe gore — Jožico, Alojzija Grandovec iz Artnanije vasi — Marjanec, Ivanka Skofljanc iz Lekovca — Ivanko, Alojzija Medvešek iz Kleverca — Branko, Slavka Janžič iz Svrčeva — Jožeta, Stanislava Novak iz Trnja — Franca, Ivanka Kres iz Gorlice — Ursula, Frida Muhic iz Rodin — Roberta, Drenka Carman iz Črnomlja — Aleksandro, Jelka Zupancič iz Ljubljane — Roberta, Milena Slak iz Trebnjega — Ireno, Marija Brezovar iz Jurke vasi — Jožico, Vika Gorše iz Soteske — Tomaz, Melita Vuković iz Črnomlja — dečka, Julka Randrič iz Dobrave — dečka, Marija Bukovec iz Jurke vasi — dečka in Anica Pečavar iz Hrusta — dečka.

V Sentrupertu je MERCATOR letos odprl novo prodajalno z bifejem, pred kratkim pa je tudi KZ Trebnje v stavbi na levi strani slike začela urejati prodajalno živilskih izdelkov. (Foto: Legan)

rdečila za ustnice in laki za nohte

BB
BRIGITTE
BARDOT

Haj, veseli me, da vas vidim! Je dejal clovek precej nizke postave ki je ves nesrečen stal ob postnem nabiralniku. »O pozdravljen!« sem dejal in se ustavil. »Simpson kajne?« Simpsonovi so bili naši novi sosedje in z ženo sva jih srečala komaj enkrat ali dva krat. »Tako je!« je odvrnil Simpson. Bil je očitno vesel da sem ga spoznal. »Oprostite, ali bi mi lahko posodili tri penije? Potisnil sem roko v žep in začel iskati. »Veste, žena mi je dala pismo, da ga vržem v nabiralnik, toda pravkar sem opazil, da na njem ni znamke.« »No, običajno je nikoli ni,« sem dejal z razumevanjem. »Pismo mora še nocoj naprej, toda bojim se, da ni nobena pošta odprta ob tem času.« Ker je bila ura že skoraj enajst, sem se popolnoma pridružil njegovemu mnenju. »Zato sem se spomnil, da bi morda lahko dobil znamko iz avtomata,« mi je razložil Simpson ves ponosen na svojo domiselnost, »toda ugotovil sem, da nimam nobenega kovanca pri sebi.« »Strašno mi je žal, toda na žalost ga tudi jaz nimam,« sem dejal, potem ko sem zaman brodil po žepih. »Oj ojej!« je zatarnal. »Morda bi pa kdo drug...« sem začel.

»Toda saj nikogar ni.« Pogledal je po ulici navzgor, jaz pa sem pogledal po ulici navzdol. Nato sva vlogi zamenjala, toda brez uspeha. »No, da,« sem dejal in hotel kreniti dalje. Toda bil je videj tako zgubljen, ko je stal tam z modrim pismom

te sem mu razlagal, kje je pošta. Po treh minutah sem bil prav tako zmeden kot Simpson.

Bojim se, da mi ni čisto... je zamežikal.

»Eh, najbolje bo, da grem z vami,« sem dejal.

»O, to je pa res nadvse prijazno od vas,« mi je zagotovil.

Skorajda sem se strinjal z njim. Peljal sem ga na pošto in Simpson je vrzel ko-

cer pa nama to ni dosti pomagalo, ker je bila prazna. »To je naravnost grozno,« je menil Simpson.

»Smešno,« sem dejal, »lahko bi prisegel, da je skoraj polna.«

»Toda kaj bo z mojim pismom?« je žalostno vprašal Simpson.

»Moral ga boste oddati pač brez znamke,« sem dejal. Simpsonovo pismo me je že začelo rahlo dolgočasiti.

vanec v avtomat za znamke. V stroju je votlo zaropotalo, toda zaželena znamka se ni prikazala. Simpson me je obupano pogledal. »Prazen je,« sem mu razložil.

»O!« je dejal Simpson.

Ugotovila sva, da je tudi zaloga znamk za pol penija pošla. Simpsonu je od razburjenja padlo pismo na tla. Ko ga je pobral, sva videla, da je na njem velik blaten madež.

»Na!« je nejevoljno vzkliknil, »sedaj sem ga pa še zamazal.« Jezno je tresel prazne avtomate. »Kaj pa naj zdaj storiva?«

Očitno je bilo, da je sedaj to tudi moja stvar.

»Pa res mora iti pismo še danes naprej?«

»Joj, seveda mora! Zena mi je to strogo zabijala. Dejala je, da ne smem... No, ne vem, če je res tako važno, ampak zdi se mi, da bi bilo vsekakor dobro če pismo oddam. Saj veste kaj mislim.«

Seveda sem vedel ali, bolj rečeno, poznal sem gospo Simpson.

»Ah, doma imam celo knjigo znamk,« sem se nenadoma spomnil.

»Na to bi bila morala že prej pomisliti,« je dejal Simpson skoraj strogo.

»Najbolje bo, da pohitiva, če ne, bova prepozna,« sem rekel.

Zares sva pohitela. In bilo je prav, da sva, kajti precej časa je trajalo, preden sem našel knjigo za znamke. Si-

»Ali mislite, da bi to lahko storil?« je dejal vzradoščeno.

»Kaj pa vam preostane drugega? Tisti, ki mu je pismo namenjeno, bo pač jutri plačal dvojno poštnino, toda tu se ne da nič pomagati.«

»Tega ne bi rad.«

»Jaz tudi ne. Vendar, to je njegova stvar. No, sedaj pa pohitite, sicer pismo ne bo šlo danes naprej.«

Ko sem ga spomnil na to, je Simpson odbrzel po ulici. »Hej, v drugo smer!« sem zatulil za njim.

»Oprostite,« je zasopihal, ko se je vrnil. »Mislim, da sem spet pozabil pot do pošte.«

Zdaj nisem več poskušal, da bi mu pojasnil. Trdno sem ga zagrabil za roko in ga odpeljal do pošte. Prišla sva ravno o pravem času. Vrgel je pismo v nabiralnik in nato sem ga spremil še domov.

»Nadvse sem vam hvaležen, prav zares,« mi je resno zagotavljal s praga. »Ne vem, kaj bi bil storil brez vas. Veste, to pismo je vabilo na večerjo... O, sveta nebesa!«

»No, kaj pa je narobe?«

»O, nič. Samo nekaj sem se spomnil.«

»Kaj?«

Toda ni mi povedal, le z odprtimi ustmi je zijal vame kot ujeta riba, izdavih »lahko noč« in hitro izginil.

Vso pot domov sem ugibal, na kaj neki se je spomnil.

Uganil pa sem šele naslednje jutro, ko sem moral plačati poštarju šest penijev za modro pismo z velikim blatnim madežem...

(Prev. E.S.)

Lojze Jakopič:

AKCIJA "rdeča gos"

Taboriščni gestapovski urad je nenadoma obiskal višji inšpektor VI. urada Himmlerjeve ustanove iz Berlina. VI. urad je imel v tretjem rajhu na skrbi tajno obveščevalno službo v tujini in v okupiranih deželah Evrope, medtem ko je bil taboriščni gestapo podrejen IV. uradu, ki je imel na skrbi državno varnost in med drugim tudi protivohunsko službo. Čeprav uslužbenci iste ustanove, pa so se pripadniki IV. urada čutili bolj močno in prave zaščitnike nacionalsocializma, kajti brezkompromisno uničevanje sovražnika doma in v tujini je bilo v njihovih očeh videti bolj predano stvari, kot pa le izkoriščanje sovražnikovih podatkov in vesti, kar so delali pripadniki VI. urada. Za hladno in nekeje celo sovražno razpoloženje med IV. in VI. uradom je bilo vzrok tudi to, da so bili uslužbenci šestega urada večidel zelo inteligentni in izobraženi ljudje, ki so aktivno govorili več tujih jezikov, poznali zgodovino, geografijo, ekonomijo in literaturo dežele, v kateri so delali, saj so se morali gibati v najvišjih krogih, če so hoteli uspešno opravljati svoj posel. Medtem pa je bila najboljša legitimacija za uslužbenca četrtega oddelka brezkompromisna brutalnost, neusmiljenost, dolgoletno članstvo v SS ali njej sorodnih organizacijah.

Nič čudnega zato, če je taboriščni šef gestapa, obersturmfürer z izrazito hladnostjo sprejel višjega inšpektorja šestega urada, ki je bil po činu v SS celo nižji. Dokler inšpektor ni pokazal specialnega Himmlerjevega pooblastila v zadevi, zaradi katere je obiskal taborišče, mu taboriščni šef gestapa ni ponudil niti stola. Inšpektor je občutil neprijaznost in vzvišenost domačina, vendar je bil toliko suveren, da ga to ni motilo. Z odločnostjo moža, ki hoče vestno in dosledno izpeljati načrt do kraja, je pojasnil zadevo taboriščnemu šefu gestapa.

»Naš VI. urad je prejel vesti, ki smo jih skrbno preverili, da je britanska obveščevalna služba poslala k nam dobro izučene, pripravljene in opremljene obveščevalce. Štiri od njih smo že ujeli. Od njih nismo zvedeli drugega, kot da so prišli v Nemčijo prek severne Italije. Samo v enem primeru smo pri ujetniku našli naslove ljudi, pri katerih smo našli skrite radijske oddajnike. Po tem, da smo v zadnjih dveh mesecih ujeli oddaje ilegalnih postaj, katerih še nismo mogli odkriti, ker skrbno brišejo za seboj sledi in nenehno menjavajo kraje v Parizu, v bližini Toulona, v Amsterdamu, v Tirolah in celo tu v neposredni bližini Münchna, sumimo, da gre za široko razpredeno obveščevalno mrežo britanske službe. Po nepreverjenih podatkih sodelavcev našega šestega urada gre za invazijo petnajstih zelo sposobnih obveščevalcev. Glede na to, da smo štiri že ujeli, ugotovili pa osem novih oddajnih postaj, hočemo odkriti še preostale tri. Prikrili se niso, ker so imeli nalogo, da takoj, ko prispejo na določeno mesto, oddajo obvestilo o svojem prihodu. Teza, ki smo jo izdelali v našem uradu, je, da smo neodkriti tri obveščevalce ubili

ali zaprli, ne da bi vedeli, s kom imamo opravka.«

»No, in...« je bil že nestrpen taboriščni šef gestapa. Višji inšpektor je miroljubno pojasnil.

»Iščemo jih po zaporih in taboriščih. Moramo jih najti. Moramo odkriti njihove radijske oddajnike, razvozlati šifre in odkriti sodelavce. Pregledujemo vse žive in mrtve, ki so s pravimi ali tujimi imeni prišli v taborišča in zapore. Precej dela in veliko časa nam to jemlje, toda moramo. Zlasti pretresamo zapornike, ki so v zadnjih treh mesecih prišli v taborišča brez zadostnih dokazov in potrebnih materialov.«

»Kdo bo to nalogo opravil pri nas? Vi? Ali morda vaši ljudje?« je bil zopet napet taboriščni šef gestapa. Višji inšpektor se ni dal motiti v svojem miru in trdnosti. Vljudno se je nasmejal.

»Vi, seveda. Vaši ljudje. Kdo pa naj se spozna pri vas bolj, kot se spoznate vi. Jaz bi rad sodeloval le v primerih, ki bodo ostali na vašem rešetku.«

»Kako naj rešujemo? S palicami, psi, s krogli...?« je sarkastično odgovoril domačin. Tedaj je višji inšpektor nekoliko zatagnil glas, da so njegove besede zadonele kot ukaz. Čeprav ukaz nižjega čina višjemu. Toda ukaz urada na višjem nivoju.

»Nobenih vaših metod v prvi fazi! Najprej bomo pregledali kartoteko in papirje. Šele nato se bomo lotili posameznikov, ki s kakšno tenčico prikrivajo za nas kaj interesantnega. To izbijo prepustite meni.«

»Je to vse?« je vstal izza mize šef taboriščnega gestapa in pozvonil, da je stopil v sobo pribočnik. Šef je pokazal na inšpektorja in mu dejal:

»Gospod višji inšpektor, izvolite dati mojemu pribočniku o zadevi vsa potrebna navodila in ukaze!«

Apela ni in ni bilo konec. Jetniki so bili že vznemirjeni. Trudni in onemogli. In hudo jih je zeblo. Vse. One, ki so stali na apelplacu v ravnih vrstah, baraka ob baraki in soba za sobo, pa one, ki so stali na dvoriščih pred barakami, ki so bile v samem taborišču še posebej ograjene. Skozi rahlo, strupeno mrzlo bavarsko meglo, ki je lizala in močila ledena tla, se je jelo daniti. Vsaj tako se je zdelo jetnikom, zaradi ure, ko je pri kuhinji zadisalo po smrekovem čaju. Hkrati z vonjem se je vzdignil pri kuhinji tudi plodcevinast truš, ki so ga povzročili sodi in posode, ki so jih pripravljali za odvoz čaja k barakam.

Čaj! — Vrela voda, v kateri so skuhali smrečje. Kljub temu je vsakdo duh, ki ga je ujel v nosnice željno, kot ujame duh po divjačini lovski pes, vsrkaval s pobožno željo, da bi čimprej dobil čaj v svojo menažko. Opojen vonj po toplem čaju, ki se je razlival po taborišču hkrati s pasjim laježem, z žvižgi policijskih piščalk, ostrimi komandami esesovcev in hropenjem sem in tja švigajočih prizadevnih kapojev, je prebujal spomine na domač zajtrk. Daleč od taborišča. Nekatere izven vojne. Nekoč davno. Zelo davno.

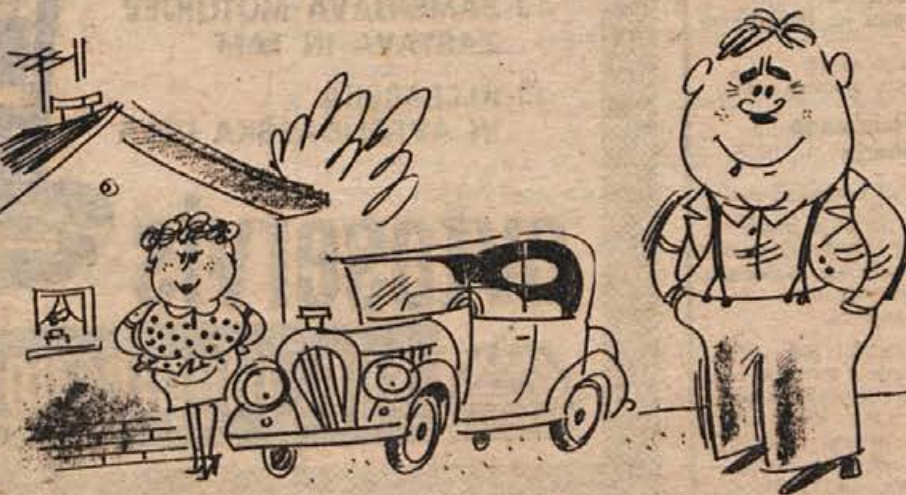
Znova so klicali številke. Drugo za drugo. Z glasnim rjojenjem raportfirerja, za katerim so rjovali in ponavljali blokfirerji, štubaki in priganjači. Ponovilo je številke šest tisoč kneflingov.

Tudi jaz. Nezavedno. Pod sugestijo množice in okolja. Dokler mi nenadoma ni zastal dih ob preblisku, da po navljam svojo številko.

PARADIŽNIK ZA VOLANOM

Morda ga poznate, če ne — pa ga boste spoznali čez nekaj tednov na tej naši strani: zaslužnega tovariša Paradižnika osebno, njegovo prijetno ženo Klaro in — seveda njun avtomobilček! Živimo v hitrih, sodobnih časih, ko so daljave postale za nas vse le še malenkostna zapreka. Zakaj je kupil tovariš Paradižnik osebni avtomobil? Kaj vse je doživel z njim, s čim se je proslavil, kaj vse hudega in grenkega pretrpel? — Na vse to vam bo odgovorila naša nova slikanica, ki jo bomo začeli čez nekaj tednov objavljati na tej naši strani, kakor smo okrstili zanimivosti in lahko branje, pa tudi novo povest, ki se vam zgoraj predstavlja.

Torej: čez nekaj tednov — tovariš Paradižnik, žena Klara in NJUN NOVI PRIJATELJ: OSEBNI AVTOMOBILČEK! — Ne zamudite: nova napeta in prikupna slikanica nas bo 35 tednov spremljala, razveseljevala in učila!

DELAVSKA UNIVERZA
»BORIS KIDRIČ«,
LJUBLJANA

organizira s sodelovanjem
GOSTINSKEGA SOLSKEGA CENTRA
V LJUBLJANI

TEČAJ ZA POKLIC GOSTILNICAARJA

Namenjen je zasebnim gostilničarjem in tistim, ki želijo odpreti zasebno gostilno. Tečaj bo v mesecu oktobru v Ljubljani in v hotelu Polzevo.

Tečaj obsega praktični del (kuhanje in strežba) in teoretični del (pravni predpisi v gostinstvu, sanitarni predpisi, spoznavanje pijač, ureditev gostinskega centra).

Po uspešno opravljenem izpitu bodo prejeli udeleženci tečaja spričevalo o preizkušnji znanja za poklic gostilničarja, ki ga izda Gostinski šolski center v Ljubljani.

TRGOVSKO PODJETJE

»PETROL«
LJUBLJANA
POSLOVNA ENOTA NOVO MESTO

razpisuje prosto delovno mesto

poslovodje

bencinskega servisa v Črnomlju

Osebnosti prejemi po pravilniku, nastop službe takoj ali po dogovoru. Prošnje pošljite na »PETROL«, Novo mesto. Razpis velja do 10. 10. 1968.

Belokranjska trikotna
industrija

»BETI« - Metlika

razpisuje
prosto delovno mesto
samostojne frizerke

Pogoji:

- Kandidatka mora biti izurjena v moški in ženski frizerski stroki.
 - Nastop službe takoj.
- Razpis velja do zasedbe delovnega mesta.

KOMUNALNI ZAVOD
ZA SOCIALNO
ZAVAROVANJE
NOVO MESTO

objavlja
prodajo

rabljenih računskih
in pisalnih strojev
in drugih osnovnih
sredstev.

Ogled predmetov je
vsak dan v sobi št. 9,
I. nadstropje.

Prodaja bo 3. 10. 1968
ob 10. uri za družbeni
sektor in ob 11. uri za
zasebni sektor.

Komisija za delovna
razmerja
KOVINSKEGA
PODJETJA
Ribnica na Dolenjskem

razpisuje
prosto delovno mesto

kvalificiranega
avtoličarja

Pogoj je poskusno delo.

Nastop dela je možen 1.
10. 1968. Osebnosti dohodki
po pravilniku o delitvi
osebnega dohodka.
Stanovanja ni.

Interesenti naj vložijo
prošnje z navedbo kvalifikacije, opisa dosedanjega dela na komisijo za delovna razmerja Kovinskega podjetja — Ribnica na Dolenjskem.

- Gledam, kam bova šla na letni dopust!
- In denar, ljubi možek?
- Privarčevala ga bova v

Dolenjski banki in hranilnici

v NOvem MESTU ali v njenih enotah

v KRŠKEM, TREBNJEM IN METLIKI!

NE POZABITE:

Dolenjska banka in hranilnica v Novem mestu je lani avgusta zvišala obrestne mere: za navadne vloge na 6,5%, za vezane vloge do 8%! — In ne pozabite tudi na ugodne obresti za sredstva na deviznih računih občanov, za katera plačuje banka 4-6 odstotkov v devizah, razen tega pa dodatno še 1,5 do 2,5 odstotka v dinarjih!

USPEH USPEH U
USPEH USPE
USPEH US
USPEH U
USPEH
USPE
USP
USP

?

Oglas v
Dolenjskem
listu!

Pijte
pelinkovec
Belsad

ZASTAVA
FIAT
RENAULT
TAM

- ☐ SERVISNI PREGLEDI
IN GARANCIJSKA
POPRAVILA
- ☐ SPLOŠNA IN GENERALNA
POPRAVILA VOZIL
VSEH VRST
- ☐ ZAMENJAVA MOTORJEV
ZASTAVA IN TAM
- ☐ KLEPARSKA
IN AVTOLIČARSKA DELA

avtoservis

sgp pionir novo mesto

»OBRTNIK« NOVO MESTO

NUDIMO VAM UGODEN NAKUP

ženskih in moških jesenskih in zimskih plaščev, ženske, moške in otroške LILION bundice v lepih barvah in modelih, več vrst damskih kostimov, otroške LILION plašče in pelerinice ter večjo izbiro fantovskih in dekliških hlač.

Vse to dobite po znižanih cenah za 30 do 60 odstotkov.

V NOVI MODI in trgovini na Glavnem trgu.

KMETIJSKA ŠOLA GRM NOVO MESTO

vpisuje v

ŠOLO ZA KMETOVALCE

Pouk traja dve leti in je namenjen bodočim kmetičkim gospodarjem. Pouk je samo v zimskih mesecih.

Rok za prijavo je do 20. oktobra 1968.

■ Pismeni prijavi priložite zadnje šolsko spričevalo, kolek za 0,50 Ndin, zdravniško spričevalo in rojstni list.

■ Podrobnejše informacije dobite na šoli. O začetku pouka bomo kandidate pisмено obvestili.

KRI, KI REŠUJE ŽIVLJENJA

Pretekli teden so darovali kri na novomeški transfuzijski postaji: Janez Mihelj, član IMV Novo mesto; Cecilija Smolčič, Mihaela Smolčič, Lojzka Perše in Jožica Turk, članice Komunalnega zavoda za socialno zavarovanje Novo mesto; Janez Konda, upokojenec iz Osojnika; Jožica Bizjak, Stane Urek, Janko Poklač, Silvo Zupancič, Stane Zadnik, Božo Pasarič, Alojz Penko, Milan Zakrajšek, Roman Hafner, Jože Nemanič, Martina Facja, Marija Kotlovšek, Malči Vidervol, Anica Adam in Anica Peček, dijaki kmetijske srednje šole Novo mesto; Frane Verce in Niko Padevski, člana Podjetja na stanovanjsko gospodarstvo in urejanje naselij Novo mesto; Edvard Jožef, član Zdravstvenega doma Novo mesto.

RADIO LJUBLJANA

VSAK DAN: poročila ob 5.15, 6.00, 7.00, 8.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 15.00, 18.00, 19.30 in 22.00. Pisan glasbeni spored od 4.30 do 8.00.

Visoko kvalitetna sodobno embalarana

Zahtevajte jo v naši trgovini!

TELEVIZIJSKI SPORED

NEDELJA 29 SEPT

9.10 Kmetijska oddaja v Madžarsini (Beograd)

9.30 Dobro nedeljo voščimo s kvintetom Pleško in triom Franca Delejnaka (Ljubljana)

10.00 Kmetijska oddaja (Beograd)

10.45 Jesenske spremembe — film iz serije Leto koraka skozi čas (do 11.25) (Ljubljana)

15.00 Ponavljamo za vas: Pevski zbor Zarja iz Trbovelj (Ljubljana)

15.30 Sportne reportaže (Beograd)

16.30 Kosarka Trešnjevka: Crvena zvezda (Zagreb)

18.00 TV Kačipot (Ljubljana)

18.20 OSA — satirično-humoristična oddaja (Zagreb)

18.50 CIKCAK (Ljubljana)

19.05 Pot v začetek — evrovijski serijski film v nadaljevanjih (Pitchi pol) (Ljubljana)

20.00 TV Dnevnik (Beograd)

20.45 VIJAVAJA (Ljubljana)

20.50 Večer solidarnosti — prenos iz Doma sindikatov ob Tedni otroka (Beograd)

21.50 Sportni pregled (JRT)

22.20 TV Dnevnik (Beograd)

PONEDELJEK 30 SEPTEMBRA

9.35 TV v šoli (Zagreb)

10.30 Ruščina (Zagreb)

11.00 Osnove splošne izobrazbe — (Beograd)

14.45 TV v šoli (Zagreb)

15.40 Ruščina (Zagreb)

16.10 Angleščina (Beograd)

16.45 Madžarski TV pregled — (Beograd)

17.00 Poročila (Zagreb)

17.05 Mali svet (Zagreb)

17.30 S poti po Mehiki — serijski film (Ljubljana)

17.55 Po Sloveniji (Ljubljana)

18.20 Propagandna medigra (Ljubljana)

18.25 Niti dva otroka nista enaka — oddaja iz cikla Vzgojna problematika (Ljubljana)

18.50 Reportaža (Zagreb)

19.20 Sprehod skozi Baletne in antibaletne oddaje režiserja Črta Skodlarja (Ljubljana)

19.55 Cikcak (Ljubljana)

20.00 TV Dnevnik (Ljubljana)

20.30 Vijavaja (Ljubljana)

20.35 Zdeslav Skowronski: UREDBA — TV drama (Ljubljana)

21.30 Carl Maria von Weber: Koncert za klavir in orkester (Ljubljana)

21.44 Poročila (Ljubljana)

TOREK 1. OKTOBRA

9.35 TV v šoli (Zagreb)

10.35 Angleščina (Zagreb)

11.00 Osnove splošne izobrazbe — (Beograd)

14.45 TV v šoli (Zagreb)

15.40 Angleščina (Zagreb)

16.10 Osnove splošne izobrazbe — (Beograd)

16.40 Francoščina (do 17.10) — (Beograd)

17.35 Risanka (Ljubljana)

17.55 Znanost in mi (Ljubljana)

18.35 Torkov večer (Ljubljana)

19.05 Obisk pri sosedih — (Ljubljana)

19.55 Cikcak (Ljubljana)

20.00 TV Dnevnik (Ljubljana)

20.30 Vijavaja (Ljubljana)

20.40 S močjo ljudje, ali kapljaj! — italijanski celovečerni film (Ljubljana)

20.50 Benny Bailey kvartet na jazz festivalu v Ljubljani — (Ljubljana)

Poročila (Ljubljana)

SREDA 2 OKTOBRA

9.35 TV v šoli (Zagreb)

PETEK, 27. SEPTEMBRA: 8.08 Glasbena matineja. 9.25 Glasbena pravljica. 10.15 Pri vas doma. 11.00 Poročila — Turistični napotki za tuje goste. 12.30 Kmetijski nasveti — Franc Cimerman: Čebele počivajo. 12.40 Čez polja in potoke. 13.30 Priporočajo vam... 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo. 15.30 Turistični napotki. 16.00 Vsa dan za vas. 17.05 Človek in zdravje. 18.45 Kulturni glasbeni. 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Minute s pevko Eido Viler. 20.00 Mali koncert zbor Slovenske filharmonije. 21.15 Oddaja o morju in pomorščakih

SOBOTA, 28. SEPTEMBRA: 8.08 Glasbena matineja. 8.55 Radijska šola za nižjo stopnjo. 9.25 Čez travnike zelene. 10.15 Pri vas doma. 11.00 Poročila — Turistični napotki za tuje goste. 12.30 Kmetijski nasveti — inž. Julija Smole: Vzroki izmenične rodovitnosti v sadovnjakih. 13.30 Priporočajo vam... 15.45 Literarni sprehod — G. Benni: Možgani. 16.00 Vsa dan za vas. 17.05 Gremo v kino! 17.35 Igramo beat! 18.15 Pravkar prispelo. 18.50 S knjižnega trga. 19.00 Lahko noč, otroci! 20.00 Sobotni večer z napovedovalko Antonijo Rahonc. 20.30 Zabavna radijska igra — Wolfgang Ecker: »Gospod v sivih

hlačah. 21.30 Iz fonoteke radia Koper. 22.10 Oddaja za naše izseljence.

NEDELJA, 29. SEPTEMBRA: 6.00—8.00 Dobro jutro! 8.05 Radijska igra za otroke — Claude Aveline: »Oni drugi« pri gusarjih. 9.05 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — I. 10.00 Se pomnite, tovariši: dr. Franc Ferenc: Zbor odposlancev slovenskega naroda v Kočevju. 10.25 Pesmi borbe in dela. 10.45 Nedeljski mozaič lepih melodij. 11.00 Poročila — Turistični napotki za tuje goste. 12.10 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — II. 13.40 Nedeljska reportaža. 14.00 Čez hrib in dol. 14.30 Humoreska tega tedna — R. Schneider-Schelde: Literarni večer. 16.00 Nedeljsko športno popoldne. 17.30 Radijska igra — Klara Feher: »Krona stvarstva. 19.00 Lahko noč, otroci! 20.00 »V nedeljo zvečer«. 22.15 Sretni večer.

PONEDELJEK, 30. SEPTEMBRA: 8.08 Glasbena matineja. 10.15 Pri vas doma. 11.00 Poročila — Turistični napotki za tuje goste. 12.30 Kmetijski nasveti — inž. Julija Smole: Vzroki izmenične rodovitnosti v sadovnjakih. 12.40 Majhen koncert pihalnih orkestrrov. 13.30 Priporočajo vam... 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo. 15.20 Glasbeni intermezzo. 16.00 Vsa dan za vas. 18.15 »Signal«. 18.35 Mladinska oddaja: »Antena 469«. 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Minute s pevcom Ninom Robičem. 20.00 Skupni program JRT — studio Zagreb. 22.10 Radi ste jih poslušali.

TOREK, 1. OKTOBRA: 8.08 Operna matineja. 10.15 Pri vas doma. 11.00 Poročila — Turistični napotki za tuje goste. 12.30 Kmetijski nasveti — Jože Kregar: Vrtna opravila v oktobru. 12.40 Iz kraja v kraj. 13.30 Priporočajo vam... 15.30 Glasbeni intermezzo. 15.40 V torek na svidenju! 16.00 Vsa dan za vas. 18.15 Iz naših studiov. 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Minute s pevko Majdo Sepe. 20.00 Radijska igra — Mile Klopčič: »Matja. 21.15 Parada popevk. 22.10 Glasbena medigra.

SREDA, 2. OKTOBRA: 8.08 Glasbena matineja. 9.10 Kaj pojo otroci po svetu in pri nas. 10.15 Pri vas doma. 11.55 Poročila — Turistični napotki za tuje goste. 12.30 Kmetijski nasveti — inž. Tone Tanjšek: Strmine za višje lege v Sloveniji. 12.40 Slovenske narodne pesmi. 13.30 Priporočajo vam... 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo. 15.20 Glasbeni intermezzo. 16.00 Vsa dan za vas. 17.05 Mladina sebi in vam. 18.45 Naš razgovor. 19.00 Lahko noč, otroci! 20.00 Prenos simfoničnega koncerta orkestra RTV v Grazu. 22.10 Zaplešite z nami.

ČETRTEK, 3. OKTOBRA: 8.08 Operna matineja. 9.25 V planinski koči. 10.15 Pri vas doma. 11.00 Poročila — Turistični napotki za tuje goste. 12.30 Kmetijski nasveti — dr. Slavica Sikovec: Uporaba čistih vinskih kvasnic. 12.40 Pihalnih orkestri na koncertnem odru. 13.30 Priporočajo vam... 15.20 Glasbeni intermezzo. 16.00

ČETRTEK 3 OKTOBRA

9.35 TV v šoli (Zagreb)

10.30 Nemščina (Zagreb)

11.00 Angleščina (Beograd)

14.45 TV v šoli (Zagreb)

15.40 Nemščina — ponovitev (Zagreb)

16.10 Osnove splošne izobrazbe — (do 16.40) (Beograd)

17.00 Poročila (Ljubljana)

17.15 Tiktak: Sanjica — I. del — (Ljubljana)

17.35 Cikcak — angleški film — (Ljubljana)

18.00 Po Sloveniji (Ljubljana)

18.15 Propagandna oddaja (Ljubljana)

18.20 Koncert zbor iz Postojne — oddaja iz cikla Naši zbori — (Ljubljana)

18.45 Kaledoskop (Ljubljana)

19.05 Pri »Londonu« — humoristična oddaja (Beograd)

19.45 Cikcak (Ljubljana)

20.00 TV Dnevnik (Ljubljana)

20.20 Ob 25 letnici zasedanja zbor odposlancev Slovenskega naroda v Kočevju — (Ljubljana)

21.00 Vijavaja (Ljubljana)

21.05 Saga o Forsythu — dramatičan roman (Ljubljana)

21.55 Kulturne diagonale (Ljubljana)

22.55 Poročila (Ljubljana)

PETEK 4 OKTOBRA

9.35 TV v šoli (Zagreb)

11.00 Osnove splošne izobrazbe — (Beograd)

11.30 Francoščina (Beograd)

14.50 TV v šoli — ponovitev — (Zagreb)

16.10 Osnove splošne izobrazbe — (do 16.40) (Beograd)

17.45 Pastorščina na Atlantiku — angleški film (Ljubljana)

18.20 Mladinski koncert (Beograd)

19.05 Brez parole — mladinska oddaja (Ljubljana)

19.35 Niso samo rože rdeče (Ljubljana)

19.55 Cikcak (Ljubljana)

20.00 TV Dnevnik (Ljubljana)

20.30 Ljutomer pred alavjem — reportaža (Ljubljana)

20.40 Vijavaja (Ljubljana)

20.45 Celovečerni film (Ljubljana)

Poročila (Ljubljana)

Simfonični koncert (Skopje)

SOBOTA 5 OKTOBRA

9.35 TV v šoli (Zagreb)

18.15 Poročila (Ljubljana)

18.20 Kotalcarska revija v Velenju — II. del (Ljubljana)

19.20 Sprehod skozi čas (Ljubljana)

19.45 Cikcak (Ljubljana)

20.00 TV Dnevnik (Ljubljana)

20.30 Vijavaja (Ljubljana)

20.35 Opatija 68 — prenos festivala popevk (Zagreb)

22.05 Humoristična oddaja Vase Popovića (Beograd)

23.00 Propagandna oddaja (Zagreb)

23.20 Opatija 68 — nadaljevanje prenosa (Zagreb)

PLINSKA PEČ

PRVA NA NAŠEM TRŽIŠČU

Poraba plina butan ali propan:

max. 200 gr/h — 2500 cal/h

min. 145 gr/h — 1780 cal/h

Novi izdelek ELRE, Škofja Loka

- plin izgoreva brez plamenov zaradi katalizatorja
- ni nevarnosti za zastrupljanje zraka
- ne suši zraka
- ne potrebuje odvoda v dimnik
- peč je prenosljiva
- plinsko bombo spravite vanjo
- dimenzije: 42 x 48 x 81
- teža: brez bombe 16 kg

Dvoletna garancija

Po ugodni ceni že v tej sezoni na našem tržišču

ELEKTROTEHNIŠKO PODJETJE — ŠKOFJA LOKA

telefon: h. c. 85-266 — prodaja: 85-383

telegram: ELRA — Škofja Loka

8 + 5
OSVAJA SVET
IN NAGRAJUJE

Če boste kupili enega izmed skrivnostnih izdelkov in rešili nagradno izpolnjevanje, ki jo izrežete in hkrati s kuponom za žrebanje, katerega dobite ob nakupu izdelka, pošljete proizvajalcu, boste vključeni v veliko nagradno žrebanje v drugi polovici decembra!

1. NAGRADA FIAT 124

39 NAGRAD IZDELKOV EMO:

štedilnik TOBI tip 166,
štedilnik na elektriko in plin TOBI tip 170,
omarica za pomivanje posode...

EMO

CELJE

P_C_N_O_E
M_8 IN E_0-5
N_JV_C_I DOS_Z_K
TO_L_T_E T_HN_K

SLOVENSKA
IZSELJENSKA
MATICA

ZA SVOJCE V TUJINI!

Imate v tujini sorodnike, prijatelje, znance? Ali ste že pomislili, s čim bi jih razveselili za novoletne praznike? Podarite jim

SLOVENSKI
IZSELJENSKI
KOLEDAR

za leto 1969! Spominjal jih bo domačega sveta in jim prinesel v besedi in sliki košček rojstnega kraja. Hvaležni vam bodo za dobro izbrano darilo!

Koledar bo izšel že konec oktobra. Pohitite z naročili, kajti za to knjigo je vedno večje zanimanje in je v zadnjih dveh letih bila tako zgodaj razprodana, da naknadnim naročnikom nismo mogli ugoditi. Tiste, ki želijo poslati koledar v Ameriko, obveščamo, da ga bomo poslali z letalom, če ga bodo naročili do 30. novembra.

Naročila sprejema:

SLOVENSKA IZSELJENSKA MATICA
LJUBLJANA, Cankarjeva 1/II.
Telefon: 21-234

kdor ponudi DONAT ponudi zdravje

V TEM TEDNU VAS ZANIMA

VREME V PREGOVORIH

Če zgodaj se selijo pti-
či, bo huda zima o boži-
či. — Tilen megljen, grda
jesen. — Kdo po mali
maši kosi, ta za pečjo su-
ši. — Na malo mašo lepo,
dva meseca suho. — Ka-
kršno vreme prvi dan ka-
ne, kaj rado ves mesec
tako ostane.

LUNINE MENE:

22. sept. ☉ 12.08
29. sept. ☾ 6.07

TEDENSKI KOLEDAR

Petek, 27. septembra — Kozma
Sobota, 28. septembra — Venčeslav
Nedelja, 29. septembra — Mihael
Ponedeljek, 30. septembra — Felka
Torek, 1. oktobra — Julija
Sreda, 2. oktobra — Miran
Četrtek, 3. oktobra — Vitomir

PREKLICI

Franciska Zidar, Kolodvorska 10,
Novo mesto, opozarjam vsakogar,

mali oglasi

SLUŽBO DOBI

TAKOJ SPREJMEMO gospodinjstvo
pomočnico v redno zaposlitev.
Hrana, plača in stanovanje pre-
sobiljno. Ponudbe na naslov:
Janez Grčar, Ljubljana, Zvezna
ulica 21.

POTREBUJEM DEKLE za pomoč
v gospodinjstvu in na kmetiji.
Lahko je mlajša ali starejša.
Jože Jurečič, Lipe 15, Ljubljana.

GOSPODINJSKO POMOČNICO —
ljubiteljsko otrok — sprejemem,
Marjeta Dajčman, osnovna šola
Zirovnica pri Bledu.

POSTJEM starjšo žensko potre-
bujem za pomoč v gospodinjstvu
vsak dan od 15. do 18. ure. Na-
slov v upravi lista (1601/68).

SLUŽBO DOBI možki, prosti voja-
ščine, ki je sposoben samostojno
voditi mehanizirano kmetijo v
okolici Kranja. Stanovanje in
hrana v hiši. Plača po dogovoru.
Nastop dela takoj. Pisane
ponudbe pošljite na naslov:
Franc Gradiš, Kranj, Cesta tal-
cev 7, najkasneje do 5. 10. 1968.

SLUŽBO DOBI pošteno kmečko
dekletko za mehanizirano kme-
tijo in za kasnejšo pomoč v
gospodinjstvu. Hrana in stanovanje
v hiši. Plača po dogovoru. Na-
stop dela možen takoj. Pisane
ponudbe pošljite na naslov:
Franc Gradiš, Kranj, Cesta tal-
cev 7, najkasneje do 5. 10. 1968.

ISCEM gospodinjstvo pomočnico k
dvema otrokoma, Mira Ivanovič,
Regarča vas 8a, Novo mesto.

VAJENCA za soboslikarsko in ple-
sarsko stroko sprejemam takoj
ter nudim hrano in sobo upoko-
jenki, ki bi bila pripravljena
kuhati kosilo po dogovoru. Jo-
že Adlešič, slikopleskar, Solska
12, Črnomelj — Grčiček.

GOSPODINJSKO pomočnico sprej-
mem. Plača visoka. Dr. Duša
Mozgovič, Ljubljana, Dolomitska
21, Dravje.

ISCEM gospodinjstvo pomočnico k
3-članski družini. Cesta herojev
33, Novo mesto (pri Labodu).

ISCEM ZENSKO za varstvo otro-
ka. Nudim hrano in stanovanje.
Slavka Mrčičič, Bršljin 46, Novo
mesto.

STANOVANJA

ODDAM enosobno stanovanje v
Šmihelu. Naslov v upravi lista
(1597/68).

SORO oddam v Novem mestu
pri restavraciji »Brega« za eno
leto, plačljivo vnaprej. Prednost
imajo ženske ali izobraženi mo-
ški. Cena ugodna. Informacije
dobite pri vratarjih ginekološko-
porodniškega oddelka.

ISCEM neopremljeno sobo v No-
vem mestu ali bližnji okolici.
Naslov v upravi lista (1610/68).

ODDAM neopremljeno sobo s cen-
tralno kurjavo solidnemu moške-
mu v Novem mestu proti plačilu
za eno leto vnaprej. Informacije
pri Prihan, ELA, Novo mesto.

NEOPREMLJENO ogrevano sobo v
Novem mestu oddam dvema de-
kletoma. Plače na naslov: Metod
Ferbar, Smlednik 38, Gorenjska.

MOTORNA VOZILA

EUCH 175 cm, dobro ohranjen,
mojo ugodno prodam. Jože Kav.

ki bi širil neresnične govornice o
meni in mojemu moču, da ga bom
sodno preganjala.

Jože Muren, Soteska, Straža,
prepovedujem pašo in vožnjo po
mojih njivah, sekanje in grab-
ljenje listja v gozdu na Ajdovcu
pri Dvoru. Kdor tega ne bo upo-
števal ga bom sodno preganjal.

Alojz Sobar z Verduna 13, p.
Uršna sota, prepovedujem pašo ko-
koši po moji njivi. Kdor tega ne
bo upošteval, ga bom sodno pre-
ganjal.

Antonija Recelj iz Smalčje vasi
razglasim govornice zoper Julijano
Rupar iz Črnomelja za neresnične
in se ji zahvaljujem, da je odsto-
pila od tožbe.

**Marija Domunguš iz Starega Lo-
ga 54, 9** razglasim vse besede, ki
sem jih govorila 4. avgusta 1968
v Starem Logu na račun Marije
Petek iz Starega Loga 10, za ne-
resnične.

ČESTITKE

Dragi mami in stari mami Režki
Avsee iz Črnomelja za 70. rojstni
dan še mnogo let želita Stefka in
družina Avsee.

Ljubemu sinu Ladu Saverju, ki
služi vojaški rok v Beogradu, že-
lita za 20. rojstni dan vse lepo in

srečno vrnitev mami in stari ma-
ma.

Dragemu Jožetu Klemenčiču iz
Smolenje vasi 64 čestita za minul
22. rojstni dan z najlepšimi že-
ljami, da bi se mu izpolnile vse
skrite želje, Marjetka.

VNUKU PETRU KRAVOŠU IZ
KRSKEGA iskreno čestitam za od-
lično opravljeno diplomu na Vi-
soki šoli za politične vede v Lju-
bljani in mu šelim mnogo uspeha
pri nadaljnjem študiju tretje stop-
nje. Marija Skoda — Krško.

KINIO

Brežice: 27. in 28. 9. italijanski
barvni film »Ringo in njegova za-
la pištolca«. 29. in 30. 9. ameriški
barvni film »Charade«. 1. in 2. 10.
jugoslovanski barvni film »Brat
dr. Homarja«.

Črnomelj: od 27. do 29. 9. ame-
riški barvni film »Robinson Cru-
so«. 1. in 2. 10. angleški barvni
film »Zlomljena krila«.

Kočevje: »Jadransko«. 27. do 29.
9. angleški barvni film »Dr. Sin,
imenovan strahot«. 30. 9. in 1. 10.
ameriški barvni film »Ta prokleti
Donovani«. 2. in 3. 10. ameriški
film »Robinhood Eldorado«.

Kostanjevica: 29. 9. ameriški
barvni film »Komančerosi«. 2. 10.
angleški film »Darling«.

Metlika: 27. do 29. 9. ameriški
barvni film »Ben Hur«. 28. in 29.
9. poljski barvni film »Faraoni —
I. del«.

Novo mesto: od 27. do 30. 9.
francoski barvni film »Nunas«.

Ribnica: 28. in 29. 9. ameriški
barvni film »Zavezanih oči«.

Savinja: 28. in 29. 9. francoski
film »Kletka ljubenzin«. 2. 10. fran-
coski film »Zlato znamenje«.

Sodražica: 28. in 29. 9. ameriški
barvni film »Stirje za Tekasa«.

Senjerna: 28. in 29. 9. »Volkovi
Teksasa«.

Trebnje: 28. in 29. 9. nemški
barvni kavbojski film »Što peklen-
skih dni«.

Mokronog: 28. in 29. 9. španski
barv. film »Nevesta v črni«.

ZAHVALA

Ob izgubi naše drage mame,
stare mame in tačbe

PEPCE NOVAK
iz Senjerna

se zahvaljujem gospodu župniku
Lavrincu za tolažbo in ganljive be-
sede v slovo. Obenem se zahva-
ljujem dr. Zorici in dr. Podob-
niku za pomoč in lažanje v času

njene bolezni in vsem, ki ste po-
kojnici darovali cvetje in jo spre-
mili na zadnji poti.

Zalujoči družini
Novak in Medja

Ob težki izgubi našega ata, starega
ata, brata in strica

ANTONA GRGIČA
železniškega upokojenca

se za pomoč ob njegovi bolezni in
smrti zahvaljujem vsem sosedom,
znancem, učiteljskemu kolektivu
osnovne šole Velika Dolina in go-
vornikom, ribiški zvezi in odboru
SZDL Jesenice.

Zalujoči: družine Grgič, Čiglar in
Matič
Jesenice na Dol., Novo mesto, Za-
greb, Sentjerne

Ob težki izgubi našega draga
moža, očeta, starega očeta in
strica

ALOJZA VIDMARJA
iz Birčine vasi

se zahvaljujem vsem, ki ste ga
spremili na zadnji poti, mu daro-
vali cvetje ter nam izrekli sožalje.
Posebno zahvala smo dolžni pod-
jetjema SGP Pionir, IMV, Opre-
malesu, Novolesu, delavski resta-
vraciji Novo mesto, kolektivu po-
šte Brežice in 6. c razredu osnov-
ne šole Šmihel.

Zalujoča družina Vidmar

Vsem članom gasilskega društva
in sosedom iz Mokronoga se za-
hvaljujem za vso pomoč in za-
upanje pri botrovanju novega ga-
silskega avtomobila. Ani in Jože
Zagore.

OBVESTILA

V NEDELJO, 29. septembra, bo
v gostilni Romana Zorka v Dru-
žinski vasi ples. Za zabavo po-
srbijeno. Vabljeni!

CEMENTNO STREŠNO opelko
dostavim takoj po 1 Ndin. Ljub-
ljana, Milana Majcna 47.

STANE LAVRINSEK, Krško, ob-
vešča očenjene stranke, da nudi od
1. oktobra dalje svoje brivsko-
frizerske usluge v novem salonu
na Vidmu poleg šole. Cenjenim
strankam se toplo priporočata Na-
da in Slavko!

ŠČETKA ZA LOSČILCE in za
sesalce za prah obnovi ščetarstvo
Armici. Ljubljana, Tržaška 52.

Prav je, da zveste:

BREZ SKRBI!

Tudi k vam:
vsak četrtek
vaš Dol. list!

RES JE: VČASIH GA

ZMANJKA! Toda le za tiste
bralce, ki ga kupujejo v tra-
fikah ali trgovinah — za vse tiste, ki ga dobi-
vajo na svoj domači naslov, pa ni **DOLENJ-**
SKEGA LISTA še nikoli zmanjkalo! Med 29.200
izvodi je vsak četrtek zanesljivo tudi Vaš pri-
ključen domači obveščevalec.

EDINI POGOJ, DA GA DOBITE VSAK

TEDEN zares v roke, je plačana naročnina! Te
dni vas bo obiskal vaš pismonoša: pripravite
zanj 16 dinarjev, da bo poravnana naročnina
do konca letošnjega leta. Večina naročnikov
nima nobenih zaostankov in brez pripomb
plača dvakrat na leto pismonoši polletni ob-
rok za »svoj časopis«. Naslednje vrstice piše-
mo zaradi zamudnikov:

PROSIMO, NE OVIRAJTE PISMONOS

pri njihovem napornem in odgovornem delu
s tem, da po nepotrebnem zavlačujete plačilo
zapadle naročnine! Vaš pismonoša mora da-
nes obiskati še veliko naših naročnikov in po-
brati od njih naročnino, pri tem pa seveda
ne more prepričevati zamudnikov, da izpol-
nijo svojo dolžnost do uprave domačega po-
krajinskega lista!

OD DANES DALJE: SPET 28 STRANI!

Spet začnemo z dvema pokrajinskima izda-
jama, da bi vsi naši naročniki in bralci do-
bili kar največ novic, zanimivosti in koristi
v **DOLENJSKEM LISTU**. Poravnana naročni-
na vam jamči, da bo domači časnik tudi po-
slej redno prihajal v vaš dom!

NAROČNIKOM IN BRALCEM — lep po-

zdrav!

UPRAVA DOLENJSKEGA LISTA

KRONIKA NESREC

Gmajna: učenka pritekla pred avtomobil

Ljubljanski avtomobilist Florjan
Lajmšič je 19. septembra popoldne
na avtomobilski cesti pri Gmajni
zbil 11-letno Jojico Dime, učenko
5. razreda osnovne šole iz Gmaj-
ne, ko je hotela prečkati cesto.
Hudo ranjeno dekle so odpelja-
li v novomeško bolnišnico.

Pluska: ford taunus razbit, sopotnik ranjen

16. septembra zjutraj se je pri
Pluski prevrnil s osebnim avtomobi-
lom Ford taunus, ki ga je vozil
Jože Belehar, ki je začasnoma na de-
lu v Zahodni Nemčiji. Sopotnik
Dušan Lukič se je poškodoval in
so mu dali prvo pomoč v treh-
skem zdravstvenem domu. Škodo
so ocenili na 10.000 dinarjev.

Jedinišnica: mopedist z ženo pod cesto

19. septembra zvečer se je v Je-
diniščici prevrnil mopedist Vinko
Klobučar z Verduna pri Stročah.
Za njim je sedela tudi žena Te-
rezija, ki si je pri padcu nalomila
rebra, pretrgala z alkostopom je
pokazal, da je Klobučar pred vo-
žnjo pil.

Vahta: kandidatka zadela skalo

Na cesti med Cerovcem in Vahto
na Gorjancih je 18. septembra
popoldne Novomeščanka Zinka
Pinterič, ki se je pod vodstvom
inštruktorja učila voziti, s oseb-
nim avtomobilom zavila s ceste in
zadela skalo. Škodo so ocenili na
800 dinarjev.

Odrga: avtomobilist v potoku

16. septembra popoldne je s av-
tomobilske ceste pri Odrgi zanes-
lo s ceste osebni avtomobil »Au-
stina«, s katerim je proti Zagrebu
potoval Karlovan Nikola Šotarič.
Avtomobil je z mokre ceste
vrigo na travnik, nakar je treščil
v vrbo in padel v potok. Škodo
je bilo za okoli 5.000 dinarjev.

Semič: v nepregledni ovinek pripeljal po levi

17. septembra popoldne sta se
na nepreglednem ovinku v Vrtači
pri Semiču zalelela z osebnima av-
tomobiloma Franc Rauh iz Sred-
nje vasi in Franc Makovec iz Se-
miča. Rauh je vozil po levi strani
ceste. Njegov sopotnik se je pri
trčenju laže poškodoval. Škodo so
ocenili na 4.500 dinarjev.

Metlika: Karlovčan izsiljeval prednost

19. septembra dopoldne se je
Dako Gurovič iz Karlovca pripeljal
v Metliko z osebnim avtomobi-
lom s stranske na glavno cesto
v trenutku, ko se je po njej pri-
peljal z osebnim avtomobilom Ju-
re Rudman iz Loke pri Črnomlju.
Avtomobil sta zalelela. Škodo
so ocenili na 900 dinarjev.

Bič: voznik tovornjaka po nesreči pobegnil

20. septembra zvečer je neznan
tovornjak na avtomobilski cesti
pri Biču oplam novogoriški avto-
bus, ki ga je vozil Avgust Rijavec,
in se odpeljal dalje, kot da se ni
nič zgodilo. Kot so povedali pot-
niki v avtobusu, je voznik tovor-
njaka po nesreči ugasil luči in
pobegnil. Škodo so ocenili na
3.000 dinarjev.

Karteljevo: prekuclaj na odcepu

16. septembra zjutraj se je pri
Karteljevu prevrnila Novomeščan-
ka Barbika Potokar, ker se je s
fiškom prehitro pripeljala na od-
cep z avtomobilske ceste. Škodo
so ocenili na 800 dinarjev.

Pri srečanju ga je zaneslo

22. septembra popoldne se je
pripetila prometna nesreča na ce-
sti II. reda na Catežu pri Breži-
cah. Iz Brežic je pripeljal k av-
tociesti s osebnim avtomobilom
Ahmed Civit, stanujoč v Nemčiji.
Na priključku na avtocesto mu je
pripeljal naproti s osebnim av-
tom Stevan Turčin iz Sombora.
Pri srečanju je Civitovo vozilo
zaneslo v levo, tako da sta trčila.
Pri tem so se težje poškodovali
Turčin in njegova sopotnica, Civit
in njegov sopotnik pa lažje.

Pri zavijanju je zadel v tovorni avtomobil

Franc Novak iz Brezine je 22.
septembra popoldne pripeljal s
osebnim avtomobilom s precejšnjo
hitrostjo po Ulici 21. maja v Bre-
žicah. Pri zavijanju na Cesto
prvih borov je zadel v tovorni
avtomobil, s katerim je pripeljal
od železniške postaje Anton Voka-
lič iz Trebeže. Pri trčenju se je
Novak poškodoval in so ga odpe-
ljali v breziško bolnišnico. Na
vozilih je za okrog 10.000 din škoda.

Otroci so se igrali na cesti

Motorist Matevž Ivanšek iz Ar-
novega sela se je 21. septembra
popoldne peljal od doma proti
Sp. Pohancu. Ko je pripeljal v
bližino hiše št. 15 v Sp. Pohancu,
kjer so se na cesti igrali otroci,
je nenadoma zagledal pred seboj
5-letno Jelko Prsin iz Kranja, ki
je prečkala cesto. Takoj je začel
zavirati, vendar nesreče zaradi
prekratke razdalje ni mogel pre-
prečiti. Zbil jo je po cesti ter jo
lažje poškodoval. Na motornem
kolesu je za 100 din škoda.

S konjsko vprego v osebni avtomobil

21. septembra zvečer se je pri-
petila prometna nesreča med va-
sema Glogov brod in Trebež. Voz-
nik osebnega avtomobila Ivan Li-
pej iz Glogovega broda je vozil
po poljski poti v Glogov brod.
Ko je pripeljal v bližino ostre-
ga ovinka, mu je iz nasprotne
smerti pripeljal voznik s konjsko
vprego Jože Štarkel iz Trebeže.
Ker je bila konjska vprega v te-
ku, razdalja pa kratka, voznik
vprege ni mogel ustaviti, ampak
se je zaletel v osebni avto. Tele-
sniški poškodbi ni bilo na avto-
mobilu pa je za okrog 30 din škoda.

Izsiljevanje prednosti

Mirko Spanjšo iz Brežic se je
19. septembra zjutraj peljal z av-
tom po prednostni cesti proti
Catežu. Ko je pripeljal v bližino
križišča na koncu mostu čez Kr-
ko, je z desne strani pripeljal
voznik osebnega avtomobila Mar-
jan Grojček iz Zupce vasi. Ker
je izsiljeval prednost, se je zale-
tel v levi prednji del Spanjšo-
vega avtomobila. Na vozilih je za
okrog 3.000 din škoda.

Sopotnik je zaradi hudih poškodb umrl

17. septembra ponoči se je pri-
petila huda prometna nesreča na
mostu čez Krško v Brežicah. Voz-
nik osebnega avtomobila Franc
Setine iz Brežic je vozil iz Cate-
ža proti Brežicam. Ko je pripel-
ljal čez most, je po njegovi iz-
javi naproti privozil neznan voz-
nik osebnega avtomobila, ki ni
zasenčil luči. Zaradi tega je Seti-
ne zavozil skrajno desno, zadel v
železno ograjo in jo podrl v
dolžini 15 metrov, nato pa z vo-
zalom padel z mostu tri metre
globoko na travnik in obstal na
strehi. Pri nesreči se je hudo po-
škodoval sopotnik Emil Orešnik
iz Brežic, ki je zaradi hudih po-
škodb kmalu po prevozu v bol-
nišnico umrl. Na avtomobilu je
za okrog 10.000 din škoda.

DOLENJSKI LIST

LASTNIKI IN IZDAJATELJI: občinske konferen-
ce SZDL Brežice, Črnomelj, Kočevje, Krško, Metlika,
Novo mesto, Ribnica, Sevnica in Trebnje.

UREJUJE UREDNIŠKI ODBOR: Tone Gošnik
(glavni in odgovorni urednik), Risa Bačar, Miloš
Jakopec, Marjan Legan, Marija Padovan, Jože Primo,
Jožica Toppey in Ivan Zoran. Tehnični urednik:
Marjan Moškon.

IZHAJA vsak četrtek — Posamezna številka 70
par (70 starih din) — Letna naročnina: 32 Ndinarjev
(3200 Sdin), polletna naročnina 16 novih dinarjev
(1600 Sdin); plačljiva je vnaprej — Za inozemstvo:
50 novih dinarjev (5.000 Sdin) oz. 4 ameriške dolarje
ali ustrežna druga valuta v vrednosti 4 ameriških
dolarjev — Tekoči račun pri podr. SDK v Novem
mestu: 521-8-9 — **NASLOV UREDNIŠTVA IN UPRA-**
VE: Novo mesto, Glavni trg 3 — Poštni predal: 33
— Telefon: (068) 21-227 — Nenaročenih rokovisov in
fotografij ne vračamo — Tiska ČP »Delo« v Ljubljani